

lokalne

Ajdovščina

+ VODNIK 11. **withu**
RALLY VIPAVSKA DOLINA

ANDREJ RUTAR + MARIJA ČAPUČER + ZOJA FRAS + VLADIMIR SLAMIC + KOTRYNA STANKUTE + PETRA MARC + ELENA PEJHAN + POMOC NA DOMU + KOLESARSKO ENOSLEDNICE

Leone

CHOCOLATE

Novo!

Velikonočno jajce s presenečenjem

2 mlečnim
polnilom

Bodi eko in
sodeluj v nagradni igri!

SKENIRAJ ME!

Papir, v katerega je zavito Leone
velikonočno jajce, uporabi ponovno
in si izdelaj pravega letčega zmaja.

V prodajalnah Mercator in trgovinah Leone.

VSEBINA

april 2022

- 04 OLIMPIJSKI (NE)MIR** | tekst PETRA MARC
- 05 VSAKE VOLITVE SO PODNEBNE VOLITVE** | tekst ELENA PELJHAN
- 06 ANDREJ RUTAR** | tekst TINA VELIKONJA
- 09 POMOČ NA DOMU** | tekst KATJA ŽELJAN
- 14 MARIJA CAPUDER** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 15 ZOJA FRAS** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 16 ODPADNO JEDILNO OLJE** | tekst KSD AJDOVŠČINA
- 18 KAKO SE SPOPASTI Z IZZIVOM NAKUPA NEPREMIČNINE?**
tekst NINA VODOPIVEC
- 22 VLADIMIR SLAMIČ** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 26 ZA PRIJATELJE** | tekst ZAVOD ZA TURIZEM NOVA GORICA IN VIPAVSKA DOLINA
- 27 PRILOGA RALLY VIPAVSKA DOLINA**
- 40 ZDUŽEVANJE ŠPORTNE POTI IN ŠTUDIJA ODSLEJ ŠE LAŽJE**
tekst VERONIKA PICCININI
- 42 KOTRYNA STANKUTE** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 48 UREJANJE KOLESARSKIH ENOSLEDNIC** | tekst TINA VELIKONJA
- 50 KO TE SANJSKI STROJ ZAPELJE V PODJETNIŠKE PRILOŽNOSTI**
tekst REGIJSKA RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA
- 52 NAMAKALNI SISTEM** | tekst ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN RAZVOJNE
ZADEVE OBČINE AJDOVŠČINA
- 60 SVOBODA PO EVROPSKO** | tekst BOJAN BIZJAK
- 62 TISOČE MIGETAJOČIH MRAVLJIC** | tekst PETRA MIKLAUŽIČ
- 63 POMLADNA** | tekst KATJA KRALJ
- 64 SAMO ENKRAT SE ŽIVI** | tekst URŠKA PODOJSTRŠEK

911**Izdajatelj**

Zavod DISISDIS - zavod za medijske dejavnosti, Ajdovščina
Bevkova ulica 11,
5270 Ajdovščina

Odgovorna oseba izdajatelja
Matjaž Jazbar

Uredništvo

Zavod DISISDIS, Ajdovščina
Bevkova ulica 11,
5270 Ajdovščina

Odgovorni urednik
Matjaž Jazbar

Tisk

Grafica Goriziana

Naklada
7200

Razširjanje

Brezplačna distribucija v vsa gospodinjstva na območju občine Ajdovščina.

Na naslovnici
Martin Štucin

Naslovnica
Klavdij Blažko

Oblikovanje
Tea Goljevšček

Medij Lokalne Ajdovščina je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 2127.

UVODNIK

DOMOVINA

V teh dneh pogosto slišimo besedo domovina. Največ zaradi krvave ruske agresije na Ukrajino, ki je trenutno v središču sveta. Malce pa tudi zaradi bližajočih se volitev, saj predvolilni golaži vedno radi naplavijo takšna in drugačna »kvazi« domovinska čustva. A prav ukrajinska zgodba je slovenski narod znova razdelila. Na tiste, ki bi v primeru vojne na domačih tleh tudi sami prijeli za orožje in na tiste, ki bi se raje usedli na prvi avion in domovino zapustili. Kdo ima bolj prav?

Veste, eno je ležati na kavču, pred prižganim televizorjem in romantično razmišljati o orožju v roki, nekako v stilu »Rambota« in si domišljati kako po hosti lovimo sovražnika. Čisto nekaj drugega je, ko je to dejansko potrebno. Bi bilo takrat še vedno toliko pogumnih mož? Sam spadam med »dezerterje«, a po drugi strani spoštujem in cenim pogum tistih, ki jim domovina dejansko toliko pomeni, da bi zanjo vzeli puško v roko. Ko te dni ležim na kavču in strmim v posnetke vojne in ko poleg mene sedi tudi moja družina, se velikokrat vprašam, koga imam raje. Koga bi raje zapustil? In odgovor je vedno enak. Domovina ni tista, ki jo imam najraje. Pa čeprav jo imam res rad. A moja prva naloga je zaščititi družino. Tudi zato, ker si lažje in raje poiščem novo domovino, kot pa novo družino. Predstavljam si, da se za družino boriš tako, da je ne zapustiš.

A boriti za domovino se da tudi drugače. Na primer tako, da lokalni skupnosti doniraš del svojega pošteno prigarane dobička. Ali pa tako, da premagaš vse tekmice na slalomski progi v Meribelu in s tem razveseliš celotno nacijo. Ali pa tako, da se junaško poženeš v boj z ognjenimi zublji in pred njimi rešiš velik kos narave ali pa človeško imovino. Zame je to tisti pravi boj za domovino. Boj zase, ki pa ima tudi velik učinek na družbo, ki ji pripadaš. Takšne in podobne zgodbe so zame junaške.

Nekdo je nekoč rekel, da za domovino največ storiš, če se ji odrečeš. Sam bi morda dodal še, sploh v primeru, ko se domovina odreče tebi. Če mene vprašate, je prav Rusija tista, ki se je odrekla svojim državljanom in jih poslala v nesmiselno vojno, katere rezultat bodo le uničena življenja. Mnogih, na obeh straneh. Povsem po nepotrebnem. Predvsem pa - za koga?

MATJAŽ JAZBAR, ODGOVORNI UREDNIK

V NOVI
PODOBI

1945

FRUCTAL

v sodelovanju z naravo

Uživaj v novih sadnih okusih

OLIMPIJSKI (NE)MIR

TEKST PETRA MARC, novinarka zunanjepolitične redakcija na TV Slovenija

Natančno se spomnim trenutka, ko sem na delovni mizi v pekinškem hotelu prebrala navedbe ameriških obveščevalcev. Šle so nekako takole: »Vladimir Putin bo z začetkom invazije na Ukrajino počakal do konca olimpijskih iger v Pekingu.« Zavila sem z očmi in si mislila: »Eh, to se itak ne bo zgodilo.«

Bil je sončen dan, z malo vetra. Skozi okno 24. nadstropja hotela v Pekingu ni bilo opaziti praktično nobene meglice, še smoga ni bilo tisti dan. Kot posebna poročevalka Televizije Slovenija sem na Kitajskem spremljala 24. zimske olimpijske igre. Že deset let se na Televiziji Slovenija praktično ukvarjam samo z zunanjepolitičnimi temami, športna tekmovanja, posebej zimska, pa spremljam ljubiteljsko, in sicer zato, ker so zimski športi preprosto »kul«. Z največjim navdušenjem sem pred kakšnim letom dni sprejela ponudbo odgovorne urednice, da se na teh igrah pridružim Športnemu uredništvu, poročam o slovenskih medaljah in vsem, kar igre prinesejo zraven.

Tudi na dan, ko sem prebrala zgoraj napisani stavek (zunanjepolitični novinar namreč nikoli zares ne neha spremljati sveta okoli sebe, čeprav je na najboljšem športnem tekmovanju na svetu) sem se s kolegi vozila proti smučarskemu središču Jančing. Navedbe ameriških obveščevalcev mi niso dale miru. Začela sem razmišljati o preteklih olimpijskih igrah in s pomočjo spleta kmalu ugotovila, da je Putin pravzaprav že dvakrat prekršil tako imenovano olimpijsko premirje. To je bilo uzakonjeno že v času antičnih olimpijskih iger, in sicer zato, da bi športniki lahko varno pripotovali iz svojih držav. Rusija je v Gruzijo vkorakala avgusta leta 2008 in popolnoma zasenčila poletne olimpijske igre v Pekingu. Invazija na Krimski polotok leta 2014 se je prav tako začela med olimpijskimi igrami, takrat zimskimi v Sočiju. »Modus operandi je precej jase, se bo to torej res zgodilo?« sem pomislila, a priznam, še sama sebi in svojim mislim nisem verjela.

Vladimir Putin je počakal. A le do konca olimpijskih iger, na paraolimpijske je pozabil. Morda ga je k nekajtedenski predstavitvi invazije nagovoril zaveznik, kitajski predsednik Ši Džinping, katerega je manj kot mesec dni pred napadom na Ukrajino obiskal. Mimogrede, Vladimir Putin je bil prvi tuji politik, s katerim se je Ši Džinping srečal v živo po dveh pandemskih letih osamitve. In to gotovo ni naključje.

Vladimir Putin je prekršil olimpijsko premirje. In pravzaprav nič ne kaže, da bo z obstreljevanji sosedov kmalu končal. Lahko si kdor koli kar koli misli o Združenih državah Amerike ali Natu, a dejstvo je, da Rusija vojaško napada sosednjo suvereno (!) državo Ukrajino. In ne, Rusija ne napada zgolj vojaških objektov in tako imenovanih nacionalističnih enot nacistov, kot to opisuje Putin s sodelavci. Napada stanovanjske bloke, šole, bolnišnice, mestne avtobuse. To so dejstva, o tem pričajo videoposnetki in predvsem ljudje, ki so pribežali v Slovenijo, ter tisti, ki že leta tu živijo, njihovi sorodniki pa so ostali v Ukrajini. Tri milijone ljudi je že zbežalo v druge države, še enkrat toliko se jih je, če jim je to uspelo, iz najbolj obleganih mest zateklo v druge kraje, večinoma proti zahodu Ukrajine, torej k meji

z Evropsko unijo.

V desetih letih novinarskega dela v zadnji pisarni prvega nadstropja Televizije Slovenija, kjer je tudi moja miza, še nismo toliko jokali. Ja, vsaka vojna, vsaka naravna nesreča novinarja presune, a tokrat je, najverjetneje zaradi bližine, vse še huje. Najbrž nikoli ne bom pozabila trenutka, ko so ruske rakete zadele porodnišnico v ukrajinskem pristaniškem mestu Mariupolju. Iz bolnišnice so na improviziranih nosilih prinesli visoko nosečo žensko. Naslednji dan smo prek dopisnikov na terenu izvedeli, da nosečnica in otrok zaradi poškodb naslednjih ur nista preživela. Prav tako bom težko pozabila videoposnetek fantka, ki ga oče drži v naročju, malček pa vpije in ga ihtavo tepe po vojaški čeladi, ki jo ima na glavi. Deček ni želel, da oče ostane na bojišču v Ukrajini, medtem ko sta se morala onadva z mamo vkrcati na vlak. Če sta želela preživeti.

V vsaki vojni, tudi v tej, na koncu nastradajo navadni ljudje. In njim je trenutno najverjetneje važno le, da jim ne bi bilo treba živeti v zakloniščih brez elektrike, vode in hrane, z zvoki alarmov in eksplozij okoli sebe.

Ali v 21. stoletju, ko že nešteto let ponavljamo »nikoli več«, to res ni možno?

Ob vseh teh grozotah zadnjih tednov velikokrat pomislim na olimpijski Peking. Ker čeprav sem se vso svojo študijsko kariero ukvarjala s političnimi, geostrateškimi ter obrambnimi temami in o tem pravzaprav rada pišem, bi se v tem trenutku z največjim veseljem usedla v nek časovni stroj in se preslikala nazaj v februarjski olimpijski mehurček (čeprav so bili kitajski covidni ukrepi res strogi) ter se ukvarjala samo s športnimi temami. Ob teh, sploh če so Slovenci, še bolje Primorci na stopničkah, igra srce. 📍

VSAKE VOLITVE SO PODNEBNE VOLITVE

Glasujte za podnebno in okoljsko pravičnost!

TEKST ELENA PELJHAN

»Ko bodo na vrsti prihodnje volitve in vas bodo politiki prepričevali, da volite njih, jim postavite ta štiri vprašanja: (1) Kaj boste naredili za zmanjševanje nevarnosti jedrske vojne, če boste izvoljeni? (2) Kaj boste naredili za zmanjševanje nevarnosti podnebnih sprememb? (3) Kaj boste naredili za uravnavanje tehnik in tehnologij preboja, na primer umetne inteligence in bioinženiringa? In za konec še: (4) kako vidite svet v letu 2040; kakšna je vaša najbolj črnogleda napoved, kakšna pa najbolj optimistična?

Če politiki teh vprašanj ne razumejo ali če nenehno govorijo o preteklosti, ne da bi bili zmožni oblikovati smislene vizije prihodnosti, jim ne namenite svojega glasu.«

Tako piše zgodovinar in filozof Yuval Noah Harari v svoji poslednji knjigi "21 nasvetov za 21. stoletje".

Globalizacija politike nakazuje, da bi se morala politična dinamika v državah veliko bolj posvečevati svetovnim problemom in interesom. ZN so leta 2015 sprejeli Agendo za trajnostni razvoj 2030 in 17 ciljev, ki so načrt za doseganje boljše in bolj trajnostne prihodnosti za vse. Obravnavajo globalne izzive, s katerimi se soočamo, vključno z revščino, neenakostjo, podnebnimi spremembami, degradacijo okolja, mirom in pravičnostjo.

Človek je v zadnjih sto letih ogrozil naravno ravnovesje in posledično svoj obstoj. Preprosto nimamo druge izbire, kot da se osredotočimo na zelene naložbe in inovacije, gospodarstva, ki podpirajo in delujejo v harmoniji z ekosistemi, humane in solidarnostne skupnosti, v katerih je poštena izmenjava eno od temeljnih načel. Zemlja bo še naprej živela brez nas. Mi smo tisti, ki bomo, če bomo nadaljevali s kratkovidnostjo, pohlepom, sebičnostjo, uničili lastne življenjske razmere v našem (za zdaj) edinem domu.

Najbolj "vroča" tema danes je energetska neodvisnost in boj proti energetski revščini, ki je samo en segment celotne zgodbe. Ampak kaj lahko naredijo politiki? Za začetek, brezplačna sončna energija bi se morala uporabljati za proizvodnjo električne energije ali tople vode v vseh javnih stavbah. V srednjih šolah, upravnih občinskih stavbah, kulturnih ustanovah, gasilskih objektih, zdravstvenih domovih in ostalih javnih podjetjih in ustanovah. V njih je treba opredeliti in izvajati varčevalne ukrepe. Vse za namen optimizirane razsvetljave, ogrevanja, prezračevanja in klimatizacije ter toplotne izolacije sten in streh. Izpostavila bom dva primera dobre prakse. Prvi je v naši občini, in sicer skupnostna sončna elektrarna Budanje. Gre za prvi slovenski primer samooskrbne skupnosti, ki se oskrbuje z zeleno energijo iz sončne elektrarne, ki je postavljena na javnem objektu. Drugi pa Tilos v Grčiji, ki je prvi energetska samooskrbni otok v Sredozemlju. In to s stoodstotno obnovljivimi viri energije z unikatno kombinacijo vetrne in sončne energije. Pred tem je električna energija na Tilos prihajala iz elektrarne na Kosu, ki jo poganja nafta, zdaj pa že izvažajo v nasprotni smeri.

© foto: www.pexels.com

»Na svetu so nekatere stvari, ki jih ne moremo spremeniti – gravitacija, entropija, hitrost svetlobe in naša biološka narava, ki za naše zdravje in dobro počutje potrebuje čist zrak, čisto vodo, čisto zemljo, čisto energijo in biotsko raznovrstnost. Zaščita biosfere bi morala biti naša največja prioriteta, sicer zbolimo in umremo. Druge stvari, kot so kapitalizem, podjetništvo, gospodarstvo, valuta, trg, niso sile narave, izumili smo si jih mi. Niso nesprenemljivi in jih lahko spremenimo. Nima smisla dvigovati ekonomijo nad biosfero.« – David Suzuki

»Res me ne zanima politika – zakaj bi sploh šla/šel voliti?» Mogoče tebe politika ne zanima, ampak le-ta se zanima zate in ima velik vpliv na tvoj vsakdan. Je povsod okoli nas, četudi je ne opazimo vedno. Cesta pred vašim blokom, ki ima luknje, ulica, ki nima kolesarske steze, onesnaženost zraka, cena in dostopnost vode in hrane, diskriminacija. Vse je odvisno od politike in odločanja politikov.

GRASSROOTS PARTICIPACIJA

Lokalna politika mora izhajati od spodaj navzgor, od lokalnih skupnosti, preko udeležbe samih prebivalcev v procesu načrtovanja in implementacije.

Že z udeležbo na volitvah, lahko naredimo spremembo. **Vsake volitve so podnebne volitve. Glasujte za podnebno in okoljsko pravičnost. Imamo dolžnost, da nam ni vseeno in pogum, da zaustavimo škodo.**

Gremo volit! 📍

© foto: arhiv SŠ Veno Pilon Ajda Veselina

ANDREJ RUTAR

Ravnatelj, ves čas predan ciljem, ki peljejo k nadaljnjemu razvoju tako šolskih programov kot strokovnega kadra.

TEKST TINA VELIKONJA

Andrej Rutar je ravnateljstvo na Srednji šoli Veno Pilon prevzel pred sedmimi leti. Njegovo glavno vodilo vodenja šole ostaja uravnotežen razvoj dijakov ter njihova priprava na študij in življenje s poudarkom na vzgajanju občečloveških vrednot, kot so spoštovanje, znanje, solidarnost.

📍 V lanskem letu je vaša šola obeležila častitljivih 70 let. Na kaj ste v teh letih razvoja najbolj ponosni?

Šola vzgaja in izobražuje mlade ljudi. Posameznike pripravlja na delo in življenje ter pri tem vpliva na razvoj družbe kot celote. Srednja šola se je vedno prilagajala potrebam časa – očitno zelo uspešno, saj iz nje izhaja veliko številnih uspešnih občank in občanov. Najbolj smo torej ponosni na ljudi, ki jim je šola z učitelji in drugimi zaposlenimi

omogočila odkrivanja lastnih kvalitete ter jim pri tem pomagala pri utiranju lastne življenjske poti.

📍 Ob pomembnem jubileju ste pripravili različne dogodke, k sodelovanju povabili nekdanje pilonovce ... Kakšno sporočilo prenašate v novo desetletje?

Za širšo javnost smo pripravili štiri tematske okrogle mize, na katere smo povabili nekdanje pilonovce. Odziv vseh je dokaz, da iz šole izhajajo številni uspešni posamezniki, ki imajo ogromno delavnega in življenjsko izkustvenega gradiva, ki ga radi delijo. Na okroglih mizah smo združili posameznike s štirih področji: medicine in športa, gledališča, literature in novinarstva, umetnosti ter znanosti in gospodarstva. Področja izkazujejo širino našega izobraževalnega prostora, pri posameznikih očitno spodbujamo ustvarjalnost. S tako usmeritvijo bomo

nadaljevali tudi v prihodnje. Delamo na tem, da sledimo spremembam v svetu, se ustrezno prilagajamo in zagotavljamo moderno šolo, ki spodbuja in omogoča celostni razvoj mladega človeka ter ga ustrezno pripravlja na stalno vseživljenjsko izobraževanje, delo in življenje.

📍 Tesno sodelujete tudi z lokalno skupnostjo, gospodarstvom, se vključujete v programe povezovanja in mreženja. Katere možnosti nudite dijakom na tem področju?

Sodelovanje z univerzami in Slovensko akademijo znanosti in umetnosti dijakom odpira možnosti za ogled laboratorijev ter opravljanje določenih raziskav na področju novih in aktualnih temah. Trdno je tudi sodelovanje z vrtci v občini in širše.

Ne le zaradi zagotavljanja pedagoške prakse, temveč tudi s stalnim strokovnim izpopolnjevanjem zaposlenih in pripravo dodatnih programov za otroke je sodelovanje s ključnimi izobraževalnimi ustanovami nujno. Poleg sodelovanj z namenom krepitev izobraževalnih priložnosti so neprecenljiva sodelovanja z društvi in zavodi, kjer se dijaki srečajo z različnimi življenjskimi zgodbami, ki gotovo pomembno vplivajo na razvoj mladostnikov (CIRIUS, Dom upokojencev, Društvo upokojencev ...). Na področju organiziranja aktivnosti, vezanih na družbeno odgovorne teme, sodelujemo z Mladinskim svetom Ajdovščina, Mladinskim kulturnim centrom Ajdovščina in Inštitutom za mladinsko politiko.

📍 **Prav z Inštitutom za mladinsko politiko ste osnovali specifičen program, za katerega se sedaj zanimajo tudi druge šole po Sloveniji ...**

SSenčenje na delovnem mestu, ki ga izvajamo skupaj z Inštitutom za mladinsko politiko, predvideva intenzivno sodelovanje z gospodarstvom v občini in širše, saj omogoča dijakom 3. letnika spoznavanje poklicev neposredno s prve roke od mentorja, s katerim preživi dan na delovnem mestu. Jasno smo opredelili naloge šole, inštituta, mentorja in dijaka. To je le eden od pomembnih korakov, ki jih mora šola narediti na področju poklicnega usmerjanja. Na ravni države je bil v preteklosti tudi izražen interes po pripravi programa s podobnimi cilji, a je realizacija zastala. Zato ure, ki jih namenimo omenjenim vsebinam, črpamo iz ur za obvezne izbirne vsebine.

📍 **Občina že nekaj časa snuje možnost oblikovanja novega programa, ki bi odgovarjal potrebam vse bolj razvijajočega gospodarstva. Kakšen program bi po vašem mnenju pritegnil bodoče dijake k vpisu?**

Tri razmišljanja o novih programih se je treba zavedati, da za mrežo javnih šol in programov skrbi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Vesel sem, da je župan občine Ajdovščina na tem področju aktiven in povezuje svoje strokovne službe s posamezniki iz gospodarstva in šolstva. Skupaj sledimo potrebam časa, razvoju gospodarstva, in zmožnostim, ki jih šolski prostor lahko ponudi kot odgovor na te potrebe. Menim, da mora program izhajati iz realnih potreb. Te se v zadnjih letih vrtijo okrog tehnologije, saj je na tem področju prišlo do velikih sprememb. V bližnji prihodnosti pa nas čakajo za večino trenutno še nepredstavljeni koraki, ki bodo imeli velik vpliv na delovna mesta. Živilska industrija ima v občini dolgo tradicijo in sedaj doživlja velik razvoj – zato gredo razmišljanja in načrtovanja v omenjenih smereh. Program je za dijake zanimiv, če je uporaben in praktičen, če lahko hitro najdejo konkretizacijo in vidijo priložnosti za ustvarjanje ter nenazadnje za zaposlovanje. Obenem je vedno zelo pomembna tudi izvedba. V omenjenem primeru je pomembna vključitev učiteljev praktičnega pouka ter primerno pedagoško izpopolnjevanje. Ena od pomembnih nalog učitelja namreč je, da dijake navduši za posamezno področje.

📍 **Kakšen je sicer načrt razvoja Srednje šole Venno Pilon Ajdovščina v infrastrukturnem smislu?**

Lahko rečem, da je bila investicija v sončno elektrarno pred dvema letoma vizionarska. Načrtovati smo jo začeli že nekaj let pred izvedbo. Trend na področju samooskrbe v Sloveniji in Evropi ne sledi tako dobro želenim ciljem in naš primer predstavlja svetel zgled na tem področju. Področju trajnostnega razvoja se posvečamo tako na

vsebinskem kot infrastrukturnem področju. Že dlje časa načrtujemo tudi celostno energetska sanacijo stavbe šole in dijaškega doma. Ta vključuje sanacijo kotlovnice, menjavo oken v dijaškem domu, izolacijo obeh stavb, prezračevanje in centralni nadzor. V pripravah je tudi prenova kuhinje, srednjeročno pa načrtujemo prenovo nekaterih prostorov, ki bodo še bolj omogočali uporabo modernih izobraževalnih pristopov in s tem zagotavljali moderno šolo.

📍 **Vaše delo z gotovostjo terja veliko mero odgovornosti, kar prinaša s seboj tudi izzive. Katere bi v teh letih ravnateljstva izpostavili kot glavne, zlasti na vsebinski ravni?**

Glavni cilj je uravnotežen razvoj dijakov ter njihova priprava na študij in življenje. Vzpostavitev učne skupnosti med dijaki in zaposlenimi omogoča najboljše doseganje omenjenega cilja. Nenehno sodelovanje in izobraževanje vseh vpletenih omogoča uspehe dijakov ter tudi stalen profesionalen razvoj zaposlenih. Za to stanje si nenehno prizadevamo in prav to predstavlja enega od pomembnih izzivov. Pomemben vir izzivov so tudi sprotne priložnosti, ki se pojavljajo prek različnih razpisov, kot npr.: priprava izobraževalnih programov, dodatne zaposlitve, omogočanje mednarodnih izmenjav dijakov in organizacija prakse dijakov v tujini ter omogočanje izobraževanja strokovnih delavcev v mednarodnem prostoru. Reševanje izzivov pa poteka zlasti na podlagi povratnih informacij – od dijakov, staršev in zaposlenih. Velik poudarek dajem predvsem področjem učenja, virov in infrastrukture, odnosov in klime ter učnega okolja, kar predstavlja vir za načrtovanje aktivnosti in usmeritev delovanja. Veliko posluha namenjam pogovorom s strokovnimi delavci z upoštevanjem njihovih izkušenj. Nenehno pa nas k novim izzivom peljejo nacionalne in evropske pedagoške raziskave ter strokovna literatura, ki nas usmerjajo pri uvajanju novosti.

📍 **Poleg vašega poklica, katera so še tista področja, ki vas zanimajo? Spremljamo lahko, da ste ljubitelj astronomije ...**

Poleg zanimanja za astronomijo sem tudi predan tabornik, prosi čas sem pred leti posvečal igranju košarke, rad se sprehajam v naravi ... Vseskozi stremim k aktivnemu življenjskemu slogu ter preživljanju časa z družino in se držim vodila: 'bodi predan, vztrajen, izkoristi dan in pri tem uživaj'.

SREDNJA ŠOLA
VENNO PILON
AJDOVŠČINA

📍 **Kaj sporočate mladim, katere vrednote jim predajate naprej – kot popotnico za uspešno življenjsko pot ...**

Ne čakajte, da bi se nekaj zgodilo samo od sebe. Bodite aktivni, kritični, prevzemite pobude, sodelujte, delajte in se veselite uspehov. Obkrožite se s pozitivno naravnanimi ljudmi. V poslanstvu šole smo zapisali, da živimo in vzgajamo za občečloveške vrednote, kot so spoštovanje, znanje, solidarnost, ter da se zavedamo, da se je za vrednote treba truditi. 📍

SD

DRUGAČE

mag. Miloš Bizjak

Verjamem, da ni svobode brez solidarnosti. Brez njiju ni ne enakosti in ne pravičnosti. Boljšo in varno prihodnost za vse lahko ustvarimo samo z demokracijo, spoštovanjem in sodelovanjem. Drugače!

Pridite na volitve. Ponosen bom na vsak vaš glas.

Mojih ključnih pet za Slovenijo

- 1. Zdravje za vse:** v 30 dneh do pregleda pri specialistu.
- 2. Enake možnosti za vse:** brezplačna šolska prehrana in 10.000 javnih najemnih stanovanj.
- 3. Varnost za vse:** povečanje odpornosti družbe na vse sodobne grožnje.
- 4. Varna starost:** 700 evrov minimalne pokojnine.
- 5. Zeleni preboj:** spodbude za sončne elektrarne.

Mojih ključnih pet za občini Ajdovščina in Vipava

- 1. Samooskrba:** namakalni sistem v zgornji Vipavski dolini.
- 2. Enake možnosti za vse:** cenovno ugodne lastniške hiše in stanovanja za mlade.
- 3. Varnost za vse:** center zaščite, reševanja in pomoči v Ajdovščini.
- 4. Infrastruktura:** povečanemu prometu prilagojena prometna infrastruktura.
- 5. Zeleni preboj:** poplavna varnost porečja reke Vipava.

POMOČ NA DOMU

Medgeneracijsko sodelovanje, ki vsem prinaša zadovoljstvo in hvaležnost.

TEKST KATJA ŽELJAN

»V postelji sem že osem let, obnemogla in ostarela. Svojci me 'rihtajo' in bi jim rada olajšala njihovo skrb, ker se res trudijo. Zato sem se odločila za pomoč na domu iz Pristana. Iskreno povem, da so oskrbovalke, ki hodijo k meni, zlate ženske. Jih ne morem prehaliti. Tako so požrtvovalne in se trudijo, da nimam besed,« pove Ivana Krapenc z Ustij. Gospa Ivana je ena od 132 uporabnikov pomoči na domu v ajdovski občini, za katere je v lanskem letu poskrbel Zavod Pristan v Vipavi, medtem ko je Dom starejših občanov Ajdovščina v občini lani pomoč nudil skupno 95 oskrbovancem. Ker se bo trend povpraševanja po tovrstni obliki pomoči starostnikom tudi v prihodnje povečeval, smo se o izkušnjah s tovrstno socialno varstveno storitvijo pogovarjali tako z oskrbovanci kot oskrbovalkami. Oboji najdejo zanj veliko pohvalnih besed; če so oskrbovanci velikokrat hvaležni že za lepo besedo, stisk roke in nasmeh, odhajajo oskrbovalke od njih bogatejše za marsikatero življenjsko modrost.

»Zakaj sem se odločil za pomoč na domu? Ker mi je tako lažje, oskrbovalke pa me negujejo veliko bolje, kot bi se sam,« priznava Jakob Lemut iz Kožmanov, ki je tako kot Ivana Krapenc eden od oskrbovancev Zavoda Pristan v Vipavi. Dodaja, da je s pomočjo na domu izjemno zadovoljen in da jo priporoča vsem starejšim. »Z vsemi oskrbovalkami sem zelo zadovoljen, so super. Želel bi, da bi imeli še več časa, da bi se kaj pomenili. Rad bi, da bi bile kar stalno pri meni za

družbo,« poudari v smehu. Da je z omenjeno storitvijo zadovoljna in bi jo priporočila tudi ostalim, se strinja tudi Ivana Krapenc. »Ženskam se iz srca zahvalim za vse pozornosti, ki mi jih namenijo, in ker me tako skrbno negujejo. Želim jim obilo zdravja, moči in vsega, kar potrebujejo, da bi nas še dolgo 'rihtale' na domu in skrbele za nas,« ne pozabi povedati. Veliko lepih besed najde za tovrstno obliko pomoči tudi Frančiška Pečenko iz Batuj, ena od oskrbovancev, za katere skrbi Dom starejših občanov Ajdovščina. »Pomoč na domu prejemam že tri leta. Ena od rok in nog ne delata skoraj nič več, zato me oskrbovalke pridejo domov okopat in uredit, prav tako me preoblečejo in pomagajo pri drugih stvareh, saj sama ne morem niti na stranišče. Skuha mi na srečo brat, za mojo nego in nekatera hišna opravila pa poskrbijo oskrbovalke, ki me obiščejo trikrat tedensko. Njihova pomoč je poleg pomoči svojcev neprecenljiva. Te ženske so resnično enkratne,« zatrjuje Frančiška Pečenko. »Veste, moja pokojnina znaša okrog 680 evrov, kar je premalo za sprejem v dom. Ko se znajdeš v takšni situaciji, v kakršni sem sama, je pomoč na domu nadvse dobrodošla,« še dodaja.

POTREBE PO POMOČI NA DOMU IZ LETA V LETO VEČJE

Da se potrebe po nujenju tovrstne oblike pomoči starejšim od 65 let v zadnjih letih v ajdovski občini vztrajno povečujejo, pritrjujejo tako v Zavodu Pristan kot v Domu starejših občanov v Ajdovščini. »Trenutno oskrbujemo 69 uporabnikov, od tega je 44 žensk in 24

moških, trenutna povprečna starost naših uporabnikov pa znaša 82,5 leta. Marca lani smo imeli okrog 50 uporabnikov. Sicer pa smo lani storitev pomoči na domu nudili 95 uporabnikom, kar je za 20 uporabnikov več kot v letu 2020. V povprečju smo lani oskrbeli 58 uporabnikov mesečno. Na porast števila uporabnikov najbrž vpliva več dejavnikov. Eden izmed njih je zagotovo slabšanje njihovega zdravstvenega stanja, drugi pa večja prepoznavnost službe pomoči na domu. Ljudje so bolj informirani in nekako bolj odprti do sprejemanja take storitve,« ocenjuje Jasmina Ogrič, vodja službe pomoči na domu v Domu starejših občanov Ajdovščina, kjer to storitev izvajajo od leta 2015. Prej je spadala pod okrilje Centra za socialno delo Ajdovščina. Med najbolj pogostimi storitvami, po katerih uporabniki sprašujejo, so po njenih navedbah prinos kosil, pa tudi pomoč pri glavnih dnevniških opravilih (pomoč pri umivanju, oblačenju in slačenju). Trenutno imajo v Domu starejših občanov Ajdovščina zaposlenih šest socialnih oskrbovalk in koordinatorko za polovičen delovni čas, v primeru vztrajanja trenda porasta povpraševanja pa bodo zagotovo potrebovali dodatno zaposlitev.

V Zavodu Pristan, kjer storitev pomoč družini na domu izvajajo od leta 2004 – takrat so tovrstno pomoč začeli nuditi v občini Vipava, danes pa jo izvajajo v kar 22 občinah po Sloveniji, vključno z ljubljansko -, z občino Ajdovščina na podlagi koncesijske pogodbe sodelujejo od leta 2006. »Lani smo v ajdovski občini od začetka januarja do konca decembra na mesec povprečno nudili pomoč 91 uporabnikom. Mesečno povprečje se je v primerjavi z letom 2020 povečalo za šest uporabnikov,« pravi Ivana Lavrenčič, vodja pomoči na domu v omenjenem zavodu. Poudarja, da na območju ajdovske občine čakalnih vrst za nudenje tovrstne pomoči ni. »Pri izvajanju tovrstne pomoči se nam zdi ključna prav hitra odzivnost, saj nas ljudje pokličejo v hudih stiskah, ko se praktično čez noč znajdejo pred novo situacijo, skrbjo za ostarele oziroma bolne družinske člane ali člane širšega socialnega omrežja. Lahko rečem, da pomoč zagotovimo 'od danes na jutri',« poudarja. Lani je bilo med njihovimi uporabniki pomoči na domu v občini Ajdovščina 37 moških in 95 žensk, v tem obdobju pa je bilo v storitev pomoči na domu vključenih kar 73 odstotkov uporabnikov, starejših od 80 let. »Če primerjamo uporabnike, ki so koristili gospodinjsko pomoč, in tiste, ki so koristili pomoč pri temeljnih dnevniških opravilih, je delež prvih približno 64 odstotkov, drugih pa 36 odstotkov,« izpostavlja Lavrenčičeva, ki ocenjuje, da bo povpraševanje po pomoči na domu glede na splošen trend staranja prebivalstva in deinstitucionalizacije skrbi za stare ljudi vedno večje. »Razloge vidimo tudi v daljših čakalnih vrstah za institucionalno oskrbo v domovih za starejše ter v pomanjkanju kapacitet v negovalnih bolnišnicah, zaradi česar so starejši pogosto odpuščeni v domače okolje s potrebami po izjemno velikem obsegu pomoči druge osebe,« meni.

POTREBE OSKRBOVANECV RAZLIČNE, VČASIH JE DOVOLJ ŽE PRIJAZNA BESEDA

Ob vsem povedanem težavo ponekod že predstavlja tudi zagotovitev ustreznega kadra. »Da opravljaš to delo, moraš imeti rad ljudi, biti moraš nežen in prijazen. Sama pravim, da moraš v hišo prinesiti sonce. S starejšimi je treba lepo delati in ohranjati njihovo dostojanstvo. Sicer pa so nam starejši zelo hvaležni za delo, ki ga opravljamo. Hvaležni so za vsako besedo, za nasmeh, za vsako pomoč, tudi za hrano, ki jim jo prineseš, čeprav je ne skuhaš,« je prepričana Tatjana Černigoj, ki delo socialne oskrbovalke v Zavodu Pristan opravlja pet let. Podobnega

mnenja sta tudi socialni oskrbovalki Mira Govekar, ki je v Domu starejših občanov Ajdovščina ta poklic opravlja že 17 let, in Andreja Krapež, ki je kot socialna oskrbovalka v isti ustanovi zaposlena 16 let. »Meni to niti ni tako dolga doba, zdi se mi, da je šlo prav hitro. Če delo opravljaš z veseljem, let sploh ne šteješ in ne čakaš, kdaj bo dneva konec,« pravi Govekarjeva. Ko je začela opravljati delo socialne oskrbovalke, je bila pomoč na domu veliko manj prepoznavno delo kot danes, ugotavlja. »V preteklosti so šli ljudje prej v penzijo in so bili lahko doma s svojci. Če pa delaš do svojega 65. leta, težko skrbiš še za starše,« meni. Dodaja, da se socialne oskrbovalke zato še toliko bolj trudijo, da oskrbovancem posvetijo vso svojo pozornost. »Njihove potrebe so zelo različne. Včasih rabiš biti malo psihologa, da znaš med vrsticami razbrati, kaj bi kdo želel. Tega pri prvem obisku seveda ne ugotoviš takoj, a s časom za vsakogar zelo dobro vemo, na kakšen način kaj narediti. Ni nujno, da je zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb tisto, kar človeka najbolj osreči. Spomnim se ene od naših oskrbovank, ki jo je med epidemijo covida najbolj skrbelo, da doma ne bo imela postavljenih jaslic. Pa sem ji obljubila, da bomo za to poskrbele, in tudi smo. Za to žensko je bilo bolj pomembno, da so bila postavljene jaslice, kot da je umita. In takšnih primerov je še in še,« priznava.

Kot poudarja Andreja Krapež, se marsikatera zgodba starostnikov socialnih oskrbovalk globoko dotakne. »Ljudje so velikokrat nemočni. Takrat jim je najbolj pomembno, da jim znaš prisluhniti in se vživeti vanje. Velikokrat sploh ni potrebno kakšno posebno dejanje, mogoče le to, da te oskrbovanec lahko prime za roko, ker pač tako v tistem trenutku čuti. Kajti breme, ki ga vsaj malo preložiš na drugega, hitro postane polovično. Zato je dobro prepoznati, kdaj človek rabi spodbudno besedo, mogoče le stisk roke, in si za to vzeti čas. Našim oskrbovancem se v takšnih primerih kar zaiskrijo oči. Ko grem skozi vrata, mi velikokrat zaželijo srečno vožnjo, in ob tem resnično čutim neko posebno zadovoljstvo,« priznava. »Mogoče prav zaradi naših oskrbovancev tudi na življenje gledam nekoliko drugače, kot če tega dela ne bi opravljala. Včasih se ljudje preveč obremenjujemo, če se vse ne izteče po načrtih, če neka stvar ni opravljena točno tisti dan, kot si si zamislil. A lahko jo narediš tudi jutri. Pa še nekaj je: nekatere stvari imamo ljudje največkrat za samoumevne. V vsakodnevnih stikih s starostniki vidiš, da ni ravno tako. Zato začneš te stvari veliko bolj ceniti,« pravi Krapeževa. Mira Govekar jo še malce dopolni: »Najbolj pomembna je ljubezen. Pomembno je ljudem povedati, da jih imaš rad. A danes se veliko ljudem več čas samo mudi. Pa si je treba vseeno vzeti čas za stvari, ki so pomembne. Ljudje se velikokrat obnašamo, kot da se nam nič ne more zgoditi, kot da je vse samoumevno, a ni tako. Zato še toliko bolj cenim tisto, kar imam. Tega, česar se v vsakodnevnih stikih s starostniki naučiš, ti ne da nobena literatura in noben tečaj. In nobeno predavanje ti ne pove življenjskih modrosti, ki jih dobiš prav z njihovo pomočjo«. Ne preseneča, da se vse tri socialne oskrbovalke strinjajo, da se temu poklicu ne bi odpovedale in bi se zanj odločile še enkrat, če bi bilo treba. »To delo zna biti kar težko, saj je fizično in psihično precej naporno, pa vendar bi si ga znova izbrala. Marsikaj slišiš, nekateri ljudje ti zaupajo zelo intimne stvari, tudi delikatne. Tudi če misliš, da tega ne boš nesel s sabo domov, se velikokrat zgodi prav to. Je pa to delo hkrati tudi lepo, ob njem preprosto pozabiš na vse,« meni Tatjana Černigoj. Ali kot pravi Mira Govekar: »Rekla bi, da moraš biti v tej službi trden steber, da se lahko ljudje nate oprejo, a te vseeno ne smejo zlomiti.«

MLINOTEST

- 1867 -

Mojstri peke se ponovno vračajo! Tudi tokrat bo kulinarična ustvarjalka **Ana Zontar Kristanc** z vami delila sladne recepte in male skrivnosti peke, s katerimi boste kos še tako zapletenim receptom sladic ali drugih jedi. Spremljajte naša Facebook in Instagram profila ter se pridružite **Facebook skupini Mojstri peke!** Z nami delite svoje mojstrovine in sodelujte v nagradnem natečaju za lepe nagrade. Vse moke in ostale sestavine Mojstrov peke najdete po ugodnih cenah v vseh trgovinah Mlinotest.

www.mlinotest.si/mojstri-peke

Mlinotest

Mojstri peke

Mlinotest

MLINOTEST

- 1867 -

*Dobrodošli za našo
praznično mizo*

Vsi izdelki po ugodnih cenah samo v Mlinotest trgovini Ajdovščina.

Vabljeni!

3.

Pašta Fešta

Slovenski festival testenin
Ajdovščina 2022

28. maj 2022

11.00 - 19.00

Ajdovščina,
Lavričev trg

Vabljeni na največji festival testenin v Sloveniji!

- degustacija jedi iz testenin na sto in en način izpod kuhalnic kulinarčnih mojstrov
- gostimo znane kuharske chefe
- izbor Naj pašte 2022
- bogat spremljevalni program
- prava primorska fešta

Več informacij na www.mlinotest.si/pastafesta

Zafeštajte z nami!

DRUŠTVO
LJUBITELJEV
Pašte

V okviru
prireditve
Ajdovščina
v maju

Vipavska dolina

MARIJA CAPUDER

Če ne bi bila nogometašica, bi bila?

Trenerka nogometa.

V svojem športu najbolj uživam, ko?

Lahko pustim vse skrbi izven igrišča in uživam v igri.

V svojem športu pogrešam?

Manj teka in kondicijskih treningov, haha.

Tvoj najljubši slovenski športnik/ca je?

Najljubšega slovenskega športnika nimam, zelo rada pa spremljam naše orle.

Tvoj najljubši nogometaš ali nogometašica?

Lionel Messi.

Tvoja najljubša pijača?

Najraje pijem vodo, drugače pa coca cola verjetno.

Koncert po tvojem okusu?

Da se pleše in poje, na kratko uživa.

Najlepša stvar v Ajdovščini je?

Nogometno igrišče na Policah.

Za kateri nogometni klub navijaš?

FC Barcelona.

Barcelona ali Real?

Barcelona.

Čaven ali Golaki?

Čaven.

Knjiga, ki si jo nazadnje prebrala?

Uf... verjetno v srednji šoli kakšno za domače branje.

Katere tri stvari bi zagotovo vzela na samotni otok?

Hrano, prijatelje in zvočnik za glasbo.

Apple ali Samsung?

Apple.

Katera stvar nikoli ne manjka v tvojem hladilniku?

Meso.

Tvoje najljubše socialno omrežje?

Instagram.

Tvoj najljubši spomin na osnovno šolo?

Zaključni izlet na Brione.

Če bi bila lahko en dan žival, kaj bi bila?

Lev.

Kateri kozmetični znamki najbolj zaupaš?

Uporabljam različne, nobena ni moja najljubša.

Lastnost, ki jo pri človeku najbolj sovražiš?

Vzvišenost.

Tvoj najljubši slovenski pregovor?

Laž ima kratke noge.

Tvoja najljubša televizijska serija?

Težko zberem, če pa že moram, je to

How to get away with murder.

Tvoja najljubša radijska postaja?

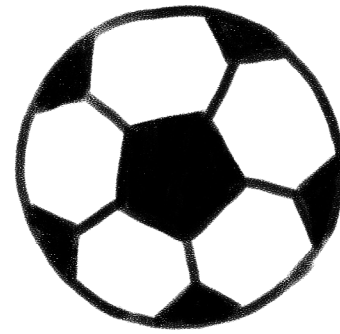
Radio Center.

Preden zaspim, najraje?

Pogledam kakšno serijo ali film in »prečekiram« telefon.

Kaj bi sporočila Zoji Fras?

Še naprej pridno nabiraj kondicijo, ker je v nogometu potem vse lažje. ♡

STAROST: 19

POKLIC:

študentka
Ekonomске fakultete

KRAJ BIVANJA:

Vrtovin

ZOJA FRAS

STAROST: 16
POKLIC:
 dijakinja
 SŠ Veno Pilon
KRAJ BIVANJA:
 Dolga Poljana

Če ne bi bila nogometašica, bi bila?

Če ne bi bila nogometašica, bi najverjetneje bila atletinja.

V svojem športu najbolj uživam, ko?

Skupaj s svojo ekipo uresničujem zastavljene cilje.

V svojem športu pogrešam?

V svojem športu pogrešam več mednarodnih tekem.

Tvoj najljubši slovenski športnik/ca je?

Najljubša športnica je Nika Križnar, športnik pa Timi Zajc.

Tvoj najljubši nogometaš ali nogometašica?

Toni Kroos.

Tvoja najljubša pijača?

Moja najljubša pijača je zeliščni čaj.

Koncert po tvojem okusu?

Najraje poslušam One direction.

Najlepša stvar v Ajdovščini je?

Razgledna točka nad izvirom Hublja.

Za kateri nogometni klub navijaš?

ND Primorje.

Barcelona ali Real?

Real.

Čaven ali Golaki?

Golaki.

Knjiga, ki si jo nazadnje prebrala?

Lažna mesta.

Katere tri stvari bi zagotovo vzela na samotni otok?

Hrano, nogometno žogo in mojega mačka

Apple ali Samsung?

Apple.

Tvoje najljubše socialno omrežje?

Instagram.

Katera stvar nikoli ne manjka v tvojem hladilniku?

Kinder bueno white.

Tvoj najljubši spomin na osnovno šolo?

Izmenjava, ki smo jo imeli s projektom

Erazmus+ co step in Europe.

Če bi bila lahko en dan žival, kaj bi bila?

Mačka.

Kateri kozmetični znamki najbolj zaupaš?

Afrodita.

Lastnost, ki jo pri človeku najbolj sovražiš?

Lenoba in nepoštenost.

Tvoj najljubši slovenski pregovor?

Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri.

Tvoja najljubša televizijska serija?

Greenhouse Academy.

Tvoja najljubša radijska postaja?

Radio Center.

Preden zaspim, najraje?

Razmišljam o dogodkih, ki so se mi zgodili

v tistem dnevu in o tem kaj me čaka naslednji dan.

Kaj bi sporočila Mariji Capuder?

Sporočila bi ji, da je dobra kapetanka, ker je vztrajna in borbena

in zna dobro motivirati ekipo, tudi takrat, ko nam ni najlažje. ♡

ODPADNO JEDILNO OLJE

Jedilno olje se uporablja v vsakem gospodinjstvu. Predvsem zaradi varovanja voda in tal pa je pomembno kako ravnamo z njim po uporabi. Ga zavržete na ustrezen, okolju varen način?

TEKST KSD AJDOVŠČINA

ZAKAJ LOČENO ZBIRATI ODPADNO JEDILNO OLJE?

Zlivanje olja v odtok lahko povzroči resne težave in škodo okolju, odtočnim cevm in čistilnim napravam. Odpadno jedilno olje, ki ga zlivamo v odtok se nalaga na stenah kanalizacijskih cevi in otežuje prehod odplak. Čiščenje zamašenih cevi pa je zelo zahtevno.

Če odpadno jedilno olje konča v greznici ali mali komunalni čistilni napravi, se izloči na površino in onemogoči prehod zraka do odplak, kar povzroči slabo delovanje ali celo prekinitev delovanja greznice ali male komunalne čistilne naprave.

Opadno jedilno olje je torej odpadek, ki ga moramo zbirati ločeno od drugih odpadkov in ga ne smemo zlivati v kuhinjski odtok ali v straniščno školjko oziroma ga odvajati v kanalizacijo ali greznice. Prav tako ga ne smemo neposredno odvajati v vode in izpuščati v tla ali na tla.

Pravilno ravnanje z odpadnim jedilnim oljem nam nalaga tudi zakonodaja z Uredbo o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Ur. list RS šte. 70/2008).

KAM LAHKO ODDAMO ODPADNO JEDILNO OLJE?

Že uveljavljeni načini zbiranja so:

- oddaja v Zbirnem centru pod Dolgo Poljano,
- oddaja v sklopu zbiralne akcije nevarnih odpadkov v naseljih in
- oddaja olja vozniku (v do 5 l plastični embalaži), ob naročenem odvozu kosovnih odpadkov iz naslova naročnika.

NOVO!

V lanskem letu smo uvedli dodaten, okolju in občanom prijazen način zbiranja odpadnega jedilnega olja, na ekoloških otokih. **Olje se zbira v zaprtih plastenkah, v označenem rjavem zbiralniku.** Doslej smo namestili 140 zbiralnikov v občini Ajdovščina in v občini Vipava. Količina zbranega olja se je ob uvedbi novega načina zbiranja povečala kar za 2,5 krat. Glede na dober odziv občanov, bomo na lokacijah, kjer nam prostor dopušča, nadaljevali z nameščanjem zbiralnikov.

Zbiralniki jedilnega olja so namenjeni uporabnikom iz gospodinjstev.

Povzročitelj odpadnih jedilnih olj iz gostinstva, ki pripravi v letnem povprečju dnevno 20 ali več obrokov hrane, mora olja oddajati zbiralcu odpadnih jedilnih olj in voditi evidenco o nastajanju odpadnih olj v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

KAKO PRIPRAVIMO JEDILNO OLJE ZA ODDAJO V ZBIRALNIK?

- po uporabi olje ohladimo,
- če so v olju ostanki hrane, ga precedimo,
- hladno jedilno olje prelijemo v plastenko in jo dobro zapremo,
- plastenko odložimo v zbiralnik z napisom ODPADNO JEDILNO OLJE, na ekološkem otoku, ki ima postavljen zbiralnik,
- plastenko previdno odložimo v zbiralnik, da se ne poškoduje dvignjeno dno zbiralnika.

KATERA OLJA SO PRIMERNA ZA ODDAJO?

- vsa rastlinska olja (olivno, sončnično, repično,...),
- precejena olja za konzerviranje hrane (ribe v olju, zelenjava v olju ipd.)
- rastlinske in živalske maščobe (maslo ali margarina), ki ostanejo od kuhanja in cvrtja.

Pomembno je, da k odpadnemu olju ne mešate drugih tekočin, odpadkov ali odpadne masti! Odpadne masti morajo biti namreč zbrane ločeno od odpadnega jedilnega olja. **Motornih olj ne smemo oddajati v zbiralnike za odpadna jedilna olja ali jih mešati z jedilnim oljem!**

NASVETI ZA ZBIRANJE:

- za zbiranje olja uporabite izrabljene plastenke od olja, plastenke pijač, pralnih sredstev itd., predhodno očiščene od prejšnje vsebine,
- pred oddajo olja preverite, če je plastenka dobro zaprta,
- ne uporabljajte steklene embalaže, ker se ta lahko razbije in pride do nepotrebnega onesnaženja zbiralnika,
- olja ne prepuščajte na ekoloških otokih, ki nimajo zbiralnika za jedilna olja, ker s tem tvegamo onesnaženje ekološkega otoka ali okolice,
- ko želite očistiti posodo z ostanki olja ali drugih maščob, lahko za čiščenje uporabite že rabljeno servieto ali papirnato brisačko, ki jo nato odvržete med biološke odpadke (korist bo dvojna – »reciklirali« boste papirnato brisačko, odtok pa bo manj obremenjen z maščobami).

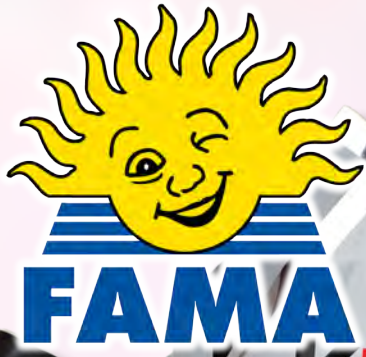
STE VEDELI?

- da že en liter olja, zlit v odtok ali naravo, lahko onesnaži tudi milijon litrov pitne vode,
- da je odpadno jedilno olje odlična surovina za izdelavo biodizla ter pridobivanje bioplina, iz katerega se proizvede električna energija ter toplota,
- da iz enega litra odpadnega olja nastane 0,9 litra biodizla,
- da motorna olja niso primerna za izdelavo biodizla; le en liter odpadnega motornega olja v sto litrski posodi jedilnega olja, lahko uniči kompletno surovino. V takem primeru gre lahko mešanica le v sežig, s čimer izgubi svojo vrednost kot surovina,
- da iz jedilnega olja lahko izdelamo dišečo svečko.

VARUJMO VODO IN OKOLJE – USTREZNO POSKRIBIMO ZA ODPADNO JEDILNO OLJE!

MARKETI FAMA VABIJO

**VEDNO NAJVEČJI
IZBOR ČOKOLADNIH
JAJC!**

**Polepšajte si velikonočne praznike
z ugodnimi nakupi v marketih Fama.**

© foto: Unsplash

KAKO SE SPOPASTI Z IZZIVOM NAKUPA NEPREMIČNINE?

TEKST NINA VODOPIVEC

Kakšne so danes opcije mladih pri reševanju stanovanjske stiske? Vrtimo se v obdobju vrtoglavih cen in občutnem pomanjkanju izbire na trgu. Vse prevečkrat pa opažam, da se posamezniki za nakup nepremičnine odločijo prerano. Brez tehtnega premisleka, posveta, brez iskanja odgovorov na vprašanja kaj je zapisano v zemljiški knjigi in brez naročila lokacijske informacije. Seveda pa pri nakupu pozabimo povprašati strokovnjake ali je nepremičnina pravzaprav primerna za naš življenjski stil in ali uresničuje večino naših pričakovanj ter potreb.

Zavedati se je potrebno, da je prav nakup nepremičnine najverjetneje največja materialna odločitev, ki jo v življenju sprovedemo. Saj veste kako to gre? Najprej šola, potem služba, potem avto in potem nepremičnina? Pa se res o nepremičnini pogovarjamo in razpravljamo toliko kot o premičnini? Nepremičnina je

vsekakor investicija, ki je naložba v prihodnost v naše življenje.

Ni skrivnost, da je stanovanjska stiska nas mladih iz dneva v dan večja, da je z začetnimi plačami brez dodatne finančne pomoči iz okolja težko priti do svoje lastne nepremičnine. V Sloveniji so lastniška stanovanja in hiše dvorezen meč. Vemo, da jih je ogromno praznih, a ponudba na trgu tega žal ne odraža. Zelo težko je v današnjem obdobju priti do lastništva nove nepremičnine, ki ni luksuzna. Danes, v ponudbi novih stanovanj namreč prevladujejo luksuzna stanovanja. Žal pa mladi, ki smo se šele pred časom znašli na trgu dela nimamo finančnih pogojev za nakup takšnih stanovanj.

Res je, da je ponudba odvisna od povpraševanja in, da si cene generiramo sami kupci. Trenutno se cene nepremičnin vzpenjajo v nebo in za to smo krivi tisti, ki kupujemo. Kljub temu, da so cene nepremičnin visoke pa se o primernosti

nakupa posamezne nepremičnine premalo povprašuje. Vsekakor si je potrebno za začetek, ko izbiraš kraj in tip nepremičnine dodobra razjasniti svoje potrebe.

ŽIVLJENJE NA VASI DA ALI NE?

Življenje na vasi je vsekakor zanimivo z vidika druženja, več je medsebojnih interakcij s sovaščani, narava je običajno bližje, cene nepremičnin so denarnici prijaznejše. A za vsak najmanjši korak se je potrebno odpeljati v mesto. V vaseh ni zdravstvenih domov, trgovskih centrov, bank, cvetličarn. V kolikor je vas ob glavni cesti ali prometni železniški osi imamo dolgoročno urejen prevoz za svoje otroke, ki obiskujejo šolo. Osnovne šole in vrtci so še vedno v nekaterih vaseh, kar je v zadnji triadi osnovne šole vsekakor dobra lastnost, da lahko otrok iz šole domov prikoraka sam. V vasi je vse bolj mirno, ni nekega

neprestanega hrupa, hupanja, življenje se umiri. V veliki večini so na vaseh hiše, ki imajo nekaj zemlje v neposredni bližini, ki jo lahko uredimo v lasten vrt in sadovnjak. Tako, do neke mere prevzamemo oskrbo s sadjem in zelenjavo v svoje roke. Globalni trg stremi k temu, da lahko vse več zaposlitev opravljamo od doma. In ja medtem ko so internetne povezave vedno boljše in imamo svet dobesedno na doseg kliku lahko veliko vožnje prihranimo, ko stvari raziskujemo in rešujemo prek spleta. V enem hipu smo na sestanku s sodelavci, ki so razpršeni po različnih kontinentih, v drugem hipu pa se že sprehajamo po naravi. A ni to nekaj najlepšega? Otroci lahko po sprehodu po vasi najdejo domače živali, jih božajo in hranijo. Kljub vožnji dojemam življenje na vasi v nekih pogledih kot privilegij. Vem kaj je mir, vem kako lepo je prespati poletno noč na domači zelenici in vem kaj pomeni to, da se ti za sprehod do vrta ni potrebno urediti kot bi se v kolikor bi odšla po zelenjavo na tržnico.

ZAKAJ ME ŽIVLJENJE V MESTU DOLGOROČNO NE PRITEGNE?

Že res, da sem imaš v mestu vse na doseg roke. Potreba po uporabi avtomobila ni vsakodnevna. Razdaljo med šolo, službo in zdravstvenim domom premagujem peš. Nikakor mi ne ustreza vrvež in predvsem dejstvo, da so v mestih po večini stanovanja. Na obrobju mest pa se najde tudi kakšna hiša z manjšo zelenico in vrtom. Nikakor se ne bi uspela sprijazniti z življenjem med štirimi stenami in nepoznavanja sosedov. Ko bi bila trgovina ob deveti zvečer zaprta meni pa bi zmanjkalo sladkorja za "mohito" kam bi odšla ponj? Na Petrol, ali raje potrkala neznanji sosedi na vrata? Vsekakor imam več priložnosti za trošenje denarja v mestu kot na vasi. Ampak v mestu si lahko tudi bolj varčen kot na vasi, ker nimaš dodatnih stroškov s transportom za opravljanje osnovnih življenjskih potreb. Lahko pa v mestu obiščeš knjižnico, odideš v kino, gledališče ali na koncert. Kava tu in kava tam in denar kopni za drobnarije. Družabnega življenja je v mestu bistveno več, neprestano se nekaj dogaja. Več je tudi hrupa in nestrpnosti. Vsekakor pa je potrebno za sprehod po gozdu odkorakati iz mesta in ne samo izpred domačega dvorišča.

PREDNOSTI NAKUPA NEPREMIČNINE

- nepremičnina je tvoja, nihče ti ne skače po glavi kako moraš imeti kaj urejeno, kaj sme in kaj ne sme biti v nepremičnini (točka, ki me je najbolj prepričala v nakup),
- z majhno pokojnino se ti ni treba boriti kako boš plačal najemnino,
- sam izbiraš ponudnike televizije, interneta, elektrike....

SLABOSTI NAKUPA NEPREMIČNINE

- večji enkratni vložek denarja,
- stroški vzdrževanja so večji (prenove in sanacije instalacij so stroški lastnika),
- za več let se ustališ na eni lokaciji,
- skladiščenje stvari, krama se neprestano nabira redki ljudje pa se zavedajo, da je pametno imeti v bivalnem okolju samo tisto kar potrebuješ in ne tistega kar boš mogoče nekoč, en dan potreboval (s selitvami redno pregleduješ stvari, ki jih potrebuješ in ne potrebuješ, postaneš bolj ekonomičen).

NA KAJ BITI POZOREN OB NAKUPU NEPREMIČNINE?

- preveriti je potrebno zemljiškoknjžno stanje nepremičnine (ali so na nepremičnini vpisane kakšne služnosti, hipoteke). Do omenjenih podatkov dostopamo brezplačno preko portala e-zemljiška knjiga.
- v kolikor kupujemo parcelo in si želimo na njej zgraditi objekt je

potrebno pregledati kako je z dostopi na parcelo in kje se nahajajo komunalni priključki (do omenjenih informacij dostopamo s pomočjo spletnih orodij e-prostor, i občina in pis)

- pred nakupom parcele ali hiše katero želimo oblikovno spremeniti se je potrebno pozanimati kaj se pravzaprav tam lahko počne-naročilo lokacijske informacije. Lokacijsko informacijo naročite na občini (cena lokacijske informacije je 35 €, naročilo lahko opravimo preko spleta ali fizično na občini)
- v kolikor kupujemo hišo ali stanovanje si je potrebno objekt ogledati s statikom in arhitektom
- v primeru nakupa stanovanja ali hiše se o naših željah, potrebah in zmožnostih kaj objekt ponuja posvetujemo z arhitektom, v kolikor spremembe na objektu niso skladne z našimi željami je nujno potreben tehten premislek o nakupu
- dobro se je povezati z nekom iz lokalne skupnosti kjer se objekt nahaja in tako priti do dragocenih informacij, ki jih imajo sosede o objektu in specifikah parcele.
- preverite ali ima objekt/stanovanje uporabno dovoljenje. Stanovanjski ali poslovni objekt, ki je takoj vseljiv mora imeti uporabno dovoljenje.

Vem, da je ponudba nepremičnin na našem območju skrb vzbujajoča. Tudi meni je hudo, ko dnevno obračam nepremičninske portale in na njih ne najdem nič kar se mi zdi primerno. Ko pa se sprehajam po okolici najdem toliko potencialnih objektov, ki bi jih imela. Ampak hej, ne bom obupala, neke se zagotovo najde tudi moj sanjski dom. 📍

avto**center** STAVANJA

- SERVIS VOZIL
- AVTOKLEPARSKA IN AVTOLIČARSKA POPRAVILA
- PRIJAVA IN CENITEV KASKO ŠKOD, brez obiska zavarovalnice

t: 05 33 84 594
www.stavanja.si

-
- 1** Rezidence Papillon
- 2** Dom starejših občanov Kresnice
- 3** Oskrbovana stanovanja
- 4** Rezidence Lotus

1

2

3

4

© foto: Matjaž Jazbar

VLADIMIR SLAMIČ

Ajdovec, ki je eno najprepoznavnejših imen v svetu arhitekture v naši dolini.

TEKST MATJAŽ JAZBAR

📍 Začnimo kar na začetku - na začetku vaše kariere. Študij, kje in kdaj?

Leta 1976, po zaključeni gimnaziji, sem uspešno opravil sprejemne izpite za študij arhitekture v Ljubljani. Bil sem "priden in marljiv" študent, zato sem kar hitro, leta 1981, diplomiral. S kar zanimivo diplomsko nalogo, ki je bila rezultat skupnega dela sedmih študentov. To se je zgodilo prvič v zgodovini fakultete.

📍 Kaj pa prva zaposlitev?

Ker sem bil štipendist Primorja, je bila logično prva zaposlitev na Primorju, ki sicer takrat ni bilo ravno veliko podjetje, niti ni potrebovalo arhitektov. Sledilo je še služenje vojaškega roka, nato pa sem se odpravil še na študij scenografije v Italijo. Po končanem študiju se nas je zbralo nekaj somišljenikov in skupaj smo ustanovili zadrugo samostojnih kulturnih delavcev – arhitektov, Dessa. Le ta v Ljubljani še danes deluje in funkcionira kot vrhunska zadruga. Vse od takrat sem »na svojem« kot samostojni kulturni delavec.

📍 Se spominjate vašega prvega »naročila«?

Seveda. In zanj sem prejel liter konjaka Zemono. Šlo je za privatno

hiško in še danes sem ponosen na to.

📍 Ste imeli v začetku vaše kariere morda vzornika v svetu arhitekture?

Ja, eden je bil zagotovo Edvard Ravnikar. Profesor, ki je bil po mojem mnenju začetnik modernizma v Sloveniji. Med drugim tudi mentor naše diplomske naloge na univerzi v Ljubljani. Takrat pa je bil njegov mlad in ambiciozen asistent Janez Koželj, ki nam je nam mlajšim »odpiral oči«, če se lahko tako izrazim. Vozil nas je na različne razstave in predavanja v tujino. Morda lahko rečem, da je ravno Koželj, še bolj kot Ravnikar, najbolj vplival na moj takratni in sedanjí pogled na arhitekturo.

📍 Bi znali naštetí pod koliko arhitekturnih projektov ste podpisani?

Ne, ne vem natančno. Morda bi lahko izračunali. Na leto jih znese približno 30, moja kariera pa je dolga 40 let. Drugo vprašanje je sicer s katerimi sem resnično zadovoljen.

📍 Imate več poslovnih ali zasebnih naročnikov?

Na začetku kariere je bilo težko in kot mlad arhitekt sem se največ

ukvarjal z zasnovo zasebnih hiš in notranje opreme. Nato pa so prišli na vrsto tudi javni projekti, predvsem šole. Sledilo je obdobje proizvodnih hal ter nato še obdobje konjunktore, tam okrog leta 2006, ko so stanovanja rasla kot gobe po dežju. Vsi arhitekti smo takrat kot nori projektirali večstanovanjske zgradbe »tajkunom brez denarja« in nato tudi vsi »ostali na suhem«.

📍 Arhitekti ste neke vrste umetniki. In verjetno podobno kot umetniki tudi vi od nekje črpate navdih. Kaj vas navdihuje?

Navdih je največkrat potovanje ali pa tudi že krajši izlet. Sprehod po ulicah Trsta ali Ljubljane je lahko navdih. Mnogokrat opazim majhen detajl, ki ga nato posvojim in oblikujem po lastni ideji. Navdih je tudi opazovanje starejših arhitektur in pristopov arhitektov k gradnji. Iz zgodovine se lahko marsikaj naučimo. V arhitekturi je nujen pogled v preteklost.

📍 Kako sami ocenjujete razvoj arhitekture v zadnjih 40-ih letih?

Sam sem vanjo vstopil ravno na začetku obdobja post modernizma, ki je bil okrog leta 1980 pomemben svetovni prelom tudi v ostalih vejah umetnosti. Za nas študente je bil višek obisk beneškega bienala, kjer smo spoznavali novosti v svetu arhitekture. Post modernizem nas je naučil postavljanja stvari v kontekst. A začetno navdušenje je po nekaj letih splahnelo, saj je bilo opazno, da so korenine post modernizma vendarle v modernizmu. Arhitektura je postala moda in modna. Dogaja se ji podobno kot z oblačili, kjer se hitro menjajo stili ali pa se le ti vračajo iz preteklosti. Prehiteva nas tehnologija, ki ji težko sledimo. Ampak arhitektura spremlja človeka od rojstva pa do konca življenja in to je njeno bistvo. Tudi vnaprej se bo spreminjala, rdeča nit pa bo vedno enaka. Arhitekt mora znati pripraviti prostor za človeka, za bivanje, za delo. To bo vedno ostalo.

📍 Kaj pa zadnjih 40 let arhitekture v Ajdovščini?

Ajdovščina je imela veliko težavo s tem, da je bilo občinsko središče hkrati industrijski ter bivalni prostor za ljudi, ki so delali v različnih podjetjih. Osem industrijskih con je in še vedno obkroža bivalni prostor ljudi. Kovinska, Primorje, industrijska cona, Lipa, Pale in druge. Ajdovščina ni tipično mesto, kjer je naselje zgrajeno okrog industrije, ampak industrija obkroža naselje. V vse smeri nas zapira ta industrija, pobeg je možen le še proti Colu, če se malce pošalim. V resnici dejanska arhitekturna zasnova mesta ni nikdar obstajala. Ajdovščina je bila najprej majhno mestece in ko se je to mesto pričelo razvijati, sta jo najprej presekali dve prometnici. Goriška cesta ob stari Ajdovščini in nato še obvoznica. Pa nato še hitra cesta. Verjetno bo v prihodnosti nižje še kaj nastalo. Na južnem delu precej uničujemo rodovitno zemljo za industrijske objekte. S tem sicer ni nič narobe, ker je le tako možen razvoj. A morda bi odgovorni razmišljali v smeri, da bi vsako »industrijsko« zemljišče nekje nadomestili.

📍 Seveda ne moremo mimo prenove Kastre. Kako vam je všeč naša nova »dnevna soba«? Navsezadnje imate tudi vi ravno tu delovno mizo.

Okrog leta 1932 je sicer prvo osnovo za trg pripravil Max Fabiani, ki je za takratne čase precej vehementno snoval trge v bližnji in daljni okolici. Njegova zasnova je vselej vsebovala centralni prostor, dve vrsti dreves in nato se je »še nekaj« zgodilo na sredini. Tak trg je bil v Gorici, v Ajdovščini, v Ročinju in številnih drugih vaseh. Imel sem možnost sodelovati na natečaju za prenovo, pa nisem. Zato težko komentiram. Pogrešam pa duh Ajdovščine znotraj Kastre. Težko rečem, da trg simbolizira mesto. Sem tudi na strani tistih, ki menijo, da bi se promet

lahko delno ohranil znotraj mesta. Danes imamo sicer ogromno novih pohodnih površin, nisem pa čisto prepričan, če vemo kaj z njimi početi. Žal mi je tudi za odstranjena drevesa, ki so nudila senco, danes le te na trgu ob poletni pripeki ni več. Torej nisem ravno zadovoljen, ker mislim, da bi lahko bilo bolje.

📍 Ajdovščina ima še eno arhitekturno težavo. Precej lokalov, pa tudi stanovanj v centru mesta je praznih.

Rekel bi, da imamo v mestu preveč zasebne lastnine. Občani sami bi morali nekako pristopiti k stvari in nazaj oživiti predvsem vse prazne lokale. To daje mestu življenje. Potrebna bi bila nekakšna komasacija, ki bi pripomogla k temu, da bi se v te lokale vrnilo dogajanje. Predvsem mislim, da je za oživitev praznih lokalov najprej potrebna vrnitev ljudi na trg. Vrneš jih tako, da jim ponudiš nekaj, čemur se ne morejo odreči. Vem, da je danes globalizacija in vsi nakupujemo v velikih trgovskih centrih. Vendar bi subvencionirana najemnina morda nekoga prepričala, da poskusi odpreti trgovino ali lokal v centru mesta. Tudi mladim bi se lahko ponudilo prostore za njihove poslovne ideje. A kot sem rekel, zasebna lastnina je danes sveta in to bi bilo, tudi na državnem nivoju, potrebno popraviti. V središčih mest ne bi smeli biti dovoljeni dvajset in več let zapuščeni prostori. Lep primer je naša nekdanja »samopostrežba«, ki je prazna že leta in leta. Pa imamo vsi zvezane roke pri tem, ker gre pač za zasebno lastnino. Če pa govorimo o strogem centru mesta, potem mislim, da je Ajdovščina izgubila svojo identiteto takrat, ko se tudi z morebitno predkupno pravico ni odkupilo praznih hiš v samem središču. Tam bi lahko danes bila stanovanja za mlade. Žal je bil center mesta pred prenovno pravzaprav degradirano območje, tako rekoč brez kanalizacije in vode, in seveda nihče ni hotel živeti tam. Ajdovci smo sami zapustili center. Danes imamo zato v centru mesta popolnoma drugačno strukturo ljudi. To sicer ni krivda današnje občinske garniture, napaka je bila storjena že pred več kot 25-imi leti. Takrat smo imeli možnost te stvari urediti. Pa jih nismo. In zato danes vidimo v ajdovskih gasah, arhitekturno gledano, rumene, roza in zelene fasade. Še najmanj so za to krivi tamkajšnji prebivalci, ki so si uredili domovanja kot so si jih. Pogrešam pa morda Zavod za kulturno dediščino, ki bi lahko, tudi neformalno, pristopil k tem današnjim investitorjem in jim namignil kaj in kako je ustrezno na tistem območju. Imamo predpise in odloke, a jih nihče ne upošteva. Žal. Do leta 1993 smo imeli zakon o kulturni dediščini, ki je bil podoben italijanskemu ali pa francoskemu, in je lastnikom kulturno varstvenih spomenikov nalagal, da jih prodajo ali oddajo, če zanje ne morejo skrbeti. Ta člen je bil nato črtan in zato imamo danes Slovenijo takšno kot je - s številnimi praznimi mestnimi središči.

📍 Bi morda Ajdovščina potrebovala hišnega oziroma občinskega arhitekta?

Da. Vsekakor bi potrebovali človeka z vizijo, strokovnjaka, ki bi mestu dal rdečo nit. Seveda bi mu ljudje morali zaupati in ga imeti za neke vrste voditelja na tem področju.

📍 Skočimo na povsem drugačno področje. Montažna hiša na Ajdovskem. Da ali ne?

Da. Prvo montažno hišo v našem okolju sem zasnoval že leta 1992 v Vrhpolju. In še danes ta hiša stoji in verjetno le redki sploh vedo, da je montažna. Montažne hiše so konstruktivno ravno tako dobre kot zidane. Včasih smo preveč obremenjeni s slikami orkanov iz Amerike, kako pometajo z njihovimi hišami. Verjemite, da bi podoben orkanski veter tudi pri naših zidanih hišah povzročil ogromno škode. Danes je stanovanjska gradnja tako »tempirana«, da vse skupaj traja kakšnih

© foto: Matjaž Jazbar

30 let in nato zastara. Potrebno je menjati kurjavo, popraviti streho, narediti novo fasado in podobno. Ne glede na to kakšno hišo imamo. Vsekakor je način gradnje montažne hiše precej bolj ekonomičen. Svet gre naprej in prihajajo novi boljši materiali. Postopek gradnje montažne hiše je precej hitrejši, oblike so moderne in za investitorja je vse skupaj precej lažje in ceneje.

📍 Ravna streha? Da ali ne?

Tehnično gledano je ravna streha enako ali še bolj kakovostna kot dvokapnica. Največkrat je tudi cenejša. Lahko pa se pogovarjamo o tem ali ustreza v neko okolje ali ne. Potrebno je vedeti, da se arhitektura spreminja in z globalizacijo prenosa vzorcev je ta vrsta strehe prišla tudi v naše okolje. Tako kot je nekoč prišla »furlanska hišica« na gričku. Nič ni narobe s tem. A ne v okoljih, ki imajo določeno kulturno zgodovinsko vrednost. Treba je biti previden kam kaj spada.

📍 Bi si sami morda želeli več drznosti pri svojih naročnikih?

Absolutno. Prevečkrat naročniki že prej točno vedo kaj bi radi. Velikokrat pa smo tudi arhitekti sami premalo drzni in naročnikom ne ponudimo točno tistega, kar mislimo, da bi bilo ustrezno. Včasih med stranko in arhitektom ne pride do pravega odnosa in takrat je težko biti

drzen. Na obeh straneh.

📍 Se vam je kdaj zgodilo, da z naročnikom nista našla skupnega jezika?

Ne. To ne. Se pa pri vsakemu projektu zgodi točka, ko se ideje in načrti arhitekta ter naročnika ne ujemajo. A se stvari nato vedno uredijo. Običajno popusti arhitekt (smeh). Ker je to manjše zlo tudi za vnaprej. Res pa je, da si investitorji snujejo dom po lastni želji in arhitekt jim je dolžan slediti. Sam imam rad, da sem z naročnikom že od začetka. Ko se šele snujejo ideje za nek prostor, hišo. Tako lažje ugodiš stranki.

📍 Kaj pa notranje oblikovanje? Vam je domače?

Največkrat gre eno z drugim. Sam vedno izhajam iz tlorisov. Iz tlorisa oblikujem celotno hišo. In zato seveda avtomatično že razmišljam kje bo kakšen kavč, omara in podobno. A tudi tu znova trčimo ob globalizacijo in modo. Notranji interier se danes menjuje že po desetih letih. Nove kuhinje, nove spalnice, nove dnevne sobe.

📍 Skočimo še malce nazaj v Ajdovščino, ki je danes polna poslovnih con. Bi bilo morda mogoče ta industrijski del bolj premešati z urbanim okoljem?

Vse bi bilo možno. A gradbeni načrti narekujejo, da investitor zagotovi

najmanjšo površino, ki je namenjena nekemu proizvodnemu objektu. Zanimivo si je ogledati starejše industrijske cone v Furlaniji, ki vsebujejo tudi drugačne prostore. Vmes so trgi in parki. Ali pa morda Torviscosa, blizu Vidma, kjer je nekoč delovala največja tovarna umetne svile na svetu. Vmes je lastnik postavil nogometno igrišče in še številne druge elemente. Res pa je, da danes za podobna območja obstajajo predpisi, o hrupu in še marsičemu, ki v veliki meri onemogočajo na teh prostorih še kaj drugega početi. Tudi stanovanjska naselja je težko umestiti vmes, ravno zaradi kvalitete bivanja, ki je sredi industrije zagotovo slabša. A nekakšni prostori bi se vseeno lahko našli. Prostori za sprostitev, za razmišljanje, več bi lahko bilo dreves. A razumem investitorje. Vem koliko je cena kvadratnega metra.

📍 Kaj pa podeželje? Je danes vas še vedno vas ali gre le še za spalna naselja?

Zaradi pomanjkanja zazidalnih parcel in pomanjkanja vizije kako naj vasi izgledajo, smo stihijsko, ob vsaki dovozni cesti, levo in desno, zgradili eno ali pa dve vrsti hiš. Zato je arhitektura od Ozeljana, Potoč, Vrtovina, Črnič do Dobravelj enaka. Zgubili smo morfologijo naselij. Ne le pri nas. Enako je na Krasu, ki ravno tako izgublja svojo identiteto. Sicer pa smo ravnokar sprejeli občinski načrt, ki mislim, da ne dovoljuje hiš v nizu. Morda se motim. Identiteta primorske hiše, kjer od nekdanje racionalna izbira prostora, je sedaj zakonsko eliminirana. Podobno je tudi v drugih slovenskih občinah. Ajdovščina ima sicer najboljši primer racionalizacije zemljišča na ulici IX Korpusa. Gre za najstarejše vrstne hiške v mestu. Na najmanjši možni površini so ustvarili maksimalno izrabljen prostor. Danes podobnih gradenj ni več. Škoda. Pogrešam tudi možnost združenstva pri gradnji. Zakaj se ne bi morda pet mladih družin odločilo in skupaj zgradilo svoja domovanja na maksimalno izrabljeni parceli? Ulica Vena Piloni je bila zadnja takšna ulica pri nas, kjer so bile površine maksimalno izkoriščene. Enako je na vaseh. Vedno so obstajale gase, danes pa tega ni več. Verjetno tudi zato, ker ljudje postajamo vse bolj individualisti.

📍 Svoj dom ste si ustvarili v Vipavskem Križu. Kako vidite ta prenovljeni biser Vipavske doline?

Všech mi je življenje v Vipavskem Križu, tudi zato, ker je tam življenje racionalizirano in podobno tistemu, k čemur sam strmim. Obstajajo velike hiše, a so racionalno izrabljene, tudi tiste, ki so obnovljene. Morda se prebivalci Vipavskega Križa niti ne zavedamo kaj vse smo s prenovo pridobili. Od optike pa do kanalizacije. Manjka morda le še zavedanje domačinov kakšno vrednost ima dejansko bivanje v Vipavskem Križu. Morda je še vedno preveč kmetijske mehanizacije znotraj kriških gas, a potrebno je razumeti tudi ljudi, ki to potrebujejo. Pa pozabilo se je na številne turiste, ki v Vipavskem Križu nimajo javnega stranišča. To je kar velik problem, ki ga bo potrebno kmalu rešiti. Na splošno pa sem zelo zadovoljen z Vipavskim Križem in si želim, da mu bo s podobno prenovo sledila še kakšna vas. Vsaj Velike Žablje bi lahko postale nekaj podobnega.

📍 Kaj bi svetovali mladi družini, ki danes razmišlja o samostojni gradnji? Kako naj se loti projekta? Koliko denarja je danes potrebnega za izgradnjo hiše?

Svetoval bi racionalizacijo. Če bi se sam lotil podobnega projekta, in to na parceli, ki je dovolj velika, bi polovico parcele najprej prodal. Če je mogoče z nancem ali prijateljem, ki imajo podobne želje kot jaz. S tem bi takoj racionaliziral gradnjo. Nato bi seveda poskusil graditi skupaj in si tako deliti stroške. Svetoval bi seveda montažni objekt, svetoval bi, da si zgradijo le nujno potrebne prostore in ne dodatnih, ki jih morda

sploh ne potrebujejo. Torej racionalizacija na vseh področjih. Svetoval bi tudi, da si poiščejo mlajšega arhitekta, morda njihovih let, ki bo verjetno bolje razumel njihove težave oziroma ideje kot nekdo starejši iz drugačne generacije. Če ne upoštevamo stroška nakupa parcele, potrebuje mlada štiričlanska družina ob racionalni gradnji, približno 150 kvadratnih metrov prostora. Torej smo nekje na 150.000 evrih, ki so potrebni za današnje življenje na svojem. K temu je seveda potrebno prišteti še denar za opremo. Ni poceni, ampak tako pač je. Ceneje ne bo nikoli.

📍 Želja mladih je življenje na svojem. A kaj potem z velikimi hišami njihovih staršev, ki bodo nekega dne ostale prazne, oziroma že ostajajo? Je to sobivanje res tako nemogoče?

Ne vem. Morda bi lahko občine oziroma lokalne skupnosti odkupile te velike večdružinske hiše in bi v njih uredili več stanovanj za mlade. Če je seveda to možno uskladiti s prostorskimi akti. Ampak v eni večji hiši bi lahko našli prostor za pet ali šest manjših stanovanj. Potrebno je vedeti, da imajo te starejše socialistične gradnje tudi po več kot 300 kvadratnih metrov. Sicer pa se da z arhitekturnimi, morda malce bolj drznimi rešitvami, brez težav ločiti enodružinsko hišo na več delov. Danes lahko v isti hiši živijo dve generaciji, skorajda povsem ločeno ena od druge.

📍 Prepotovali ste že dobršen del sveta, videli ste marsikaj. Kaj vas je v arhitekturnem smislu najbolj navdušilo?

Všech so mi mesta, kjer vedno točno veš kje se nahajaš. Racionalnost mest me najbolj navdušuje. Lep primer je španska Barcelona, ki ima pravzaprav revolucionaren urbanizem. Na deželi pa so mi vsi večji objekti, ki so nemoteče umeščeni v prostor. V arhitekturnem smislu so mi vsi tudi favele, ki so pravzaprav lep primer urbanizacije in izrabe prostora.

📍 Za konec. Katera je po vašem mnenju najboljša lokacija za gradnjo v Vipavski dolini?

Verjetno nekje na pobočju Čavna, nekje na višini 250 višinskih metrov. Stomaž, Kamnje, zgornji Vrtovin, Ravne nad Črničami. Sam bi verjetno najraje izbral prav Ravne nad Črničami, ki ponujajo najboljši razgled. 📍

© foto: Zavod za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina

ZA PRIJATELJE

Kaj jim morate povedati, ko jih povabite v Vipavsko dolino.

TEKST ZAVOD ZA TURIZEM NOVA GORICA IN VIPAVSKA DOLINA

Koliko prijateljev imate, ki ne živijo v naših krajih? Iz časov srednje šole, iz študentskih let, z izletov in dopustovanj, iz delovnega okolja ... Vse te vam drage ljudi lahko povabite v našo rajsko dolino, k odkrivanju lepot in znamenitosti, na aktivna potepanja in seveda na okušanja naših lokalnih dobrot. Izbrali smo nekaj razlogov, ki jih bodo prepričali, da izberejo Vipavsko dolino za izlet ali kratek oddih in kot preostali turisti uživajo v našem rajju.

NAŠA DOLINA JE VARNA, ZELENA IN PRISTNA.

Neokrnjena narava in pristen življenjski slog pri nas očarata vsakega obiskovalca. V prizadevanja za ohranjanje naravnega okolja in pitne vode, za ohranjanje tradicionalne podobe pokrajine in dragocenih življenjskih običajev želimo domačini vključevati tudi naše obiskovalce. Zato smo zasnovali zelene napotke za odgovorno potovanje po naših krajih, ki jih pooseblja Zeleni vodnik. Poiščite ga na uradnem spletnem portalu Vipavska dolina in ga delite s prijatelji.

VIPAVSKA DOLINA JE KULINARIČNI RAJ.

Okušanje v naše kraje privablja največ obiskovalcev, številni se zaradi izjemnih gastronomskih doživetij vračajo vedno znova. "Če hočete dobro jesti, se napotite v Vipavsko dolino", so pred nekaj mesci v članku o Sloveniji zapisali v svetovno znani popotniški reviji Condé Nast Traveler. Ob koncu prejšnjega leta so pravo hvalnico našim rajskim okusom namenili tudi v uglednem britanskem mediju The Independent. To sta le zadnji od številnih pohval, ki nam jih namenjajo mediji, naši kulinarčni mojstri pa vsepovsod dobivajo tudi številna strokovna priznanja. Rajski okusi bodo očarali tudi vaše prijatelje.

EDINSTVENA VIPAVSKA VINA SLOVIJO DALEČ NAOKROG.

Vipavska dolina je pravi raj za ljubitelje vin. Svoje prijatelje lahko najprej poučite o starih domačih sortah, ki uspevajo v naših krajih, med katerimi je tudi avtohtona sorta zelén. Ne pozabite poudariti, da so vinske pokušine v Vipavski dolini razred zase. Tradicionalna vinska doživetja v naših hramih, ko ob domačih prigrizkih gostje dobijo

priložnost, da vina okušajo tudi naravnost iz sode, so med obiskovalci Vipavske doline zelo priljubljena.

NAŠI KRAJI SO VSE LETO PRAVI RAJ ZA AKTIVNE.

Prijazno podnebje, mile zime in obilje sončnih dni prispevajo k podobi raja. Razgiban relief in vode omogočajo tudi adrenalinska doživetja. Dobesedno vse leto lahko vaši prijatelji pri nas uživajo v kolesarjenju, pohodništvu in gorskem teku, prostem letenju, plezanju in jahanju. Od pomladi do jeseni se lahko sproščajo z adrenalinskimi doživetji in vodnimi športi.

NARAVNE IN KULTURNE ZNAMENITOSTI VABIJO K ODKRIVANJU DRUGAČNIH ZGODB.

Naša pokrajina, kot izklesana od sonca in vetra, bo vaše goste navdušila z edinstvenimi kraškimi pojavi, slikovitimi izviri, vinorodnimi griči, skalnatimi pobočji in neokrnjenimi gozdovi. Že od nekdaj so naši kraji tudi svojevrstno stičišče različnih kultur, zato prijatelje povabite k raziskovanju dobro ohranjenih sledi Rimljanov, gradov in dvorcev, kulturnih zakladnic v cerkvah in samostanih ter arhitekturnih posebnosti. V muzejih in galerijah pa zgodbe preteklosti in sodobna ustvarjalnost razkrivajo našo dušo.

NAJLEPŠA DOŽIVETJA PONUJAJO LOKALNI VODNIKI.

Svoje prijatelje boste verjetno želeli sami popeljati naokrog in to bo neponovljivo doživetje. Če pa bodo vaši prijatelji želeli ostati dlje in Vipavsko dolino priporočiti še komu, jih ne pozabite usmeriti na uradni spletni portal Vipavska dolina, kjer bodo našli naša top doživetja. V družbi profesionalnih turističnih vodnikov bodo lahko doživeli še kaj več.

OBISKOVALCI SI NAŠE KRAJE ZAPOMNIJO PO PREPROSTOSTI IN GOSTOLJUBJU.

Saj vemo, kakšni smo. Svojo dolino imamo radi, gostom pa želimo pokazati vse njene lepote in jim dati vse najboljše. Predvsem zato je naša dolina rajska. 📍

Rally Vipava Ajdoščina Vipavška dolina

8.-9. april 2022

with **u**

11.

Rally Vipavška dolina

Ajdovščina, Vipava 8. - 9. 04. 2022

AJDOVSKI KROG

Ceste so ostale enake in prav tako pregovorno drseč asfalt, ki ga dirkači poznajo daleč naokrog. Kot da bi se duh nekdanjih relijev Primorska in Saturnus, zaradi katerega je zaslovel tako imenovani "ajdovski krog", preselil v današnji čas, ko nas 8. in 9. aprila čaka že enajsta izvedba Vipavska dolina.

Le še starejši ljubitelji avtomobilov se bodo spomnili prvih izvedb relija Primorska. Konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let je bila ta prireditev del republiškega prvenstva Slovenije. Vozili so tudi po slikoviti cesti na Nanos, ki s pogledi na Vipavsko dolino še danes jemlje dih.

Vse več mladih fantov je takrat poskusilo svoje navdušenje nad avtomobili prenesti tudi v tekmovalno okolje. Med temi je najbolje uspelo Silvanu Luliku. Na prvem reliju Saturnus leta 1978 je bil še sodnik ob progi, nato pa se je usedel za volan in bil med najzaslužnejšimi za začetek ajdovske dirkaške mrzlice. Ker je dobro poznal okoliške ceste, jih je znal tudi predlagati organizatorjem takratnega relija Saturnus. Najprej je bila to 47-kilometrski preizkušnja iz Idrije prek Vojskega do Cola nad Ajdovščino, nato se je leta 1989 Saturnus na Ajdovsko preselil kar s tremi hitrostnimi preizkušnjami.

Pogled na ajdovske ulice pred 33 leti je bil med relijem precej drugačen kot danes. Dirkalnike so takrat na nove preizkušnje pripravljali kar ob cesti in na vseh razpoložljivih parkiriščih v mestu. Tja so se pripeljali spremljevalni kombiji s gumami, kantami za gorivo in nadomestnimi deli, navdušenci pa so z zanimanjem od blizu opazovali izjemne specialke kot so bile takrat vrhunske lancie delte. Žal do Ajdovščine takrat ni uspelo pripeljati zanimivemu gostu Mohammedu ben Sulayemu, ki je danes predsednik Mednarodne avtomobilske organizacije FIA.

Domačini in obiskovalci relija z vseh koncev Slovenije so se nato postrojili ob najzanimivejših odsekih, tekmovalci so si na glavo posadili čelado, zagnali motorje in nato se je začel prvi tako imenovani "ajdovski" krog hitrostnih preizkušenj. Bila je sobota, 27. maja 1989. Za marsikoga, najbrž tudi Silvana Lulika, se zdi kot bi se vse to dogajalo včeraj.

Vse od takrat že izvira navdušenje nad avtomobilskim športom v

okolici Ajdovščine in Vipave. Skoraj desetletje je bil "ajdovski krog" nepogrešljiv del relija Saturnus. Hitrostne preizkušnje Predmeja, Vrhpolje in Manče (Velike Žablje) so postale sopomenke relija v Sloveniji in tudi danes so ti trije odseki še naprej sestavni del tukajšnjih relijev. Te ceste so pač ostale iste. Asfalt je ostal drseč, ob najbolj znameniti ovinkih se še vedno zbira na tisoče navdušencev in zmaga na teh cestah še vedno pomeni nekaj posebnega. Kot bi se duh relijev Primorska in Saturnus preselil v nove generacije tekmovalcev in navijačev.

Letos bo reli Vipavska dolina potekal že enajstič. Po zapletih z epidemijo covid-19, ki je eno izvedbo relija preprečila in lani organizacijo prestavila v junij, se reli letos vrača v april. To bo tudi prva izmed napovedanih 13 avtomobilskih dirk letos v Sloveniji. Vrača se tudi petkov večerni "superspecial" na ulicah Ajdovščine in nato dirkanje vsaj delno prav po tistih cestah, kjer so nekoč tukajšnji reliji zasloveli. Zadnji del hitrostne preizkušnje Višnje po nekdanjem "brzincu" Vrhpolje, preizkušnja Planina se začne v Mančah, pa nato še znani cesti prek Predmeje in proti Velikim Žabljam. Tam se bo odločala letošnja že enajsta izvedba relija Vipavska dolina, ki bo branila tudi sloves slovenske dirke z najboljšo atmosfero.

Pričakujemo lahko odlično vzdušje. Vrnitev atraktivne hitrostne preizkušnje po ulicah Ajdovščine, nekateri odlični tuji vozniki, državni prvak Rok Turk v novi generaciji Hyundaijevega dirkalnika Rally2, lanski državni prvak med dvokolesno gnanimi dirkalniki Marko Grossi letos prav tako v Hyundaijevem avtomobilu R5, Aleks Humar bo v Diviziji II poskušal ugnati vse mlade dirkače, najbolj množična bo spet najmanjša Divizija 1, kjer dvojni naslov državnega prvaka brani Nejc Mrak. Seveda bodo na štartu tudi domače posadke, ki bodo branile tudi barve domačega kluba Ajdovščina Motorsport. In dodajmo še to, da sta do zdaj le dva dirkača - to sta bila Rok Turk in Darko Peljhan - vozila na vseh relijih Vipavska dolina. Turk je s tremi zmagami tudi najuspešnejši voznik do zdaj.

Letos se bodo torej 8. in 9. aprila tekmovalni avtomobili spet postavili na štart in pisali nove zgodbe ter spomine. Za še en list v zgodovini relija in nadaljevanje "ajdovskega" kroga. 📍

TADEJ BEOČANIN, župan Občine Ajdovščina

Vesel sem, da se v Vipavsko dolino vrača dirkaški spektakel Rally Vipavska dolina, ki bo napolnil naše kraje – tako z drznimi tekmovalci kot navdušenimi gledalci. Slikovita pobočja Vipavske doline nudijo hitrim in drznim številne priložnosti za adrenalinske užitke. Navdihujoče lokalne ceste, obdane z mnogimi serpentinami, slovitimi 'žabeljskimi rajdami', privabljajo rally voznike od blizu in daleč. Ne zgolj slikovita in atraktivna pobočja Vipavskih gričev in ovinkaste preizkušnje proti Gori, obiskovalce pritegne tudi spektakularna 'superspecial' preizkušnja po mestu. Dvodnevno doživetje športa in adrenalina bo z gotovostjo prineslo v našo dolino preplet športnih užitkov in pripomoglo k še dodatni promociji naših krajev. Prepričan sem, da bo letos prireditve oživila v vsem svojem sijaju – tako s tekmovalci kot gledalci, ki dajejo prireditvi poseben pečat. Vabljeni na največji športni spektakel v naši dolini, ki bo po dveh letih okrnjenega dogajanja naše kraje povezal in združil v duhu športnega in družabnega prepleta.

GORAN KODELJA, župan Občine Vipava

Rally Vipavska dolina se ponovno vrača na naše vipavske ceste. Velik sloves si je ta dirka, sicer takrat pod drugim imenom, pridobila že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, ko sem si jo tudi sam z veseljem večkrat ogledal. Naše lokalne ceste, speljane skozi take in drugačne ovinke predstavljajo velik izziv za mojstre volana, njihove hitre in drzne vožnje pa obilo adrenalinskih užitkov za gledalce, ki se vedno zberejo v velikem številu. Naj bo dirka tudi letos uspešna v vseh pogledih. Srečno.

MARTIN ŠTUCIN

Ko omenimo Rally Vipavska dolina ne smemo mimo omembe Martina Štucina. Alfa in omega organizacije dogodka, obenem pa tudi dirkač, ki ga številna publika najbolj navdušeno pozdravlja. Z Martinom smo pred štartom relija spregovorili nekaj besed o njegovi vlogi v organizaciji in o vrnitvi na dirkaški sedež.

© foto: Klavdij Blažko

📍 Bližamo se reliju Vipavska dolina. Ga bolj nestržno pričakuješ kot voznik ali kot organizator?

Obe vloga sta zanimivi. A najbolj mi je všeč, ko si nadenem dirkaško čelado, pogledam uro, ki odbije in »gremo v C2«.

📍 Koliko ljudi je potrebnih, da se izpelje dogodek kot je Rally Vipavska dolina.? V organizacijskem timu vas najverjetneje ni malo?

V ožji organizaciji nas je približno deset zvestih članov kluba Ajdovščina Motorsport. Skupaj smo vse od leta 2006, ko je bil klub ustanovljen. Res smo tesno povezani in vsak se lahko na vsakega zanese. Včasih pride tudi do malce vroče krvi, a vsako težavo znamo hitro rešiti. Nekaj dni pred in med samim relijem pa se ta številka močno poveča. Zagotovo je takrat v sam dogodek vključenih vsaj 50 ljudi, če pa dodamo še redarje in vse ostale službe, ki skrbijo za nemoten potek dogodka, pa se lahko pogovarjamo tudi o 350-ih osebah.

📍 Govorimo o enem izmed največjih dogodkov v našem okolju. Koliko je za vas organizatorje pomemben ta vidik promocije Vipavske doline. Verjetno vam je tudi to kar pomembno?

Na to vprašanje najlažje odgovorim s podatkom, da se na nočnem superspecialu zbere tudi do 15.000 obiskovalcev. Tako kot verjetno vsi prebivalci naše doline se tudi mi trudimo, da ime Vipavske doline čim

bolj ponesemo v svet in mislim, da nam to kar dobro uspeva. Predvsem nam je pomembno, da organizacijo dogodka iz leta v leto izboljšujemo.

📍 Če se za hip ustavimo še pri superspecialu, ki se letos znova vrača v program. Zakaj je ravno ta del relija tako zelo pomemben za vas organizatorje?

Gre za zanimiv izziv. Treba je vedeti, da je ravno superspecial finančno in organizacijsko najzahtevnejši del relija. Precej živcev nam pobere ta skrb za varnost množice, ki se zbere ob ajdovskih ulicah. Takrat ob progi srečamo tudi ljudi, ki jih reli sicer ne zanima, a pridejo zvečer v mesto, zato ker se pač nekaj dogaja. In ravno to je ta čar, predstaviti reli čim širšem spektru ljudi. Superspecial je srce relija Vipavska dolina.

📍 Reli Vipavska dolina velja v slovenskem okolju za enega najboljših v organizacijskem smislu. Precej naporov vlagate v skrb za gledalce, a tudi za posadke znate zelo dobro poskrbeti. Zakaj se posadke tako dobro počutijo v Ajdovščini in Vipavi?

Tokrat odgovarjam kot voznik in ne kot organizator. V prvi vrsti je zagotovo vzdušje ob progi. Toliko gledalcev in takšnega vzdušja nima noben drug reli v Sloveniji. Obenem pa so tudi hitrostne preizkušnje zelo dobre, tako v tehničnem smislu kot v smislu hitrosti. Pogoji za izpeljavo relija so vrhunski. Etape med hitrostnimi preizkušnjami so kratke, to imamo posadke rade. Obenem pa obkrožimo celotno

Vipavsko dolino. Vsekakor gre za enega najbolj ekonomičnih relijev.

📍 Kaj bi bilo potrebno, da bi dogodek prerasel slovenske okvirje, da bi morda nekoč pri nas nastopale tudi najboljše evropske in svetovne posadke? Se zaustavi le pri financah?

Mislím, da delamo v pravi smeri. Vsako leto je za naš reli vse več zanimanja tudi iz tujine. Vsako leto imamo več obiskovalcev, razvijamo turizem. Napolnimo vse turistične zmogljivosti, polne so vse gostilne. Dober glas vsekakor seže v deveto vas. Trudimo se po najboljših močeh, dogodek raste organsko in tako bomo tudi nadaljevali. Vsekakor pa bi za kaj več potrebovali tudi več podpore, tako na državni kot tudi na lokalni ravni. Potrebna bi bila precej večja in širša organizacija na vseh ravneh. Ampak kot sem dejal, gremo stopničko po stopnički. Bi se pa morda ta trenutek zahvalil vsem, ki so nam vse od začetka stojijo ob strani in nam pomagajo pri izpeljavi dogodka. Številni majhni sponzorji so z leti postali tudi večji sponzorji in res sem zadovoljen, da imamo danes tudi generalnega sponzorja dogodka, blagovno znamko WithU Slovenija. Brez vseh teh, malih in velikih vložkov, bi bilo reli nemogoče izpeljati. Res, hvala vsem.

📍 Če ostanemo še malce pri vašem klubu Ajdovščina Motorsport. Kako lahko pomagate mladim, ki so šele na začetku svoje avtomobilistične kariere? Zakaj je prav, da se vam priključijo in kakšno podporo lahko pričakujejo?

Opažam, da se mladi znova »vračajo«, če lahko tako rečem. To se pozna tudi v našem klubu kjer je kar precej novih obrazov. Kar se podpore tiče je potrebno vedeti, da žal finančno ne moremo pomagati, dobi pa vsakdo precej nasvetov in podpore. Izkušnje starejših so neprecenljive. Govorim o opremi, tehniki vožnje, organizaciji Razvijamo se v pravi smeri, vsakogar sprejememo odprtih rok. Rekel bi, da je najpomembnejša stvar, ki jo lahko nekdo dobi pri nas motivacija. Kar se tiče kluba pa mislim, da smo letos storili pomemben korak. Imamo končno svoje klubske prostore v nekdanji piceriji Zmaj. To nam je omogočila Občina Ajdovščina, za kar se ji na tem mestu tudi še enkrat zahvaljujem. V klubskih prostorih imamo tudi simulator vožnje in tudi to je nekaj s čimer lahko pomagamo mladim pri njihovem razvoju.

📍 Sam se vračaš v dirkalnik po reliju Nova Gorica. Bi si želel, da bi ti ostajalo več časa za ta šport ali v tem obdobju življenja jemlješ vse skupaj bolj kot neke vrste rekreacijo?

Zase lahko rečem, da nisem »reli odvisnik«. Nekateri stvari v življenju so mi precej bolj pomembne, res pa je, da mora imeti človek tudi nekaj zase. Za dušo. Po naslovu državnega prvaka v Diviziji 1, v sezoni 2018, sem si privoščil nov avtomobil Renault Clio RS, kar je bila moja dolgoletna želja. Ampak ta avtomobil zahteva precej dirkaških kilometrov in dirkaškega znanja, tega pa mu žal v zadnjem obdobju nisem mogel nuditi. Se pa zadeve spreminjajo, znova imam malce več časa na razpolago, zato nameravam sezono 2022 izpeljati v celoti.

📍 Se spominjaš svojega prvega relija?

Seveda se spominjam. Kot bi bilo včeraj. Še najbolj pa besed Boruta Kobala, ki mi je pred štartom dejal »Boš videl kako je lepo«. Moja prva dirka je bila gorsko hitrostna preizkušnja Col. Tam sem nastopil z najetím Suzukijem Swiftom. Nato pa je že kmalu prišel prvi reli, Rally Logatec. Kot zanimivost lahko povem, da sem se pred GHD Col

počutil, kot da sem »najboljši voznik na svetu«. No, realnost me je hitro počakala. Ko sem na cilju pri budanjski lovski koči, videl da me je starejši možakar, Bojan Polanc, v podobnem avtomobilu, premagal za devet sekund, sem spoznal, da v resnici ne znam še nič.

📍 Kaj po tvojem loči dobrega od malce manj dobrega voznika?

Vse je odvisno od tega koliko nekdo investira v ta šport. Če hočeš biti dober voznik moraš prevoziti precej dirkaških kilometrov. Moraš biti »navožen« kot rečemo v dirkaškem žargonu. Nonstop je potrebno trenirati, testirati, spoznavati avtomobil, opremo, trenirati na simulatorju. Če pa tudi po vsem tem ne dosegaš dobrih časov, potem pa morda nisi ravno rojen za ta šport. Premalo je le vozniško znanje. Ta šport se začne že v garaži, potrebna je dobra ekipa, ki ti stoji ob strani. Brez dobre ekipe ni nič. Seveda ne smemo pozabiti niti na dobrega sovoznika. Celotna slika je potrebna, da lahko za nekoga nato rečemo, da je dober.

📍 Katera izmed štirih, tradicionalnih, hitrostnih preizkušenj relija Vipavska dolina ti je osebno najljubša?

Ma, vse štiri so mi všeč. Uživam v vsakemu koščku vseh hitrostnih preizkušenj. Nimam najljubše.

📍 Jeseni se nam obeta tudi GHD Podnanos. Te bomo tudi tam videli za volanom?

Ne, mislim, da ne. To ni moja disciplina in se bom zato raje posvetil organizaciji dogodka.

📍 Si v klubu Ajdovščina Motor sport želite, da bi tudi ta novost na naših tleh postala tradicionalna?

Ja, načrti z Gorsko hitrostno dirko Podnanos so kar visoki. Tudi zaradi trase, ki je edinstvena v Sloveniji. Zato se bomo maksimalno potrudili, da tudi ta dogodek v prihodnje dvignemo na najvišji nivo. 📍

Velike Žablje 1998

SILVAN LULIK

Verjetno bi težko našli nekoga v Ajdovščini, ki ne pozna Silvana Lulika. Dirkaška legenda, ki bo verjetno še precej časa na vrhu domačih avtomoto dosežkov in ki je celotno svoje življenje posvetila reliju. Tako kot voznik ali pa kot vodja ter član številnih pomembnih evropskih reli moštev. Ob enem pa človek, ki je najbolj zaslužen, da že vrsto let poteka Rally Vipavska dolina. Pogovor z njim je nastal le nekaj dni po prejemu statue, največjega športnega priznanja v občini Ajdovščina.

© foto: Robert Fejtačič

📍 **Pred kratkim ste prejel statuo Športne zveze Ajdovščina, nagrado za življenjsko delo v športu. Kaj vam ta nagrada osebno pomeni?**

Seveda mi to priznanje ogromno pomeni. Ponosen in zadovoljen sem, da sem nekaj pomembnega prispeval k razvoju domačega kraja in tega športa v lokalnem okolju. Dokaz, da ni bilo vse zaman, kar sem počel v svoji karieri. Hvala tistim, ki ste me izbrali.

📍 **V svoji športni karieri ste sicer prejel ogromno takšnih in drugačnih priznanj. Katero vam je morda najpomembnejše?**

Res je bilo precej takšnih in drugačnih nagrad. Morda bi izpostavil Zlato čelado, ki sem jo prejel za pet zaporednih naslovov državnega prvaka še v bivši Jugoslaviji. Tudi različnih naslovov prvaka je bilo ogromno. Precej mi pomeni naslov prvaka Alpe Adria, bil sem tudi avstrijski državni prvak v svoji kategoriji. Če me spomin ne vara sem v svoji karieri osvojil 15 državnih naslovov, nekaj v reliju, nekaj pa na gorskih dirkah.

📍 **No, in če se vrnemo v sedanjost. Vas bomo morda še kdaj videli za volanom dirkalnika na kakšni izmed dirk?**

Želja vsekakor obstaja. Poslovilno dirko bi res rad odpeljal ampak vse je še v zraku. Nisem se še odločil ali bi to izpeljal s kakšnim izmed aktualnih avtomobilov ali pa s starodobnikom. Mika me, da bi si morda pripravil avtomobil s katerim sem tekmoval v svoji karieri.

Vsekakor pa bo to nastop v reliju. No vse je povezano tudi s financami in s časom, ki ga tudi nimam na pretek. Ampak kot sem rekel, v načrtu je še en nastop.

📍 **Kdaj ste pravzaprav zadnjič nastopili na reliju kot tekmovalec?**

Zdaj ste me pa dobili. Mislim, da sem svoj zadnji reli odpeljal v Srbiji. To je bilo leta 1996, ko sem obenem postal tudi srbski državni prvak. Vozil sem Forda Escorta Cosworth, skupine A.

📍 **Pred vrati je reli Vipavska dolina, kjer ste močno vpet v samo organizacijo. Koliko časa in energije vlagate v ta dogodek?**

Na dogodku se dela praktično celo leto. Vedno se nekaj dogaja, razmišljaš kje najti nove pokrovitelje, kako dogodek narediti še bolj atraktiven in podobno. Tista dva meseca pred samim relijem pa sta najbolj aktivna, če lahko tako rečem. Všeč mi je, da naša regija tudi z našo pomočjo pridobiva na prepoznavnosti. Čeprav se mi zdi, da je na tem področju še precej rezerv.

📍 **Kot dirkač ste večkrat nastopili pred domačo publiko. Vam je bilo domače občinstvo bolj v breme ali v spodbudo?**

Eno in drugo. Čeprav vendarle bolj v spodbudo. Morda je to breme bolj prišlo do izraza pred in po dirki. Med samo dirko pa je dirkač toliko skoncentriran, da ostalega niti opazi ne.

📍 **Se spominjate relija Saturnus iz leta 1992, ko ste nastopili s Fordom Sierró Cosworth? Takrat ste kmalu po štartu relija**

storili napako nato pa uprizorili neverjeten lov za izgubljenim časom, ki še danes velja za eno najbolj drznih voženj v zgodovini slovenskega relija?

Absolutno se spomnim. To je bila sicer moja prva dirka s štirikolesno gnano Ford Sierro Cosworth. Na hitrostni preizkušnje Velike Žabljice sem storil napako in se zaletel v most, ki se mu mnogi še danes rečejo »Lulikov most«. Odrtgalo mi je kolo in do cilja »brzinca« sem se pripeljal po treh kolesih. Avtomobil nam je nato uspelo popraviti, a nabral se je velik časovni zaostanek, ki ga je bilo potrebno nadoknaditi. V takih trenutkih dirkači radi rečemo, da ti pade mrak na oči. Mislim, da sem nato vendarle precej nadoknadil tudi v generalni uvrstitvi.

Ste imeli v svoji karieri najljubšo hitrostno preizkušnjo ali pa morda takšno, ki vam je najmanj ležala?

Ja, seveda. V Sloveniji je bila to nekdanja HP Hrušica, ko se je vozilo še po makadamu. Izpostavil bi še YU Rally in HP Mitrovac. Morda tudi zaradi tega, ker je bila to sploh moja prva hitrostna preizkušnja na kateri sem nastopil kot tekmovalec. Spomnim se, da je snežilo takrat. Priznam pa, da nisem maral deževnih dirk. Nikoli nisem užival, če je bila cesta mokra.

Časi so danes drugačni kot so bili nekoč. Predvsem tehnika je šla precej naprej v razvoju, a po drugi strani ima voznik pred seboj še vedno volan, pedala in zavore. Je sploh možna primerjava relija v vaših časih in danes?

Težko je primerjati vse skupaj. Rekel bi, da je predvsem drugače vse skupaj. Danes je voznikom lažje, ker imajo servo volane in servo zavore. Mi tega nismo imeli. Zato je bilo zagotovo fizično v časih bolj naporno. Tudi dolžine hitrostnih preizkušenj se ne da primerjati. Nekoč smo v enem reliju odpeljali tudi do 500 kilometrov hitrostnih preizkušenj. Toliko jih danes posadke odpeljejo v celotni sezoni skupaj. Večja je bila tudi konkurenca med posadkami. V sedanjih časih je tehnika precej napredovala, a v Sloveniji še vedno precej zaostajamo, saj še danes vidimo na dirkah trideset in več let stare avtomobile. Težko sledimo tuji konkurenci.

Je pri vas kdaj obstajala možnost, da bi nastopili na dirki najvišjega svetovnega razreda?

Ja in ne. Za nastop na reliju za svetovno prvenstvo se nisem nikoli odločil. Blizu nas je potekal italijanski reli San Remo, a mi žal zanj ni nikoli uspelo nabrati dovolj finančnih sredstev. Prioriteta je bilo vedno državno prvenstvo. Vsi ostali reliji pa so bili še težje dosegljivi. Med leti 1993 in 1995 sem precej sodeloval s Clayem Regazzonijem, ki je bil takrat pomembno ime v svetu avtomoto športa. Vzmel me je pod svoje okrilje in zanj sem nastopal na številnih avtošovitih po celotni Evropi. Moja velika želja je bil nastop na puščavskem reliju Pariz – Dakar. Regazzoni mi je priskrbel ekipo in vse je bilo dogovorjeno, da se v puščavo odpravim kot tekmovalec v Mercedes tovornjaku. Spomnim se, da je bila prijavnina 38.000 takratnih nemških mark. Žal pa se je nato zapletlo pri pripravi tovornjaka, ki do dirke ni bil nared. Nato se je pojavila možnost nastopa v Mitshubishiju, a takratni sponzor AvtoCommerce, ki je bil uvoznik za avtomobile znamke Mercedes, nastopa v Mitshubishiju ni podprl. Z Regazzonijem so obstajali tudi še drugi načrti a so se vsi končali, ko je gospod žal umrl. Nato sem precej časa preživel v Srbiji in po naslovu srbskega državnega prvaka sem za leto 1997 že imel podpisano pogodbo za nastop v celotni sezoni evropskega prvenstva s Fordom Escortom Cosworth, skupine A.

Vendar se je tudi tam tragično končalo, če lahko to rečem. Predsednika kluba in glavnega sponzorja so umorili in tudi ta priložnost je nato splavala po vodi.

Najvišji svetovni nivo relija vam sicer ni tuj. Delovali ste v številnih ekipah. Ste imeli kdaj vzornika?

Seveda. Vedno mi je bil všeč Finec Ari Vattanen. Tudi Juha Kannkunen mi je bil pri srcu, z njim sem celo sodeloval kot mehanik in logistik. Iz današnjih časov mi je všeč Sebastien Loeb, malce manj pa Sebastian Ogier. Ne vem sicer natančno zakaj, a nekako mi njegov stil ni všeč. Ko sem z ekipo Mitshubishija sodeloval na dirkah svetovnega prvenstva smo bili v skupini N dvakrat svetovni prvaki in trikrat viceprvaki. Takrat sem bil neke vrste mentor Italijanu Giggiju Galliju, ki je nato, tudi z mojim posredovanjem, nastopil na reliju Saturnus. Bil je izredno hiter voznik, a psihično ni bil dorasel najvišjemu nivoju. Sodeloval sem tudi s številnimi drugimi vrhunskimi ekipami in dirkači, če omenim le Grka Panosa, pa Španca Ponsa. Precej pomembnih dirkaških imen sem imel čast spoznati in z njimi sodelovati. Lahko rečem, da sem imel kot vođa ekip ali pa kot mehanik še precej bolj uspešno kariero kot tekmovalec. Zanimivo, da se po koncu tekmovalne kariere, nato dolgo časa nisem želel uvesti v dirkalnik in šele leta 2005 sem znova poprijel za volan.

Tako ali drugače je šlo skozi vaše roke precej dirkačev. Kakšen je vaš napotek nekemu, ki si danes želi postati reli voznik?

Predanost in motivacija. To sta največja problema pri mladih v vseh športih. Tudi, če je dovolj financ, je še vedno potrebna popolna predanost športu. Če hočeš biti dober se moraš odreči vsemu ostalemu. Vsi mladi bi radi dirkali, a bi poleg tega tudi še »žurali«. To ne gre skupaj. Sam sem si vedno želel le dirkati, ostalo me ni zanimalo.

Kako sicer ocenjujete stanje relija v slovenskem prostoru?

Žal je to šport, ki zahteva ogromno finančnih sredstev. Gre za visoko tehnologijo, ki nikakor ni poceni. V Sloveniji je reli žal vedno nekje na obrobju. Ne premoremo niti sodobnega dirkališča in zato se avtošport tako počasi razvija. Ne vem zakaj, morda imamo slabe lobije v politiki, dejstvo pa je, da naša politika za bencinske šport nima posluha. To vem tudi iz lastnih izkušenj, saj sem imel nekoč projekte in ideje, ki so bili finančno podprti, a so se končali prav zaradi nasprotovanja politike.

Žal mi je, da v slovenskem prostoru nimamo več vrhunskih avtomobilov, a realnost je pač taka. Nekoč je gospodarstvo precej bolj podpiralo takšne projekte. Danes so časi drugačni. Težko je že za slovensko prvenstvo najti dovolj finančnih sredstev, kaj šele da bi kdo odšel na mednarodni nivo. Zato stagnira celoten avtomoto šport. V naših časih smo precej tekmovali v tujini, bili smo konkurenčni in to je dvignilo nivo relija na precej visoko raven.

V Ajdovščini je odmevala donacija Iva in Taje Boscarol občini Ajdovščina, s katero bo na naših tleh nastal muzej letalstva. Bi si morda tudi reli zaslužil svoj muzej, glede na bogato zgodovino?

Zanimiva ideja. O tem še nisem razmišljal. Bi pa dodal, da sva bila z Ivom sošolca in sva še vedno v dobrih odnosih. Lahko se pohvalim, da sem mu na začetku njegove poti tudi sam pomagal v naši delavnici. Želel je, da bi »šraufali« njegove prve motorje za motorne zmaje. Vedno sem govoril, da če ne bi dirkal, bi letel. Ivo me je prepričal tudi v skok s padalom, a sem vseeno raje ostal za volanom. 📍

URNIK HITROSTNIH PREIZKUŠENJ

PETEK, 8. APRIL 2022

HP Ajdovščina – Superspecial - 20:13

SOBOTA, 9. APRIL 2022

HP Višnje 08:43

HP Planina 09:13

REGROUPING VIPAVA 9:38

HP Višnje 11:01

HP Planina 11:31

REGROUPING VIPAVA 11:56

HP Žablje 15:06

HP Predmeja 15:44

REGROUPING VIPAVA 16:29

HP Žablje 17:47

HP Predmeja 18:25

REGROUPING VIPAVA 19:10

HP Žablje 20:23

VSİ DOSEDANJI ZMAGOVALCI

2007: 1. Rally Domgrad Ajdovščina -

1. Tomaž Kaučič-Peter Zorenč, Subaru Impreza Sti
2. Darko Peljhan – Igor Kacin, Mitsubishi Lancer Evolution IX
3. Ivan Paire – Corrado Mancini, Renault Clio S1600

2008: 2. Rally Primorje Ajdovščina

1. Tomaž Kaučič – Peter Zorenč, Mitsubishi Lancer Evolution IX
2. Miha Rihtar – Jaka Cevc, Mitsubishi Lancer Evolution VIII
3. Daniel Šaškin – Bruner Damir, Mitsubishi Lancer Evolution IX

2009: 3. Rally Primorje Ajdovščina

1. Darko Peljhan – Igor Kacin, Mitsubishi Lancer Evolution IX
2. Hermann Gassner – Karin Thannhauser, Mitsubishi Lancer Evolution X
3. Uroš Petrič – Florjan Rus, Subaru Impreza Sti

2010: 4. Rally Primorje Ajdovščina

1. Aleks Humar – Darko Lah, Subaru Impreza STI N14
2. Rok Turk – Enej Ložnar, Peugeot 207 S2000
3. Uroš Petrič – Florjan Rus, Citroen C2 R2 Max

2011: 5. Rally Primorje Ajdovščina

1. Piero Longhi – Luigi Pirolo, Škoda Fabia S2000
2. Aleks Humar – Zmago Logar, Škoda Fabia R2
3. Boštjan Logar – Miha Zupan, Peugeot 206 RC

2016: 6. Rally Vipavska dolina

1. Aleks Humar – Jaka Cevc, Renault Clio RS R3T
2. Aljoša Novak – Matej Čar, Mitsubishi Lancer Evolution IX
3. Rok Turk – Martina Nartnik, Peugeot 208 R2

2017: 7. Rally Vipavska dolina

1. Darko Peljhan – Anja Verbič, Mitsubishi EVO X
2. Borut Bratina – Lucijan Vovk, Peugeot 208 R2
3. Grega Premrl – Vili Ošljaj, Citroen DS3 R3T

2018: 8. Rally Vipavska dolina

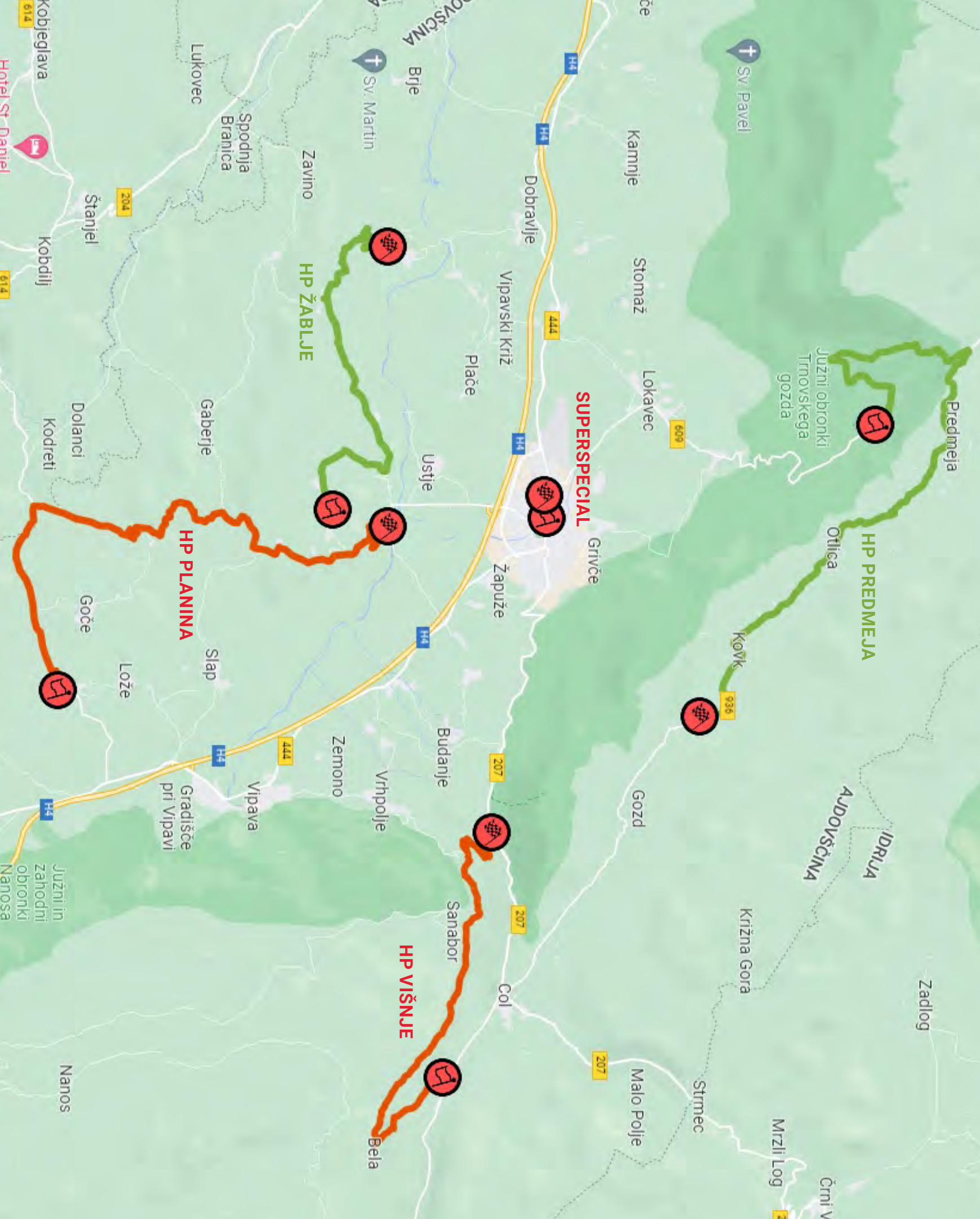
1. Rok Turk – Blanka Kacin, Peugeot 208 T16 R5
2. Claudio De Cecco – Jean Campeis, Hyundai i20 R5
3. Andrea Nucita – Marco Vozzo, Fiat 124 Abarth

2019: 9. Rally Vipavska dolina

1. Rok Turk – Blanka Kacin, Hyundai i20 R5
2. Claudio De Cecco – Alice De Marco, Hyundai i20 R5
3. János Puskádi – Barnabás Godór, Skoda Fabia R5

2021: 10. Rally Vipavska dolina

1. Rok Turk – Vilijem Ošljaj, Hyundai i20 R5
2. Albert von Thurn und Taxis – Bernhard Ettel, Volkswagen Polo GTI R5
3. Marko Grossi – Tara Berlot, Peugeot 208 Rally4

SUPERSPECIAL

HP ŽABLJE

HP PREDMEJA

HP PLANINA

HP VIŠNJE

hvala!

withu

VRCOON

VRC
springs

VAMM

UNIKATOY

TRANSPORT CURK

TD
Tapetništvo Damjan

Sraml
processing machinery

AVTOKLEPARSTVO
in LIČARSTVO
ŠIROK
KRISTJAN s.p.

POŽARNI
SEKTOR

OBČINA VIPAVA

STUCIN
Servis vozil

STUCIN
ASISTENCA 24H

MLINOTEST

AVTOKLEPARSTVO
MIRAN FABJAN

MEGA
TEHNIKA

LUFT
bistro

JUNG

KERAZID

KLIMAIN
D.O.O.

KOLEKTOR

KORONA
POWER ENGINEERING

pakelo
LUBRICANTS

JAKLIČ
INOX OPREMA

GOZDARSTVO IN TGM STORITVE
GOZD-JACK
041 312 807

GB Leasing

FRUCTAL
v sodelovanju z naravo

STRUGARSTVO
FRANETIC

EUROTON

Petrič

ENS
ELEKTRO NOVI SISTEMI
Member of Elnos Group

POPRAVILA IN AVTOVLEKA
STOKELJ

AJDOVŠČINA
MOTORSPORT

ELES

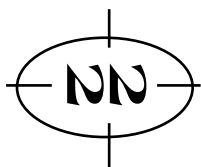
eMundia
Korak do boljšega bivanja

lokalne
Ajdovščina

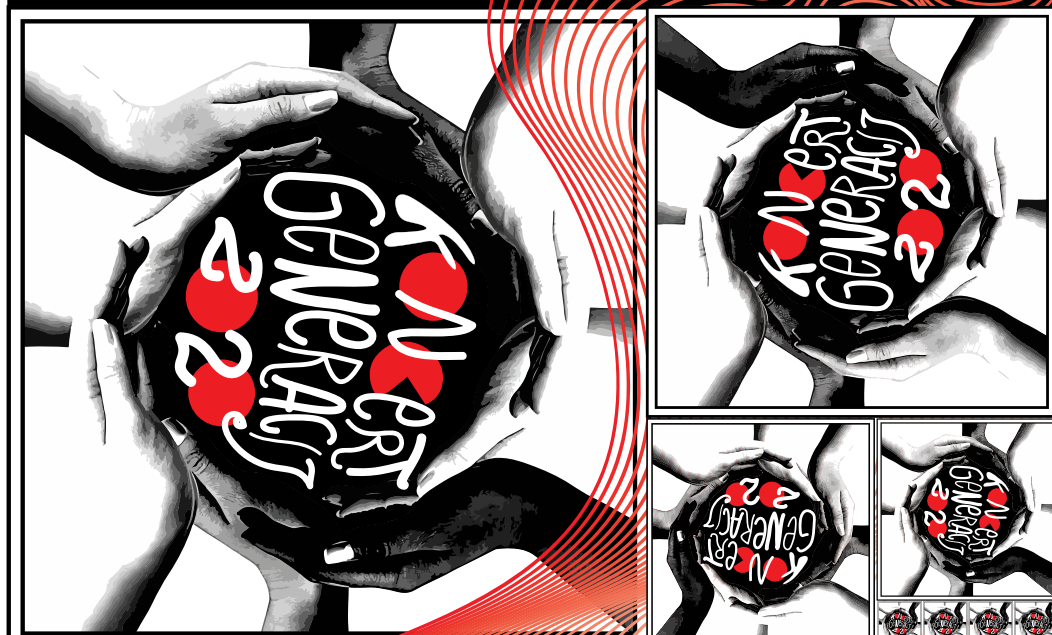
DiSi2DiS

KONCERT GENERACIJ

ŠKOLSKO
CINA
CINA
CINA
CINA
CINA
CINA

LAVRIČEV TRG,
AJDOVŠČINA

1. & 2. julij

Abadon, Antioksidanti, Big Bibls Brothers Band, Elabanda, Elvis Jackson, D'Pas Maters Bent, Get Lost, Harry, Jet Black
Diamonds, Klimax, Maart, Migrena, Mr. Jack, Nočne Ptice, Peihan, Piëtrosi, Polona Furlan & Jokers, RunJoe, Sabalmoza,
Skalp, Strelovod, Superhuman Goats, Šeiki, TNT, Year Of The Rookie, Zasvoj, ZZ Top Cover Band.

ZDRUŽEVANJE ŠPORTNE POTI IN ŠTUDIJA ODSLEJ ŠE LAŽJE

Vse o štipendijah za športnike in ostalih prednostih študija na športnikom prijazni Univerzi v Novi Gorici.

TEKST VERONIKA PICCININI

Poleg prilagojenih načinov študija bodo športnikom, ki študirajo na Univerzi v Novi Gorici, od študijskega leta 2022/23 dalje na voljo tudi štipendije Fundacije Univerze v Novi Gorici.

ŠPORTNIKOM PRIJAZNA UNIVERZA

Športniki iz drugih delov Slovenije in tujine v naše kraje nedvomno privabljata možnost vključevanja v kakovostne športne klube v okolju in tudi samo blago podnebje Goriške regije, ki v vseh letnih časih nudi dobre pogoje za izvajanje različnih športnih dejavnosti, vključno s tistimi, ki potekajo na prostem. V časih, ko se mladi športniki in športni klubi vedno bolj zavedajo pomena dvojne kariere športnikov ter posledično pomena pridobitve ustreznega poklica oziroma stopnje izobrazbe, pa je pomemben dejavnik pri izbiri novega športnega kluba tudi možnost vključitve v izobraževalni sistem v novem okolju.

Univerza v Novi Gorici (UNG), ki je s svojim Univerzitetnim središčem ob Osnovni šoli Šturje prisotna tudi v Ajdovščini, že kar nekaj let privablja vedno večje število športnikov. Pravzaprav je univerza že pred več kot desetletjem zaznala težave, s katerimi so se soočali športniki po prehodu iz srednjih šol v visokošolske ustanove, in posledično ponudila različne prilagoditve načina študija, ki športnikom omogočajo uspešno združevanje njihovih športnih in študijskih poti ter večje zaposlitvene možnosti.

UNG je kot prva univerza v Sloveniji ponudila status športnika vsem športnikom, ki so registrirani kot tekmovalci, se aktivno udeležujejo tekmovanj in dosegajo opazne rezultate. Pri tem ni obvezujoča

pridobitev določenega naziva s strani Olimpijskega komiteja Slovenije.

PRILAGOJENE OBLIKE ŠTUDIJA ZA ŠPORTNIKE

Status študenta športnika omogoča različne prilagoditve študijskega procesa: prilagoditve izpitnih rokov, rokov za oddajo seminarских nalog in podobno; podaljšanje rokov za zaključek študija; znižanje predpisane obveznosti za prehod v višji letnik; zmanjšanje obvezne navzočnosti pri predavanjih; prilagojene urnike izvedbe vaj in podobno. Obseg prilagoditev UNG prilagaja vsakemu posameznemu študentu, deloma pa so prilagoditve odvisne od izbranega študijskega programa (obseg obveznih praktičnih vaj ipd.).

Ostale splošne prednosti študija na UNG, ki so nadvse dobrodošle za športnike, so nedvomno tudi osebni pristop, študij v majhnih skupinah in številne možnosti opravljanja dela študija na daljavo. UNG vsem svojim študentom nudi tudi odlične možnosti vključevanja v projektno in raziskovalno delo že med samim študijem, saj se v stavbah UNG nahajajo izjemno dobro opremljeni raziskovalni centri in laboratoriji, v katerih potekajo tudi študentske raziskovalne dejavnosti.

K večjim zaposlitvenim možnostim prispevata tudi praktična usmerjenost študijskih programov s praktičnimi usposabljanji in ostalimi priložnostmi sodelovanja študentov s potencialnimi delodajalci ter podpora Kariernega centra UNG.

Odslej so na voljo celo štipendije za športnike – Fundacija Univerze v Novi Gorici (FUNG) je namreč 14. marca 2022 objavila prvi razpis za štipendije za študente športnike UNG.

Foto: Kris Stergulc

Štipendije za športnike in športnice

Univerze v Novi Gorici

ŠTIPENDIJE ZA ŠPORTNIKE UNIVERZE V NOVI GORICI

Štipendije podeljuje Fundacija Univerze v Novi Gorici, ki je za ta namen ustanovila Štipendijski sklad za študente športnike "Matija Franko".

Štipendije so namenjene študentom športnikom Univerze v Novi Gorici, ki dosegajo nadpovprečne rezultate tako v športu kot pri študiju. Na razpis za štipendije se lahko prijavijo tudi športniki, ki obiskujejo četrte letnike srednjih šol in se nameravajo vpisati na UNG. Razpis za štipendije je odprt do 15. aprila 2022, več podatkov pa je na voljo na spletni strani FUNG (<https://fung.si/>) in na spletni strani UNG (<https://www.ung.si/>).

Omenjeni sklad je fundacija ustanovila na pobudo prof. dr. Mladena Franka, do nedavnega prorektorja za izobraževanje in srebrnega donatorja FUNG, ki je z doniranimi denarnimi sredstvi omogočil delovanje sklada.

Kot je pojasnil prof. dr. Franko, se je s tem njegova družina na poseben način poklonila spominu na moža in očeta Matijo Franka, ki je pomembno prispeval k razvoju športa na Goriškem in v Sloveniji. »Matija Franko je vedno poudarjal, da je za mlade športnike poleg vztrajnosti pri treningih enako pomembna tudi vztrajnost pri učenju in izobraževanju, ki športnikom koristita po izteku njihovih športnih karier.« (Vir: FUNG)

Tudi v prihodnje bo UNG veliko skrb posvečala doseganju visoke stopnje zaposljivosti svojih diplomantov in študentom nudila še dodatne oblike podpore – poleg štipendij za športnike UNG se maja letos obetajo tudi štipendije za študij na vseh nekoncesioniranih magistrskih študijskih programih UNG ter za 2. in 3. letnik študija na dodiplomskem študijskem programu Digitalne umetnosti in prakse. Poleg tega se Univerza v Novi Gorici nadeja, da bo s podporo športnikom še naprej prispevala k razvoju športa v Vipavski dolini in širši regiji.

ŠTUDIJSKA PONUDBA UNIVERZE V NOVI GORICI:

Fakulteta za znanosti o okolju: dodiplomski in magistrski študijski program Okolje

Fakulteta za naravoslovje: dodiplomski in magistrski študijski program Fizika in astrofizika, magistrski program Znanosti o materialih

Fakulteta za vinogradništvo in vinarstvo: dodiplomski in magistrski študijski program Vinogradništvo in vinarstvo

Poslovno-tehniška fakulteta: dodiplomski in magistrski študijski program Gospodarski inženiring, magistrski program Načrtovanje in vodenje odprtega izobraževanja

Fakulteta za humanistiko: dodiplomski študijski program Kulturna zgodovina, dodiplomski program Slovenistika, magistrski program Slovenistika (smer Literarne vede in smer Jezikoslovne vede – možnost dvojne diplome z Univerzo Ca' Foscari iz Benetke)

Akademija umetnosti: dodiplomski študijski program Digitalne umetnosti in prakse, magistrski študijski program Medijske umetnosti in prakse

Fakulteta za podiplomski študij: doktorski študijski programi (celoten seznam je na <https://www.ung.si/sl/fakultete/fakulteta-za-podiplomski-studij/>)

Več o UNG: <https://www.ung.si/>

Več o prijavi in vpisu: studentska.pisarna@ung.si

* V članku uporabljeni izrazi "študent", "diplomant" in "športnik", zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL

tende • pergole • bioklimatske pergole • komarniki
plise zavese • panelne zavese • lamelne zavese
steklene stene • alu žaluzije • roloji

Kupon za
10 %
POPUST

 Sencila Rus

+386 40 186 860

info@sencila-rus.si

www.sencila-rus.si

KIA - največ avta za Vaš denar.

MAS AVTO d.o.o.

Uradni zastopnik in serviser za vozila Kia.

BestBuy AWARD® - najboljše razmerje med ceno in kakovostjo

IZJEMNO UGODNE CENE SKUTERJEV IN E-KOLES

SKUTERJI SYM

JET 14 50/25 E5

E-KOLESA **S-BIKES**

zložljivo kolo F50e

mestno kolo C70e

SUV kolo C80e PRO

+386 5 333 03 03

 masavto.kia.si

Mas Avto d.o.o., Industrijska cesta 4 F, Kromberk, Nova Gorica.

© foto: arhiv Kotryna Stankute

KOTRYNA STANKUTE

Kotryno Stankute v Ajdovščini le malokdo pozna. A nekaj je tudi takih. Tistih, ki so se pred leti udeležili mednarodne mladinske izmenjave in se dodobra spoznali z Litvo, njeno naravo in kulturo.

TEKST MATJAŽ JAZBAR

Zaradi Kotrynine precej pomembne vloge v litovski civilni sferi, smo jo povabili na klepet, predvsem zaradi dogodkov v Ukrajini, ki jim je Litva še mnogo bližje kot Slovenija.

📍 Kotryna, Ajdovščino si obiskala dvakrat. Koliko je je še ostalo v tvojem spominu in kakšen je ta spomin?

Res je minilo že 15 let od mojega zadnjega obiska Ajdovščine, a se jo še kako spominjam. Sodelovala sem v mednarodni izmenjavi »Extreme team«, ki je bila nekaj posebnega. Spominjam se čudovite narave, vinskih kleti in lepega malega mesteca, polnega zanimivih ter prijaznih ljudi. Še vedno sem tudi v stiku s svojimi ajdovskimi prijatelji. Nedolgo nazaj pa sem prijatelju, ki je obiskal Slovenijo, dejala, da se želim tudi sama v kratkem vrniti v vaše kraje.

📍 S čim se ukvarjaš? Kaj zajema tvoje delo?

Sem vodja privatne filantropične fundacije, ki je bila ustanovljena tri leta nazaj s strani ameriško - litvanskega pravnika, investitorja in filantropista. Ta se je iz Amerike v Litvo vrnil trideset let nazaj, ko je naša država pridobila svojo neodvisnost. Lahko rečem, da precej investiramo v ljudi. Znanstvenikom, ki želijo raziskovati in delati na litvanskih univerzah priskrbimo nepovratna sredstva. Študentom nudimo štipendije za študij v tujini, pod pogojem, da se po končanem študiju vrnejo v domovino. Pomembno se nam zdi,

da njihovo znanje pride nazaj v našo državo. Verjamemo, da so prihodnost litvanskega uspeha in inovacij. Prav tako investiramo v start-upe in socialna podjetja. V teh dneh pa seveda pomagamo tudi ukrajinskim državljanom, ki jih je prizadela vojna.

📍 Slovenija in Litva sta si precej podobni majhni državi. Morda ima Litva malce več »baltškega« šarma, Slovenija pa »balkanskega«. V čem sta si po tvojem mnenju državi podobni in v čem različni?

Ja, lahko rečem, da sta si državi kar podobni. V šali bi lahko rekla, da je Slovenija kot nekakšna skrčena Litva. Opažam precej podobnosti v ljudeh, v odnosu do svobode in produktivnosti. Mislim, da imamo celo podoben smisel za humor. Težko rečem, kje smo si različni, ker sama pri ljudeh vedno raje iščem skupne točke. Vesela sem ker vidim, da si delimo iste vrednote in to je najpomembnejše. No, različni smo si v pridelavi vina. Medtem, ko ga vi pridelujete iz grozdja, ga mi iz drugačnih vrst sadja. Imamo pa podobno okusen sir.

📍 Ali prebivalci Litve poznajo Slovenijo? Je naš glas slišan tudi na Baltiku?

Ja, zagotovo vas precej naših državljanov pozna. Mnogi so bili pri vas na počitnicah, precej je tudi takih, ki so v študirali pri vas v okviru raznih študentskih izmenjav. Slovenija je zagotovo poznana država.

Seveda ne spremljamo redno vaše politike in ostalih socialnih dilem, ampak zagotovo lahko rečem, da vas je slišat tudi pri nas.

📍 V začetku meseca marca se je začela vojna v Ukrajini, ki je šokirala svet. Do samega začetka vojne v Sloveniji nismo razmeram v Ukrajini posvečali prevelike pozornosti. Kako pa je bilo v Litvi? Vendarle ste precej bližje vojnemu območju. Je bilo zato že prej čutiti napetost in kakšni so bili vaši odnosi z Rusijo pred začetkom agresije?

Mislim, da je potrebno najprej omeniti dejstvo, da je bila Litva prva izmed nekdanjih sovjetskih republik, ki je razglasila svojo samostojnost. Leta 1990 se nam je uspelo izviti iz krempljev železne zavese. To je povsem spremenilo igro, saj so nam nato sledile tudi ostale države. Na to smo še danes zelo ponosni, saj je šlo za zelo pogumno dejanje. So se pa z našo osamosvojitvijo pričele napetosti z Rusijo. Ruska propaganda in vsiljevanje ruskega mnenja sta pri nas od nekdaj prisotna. To pride na plan še posebej takrat, ko so na vrsti volitve, saj zna Rusija zelo dobro izkoristiti vsako priložnost za stopnjevanje pritiska. Ve, da je država šibka, če ni dovolj enotna. Gre za neke vrste hibridnih poskusov, kako oslabiti demokracijo v Litvi. Zato lahko rečem, da nas je bilo tudi ob prejšnjih napetostih v Ukrajini vedno malce strah. Mislim, da vedno obstaja neka bojazen v naši podzavesti, a daleč od tega, da bi bili paranoični. Vsekakor smo v preteklosti Rusiji namenjali več pozornosti kot ostale zahodnoevropske države. Ne smemo pozabiti, da Evropa veliko trguje z Rusijo, zato denar in pohlep včasih zameglita dejansko sliko. Ampak pred mesecem dni se je vse spremenilo. Zgodilo se je nekaj česar ni nihče pričakoval. Litva sicer ne meji na Rusijo, a biti na meji z rusko partnerico Belorusijo, je ravno tako zelo zaskrbljujoče. Litva ima precej gospodarskih povezav, tako z Rusijo kot tudi Belorusijo, a v zadnjih letih postajajo vse bolj šibke prav zaradi pritiskov s strani ruske države. V vsakem primeru bo ta vojna imela vpliv na Litvo in tudi številne druge države. Tako kot imajo vse vojne takšnega obsega vpliv. Sama se sicer ne ukvarjam s politiko, niti se nimam za politično poznavalko. To moram poudariti. A kot del civilne družbe, pozorno spremljam kaj se dogaja v državi. Rusko ukrajinski spor se je zares začel že leta 2014, ko je EU prav pod našim predsedovanjem, povabila Ukrajino v EU območje. To Rusiji, in tudi takratnemu ukrajinskemu predsedniku Janukoviču, ni bilo všeč, ukrajinskemu ljudstvu pa še kako. Takrat se je začela znamenita maidanska revolucija, ki je odnesla ukrajinskega predsednika. Zmagala je demokracija. Lahko rečem, da je bila takratna ukrajinska zmaga na prvi pogled sicer zelo romantična, a vedelo se je, da Putin zlepa ne bo odnehal. Kmalu nato se je zgodila priključitev Krima. To, kar se dogaja danes, pa je vse skupaj le nadaljevanje teh dogodkov. Veliki finale, če lahko tako rečem. Nekaj podobnega se je pred letom zgodilo v Belorusiji, kjer se je ljudstvo hotelo znebiti Lukašenka. Vendar se je le-ta, tudi s pomočjo Putina, prav zaradi strahu pred tem, kar se je zgodilo Ukrajini, obdržal na oblasti. Litovska politika je ob tem precej ostro reagirala in podprla demokratične sile v Belorusiji. A se je s tem tudi dokončno zaprla meja med obema državama in danes vidimo na meji kilometre žičnate ograje, ki naj bi sicer ščitila pred migranti iz daljnega vzhoda, ki jih Beloruski režim spretno izrablja za maščevanje Poljski in Litvi. Torej, če povzamem. Odnos med Litvo in Rusijo je bil na političnem parketu od nekdaj napet, čeprav v resničnem življenju tega ni bilo opaziti. Ruski turisti so prihajali v Litvo in obratno, precej je bilo gospodarskih vezi, a predvsem ruska politika je vedno znala ustvarjati pritisk.

📍 Kljub vojni se pri nas, v Sloveniji, počutimo relativno varno. Se tako počutite tudi v Litvi?

Da, lahko sicer potrdim, da nas je bilo prve dni vojne v Ukrajini kar pošteno strah. Kar malce panični smo postali. Pojavljale so se govornice, da Litva lahko postane naslednja tarča Rusije. Sedaj, ko je nekaj tednov mimo, pa se je situacija malce umirila. Počutimo se varne. Vendarle smo del Evropske unije in Nata in to nam omogoča varnost. A resnično nam je žal za naše ukrajinske »brate in sestre«, ki sedaj dnevno, tudi v naši državi, iščejo zatočišče. Ukrajincem poskušamo nuditi vso možno podporo, saj čutimo, da se borijo za demokracijo vseh nas. Torej, počutimo se varne, a se zavedamo nevarnosti, ki je dobesedno pred našimi vrati. Vsekakor si želimo, da bi Ukrajina dobila to vojno, čeprav bi temu kar se dogaja rekla kar genocid, saj vidimo, da je med žrtvami precej nedolžnih civilistov.

📍 Kakšen je procent Rusov, ki živijo v Litvi in kakšen je procent Ukrajincev?

V Litvi živi 2,8 milijona ljudi, od tega je 4,5% prebivalcev ruske narodnosti, 1% pa je ukrajinske narodnosti. No, ta številka se je verjetno sedaj pomaknila že na dva procenta.

📍 Kako je danes v Litvi s tistimi, ki so ruske narodnosti? Se morda vršijo pritiski na rusko manjšino in kako je na drugi strani s proruskim mnenjem?

Ja, rusko manjšino v Litvi lahko razdelimo na dva dela. En del je zagotovo proruski in podpira vsakršno dejanje Rusije. Gre za ljudi, ki dnevno spremljajo rusko propagando in se z njo nato poistovetijo. Obstaja pa še drugi del, mislim, da precej večji, ki je mnogo bolj demokratičen in ki ceni evropske vrednote. S to drugo skupino nimamo nikakršnih problemov, smo prijatelji in kolegi. Precej je tudi mešanih rusko litovskih družin. Vsekakor je v tem obdobju čutiti malce več napetosti, predvsem do tiste prve, proruske skupine, ki podpira poteze Vladimirja Putina. Vseeno pa bi si upala trditi, da je večina ruskih državljanov v Litvi proti putinovi politiki.

© foto: arhiv Kotryna Stankute

📍 Je Litva ekonomsko odvisna od Rusije?

Ne. Litva ni ekonomsko odvisna od Rusije. Uvažamo sicer precej materialnih dobrin, mnogo je tudi transportnih povezav, a kar se tiče energentov smo skorajda v popolnosti neodvisni od Rusije.

📍 Kakšna je cena bencina pri vas?

Danes, 28. marca, je cena bencina v Litvi 1,68 centa na liter.

📍 Litva meji na Belorusijo, Poljsko in Latvijo. Tri kar precej različne države. Kako sobivate z njimi?

S Poljsko, ki je tudi del EU, smo v zelo dobrih odnosih. Precejšnje število naših državljanov odhaja na Poljsko nakupovat živila ali po gradbeni material, ker so dobrine tam mnogo cenejše kot pri nas. Latvija je neke vrste naša bratska država. Z Latvijo smo v zelo tesnih odnosih. V šali vedno rečemo, da smo Litva, Latvija in Estonija baltski tigri. Čeprav mislim, da se Estonija čuti malce bolj povezana s skandinavskimi državami. Podobno bi pravzaprav lahko rekla za vse tri države, ki se v zadnjem času vse bolj označujemo kot nordijske države in ne vzhodnoevropske. O Belorusiji pa sem že spregovorila. Pred enim letom smo zaprli mejo z njo. Resnično obsojamo njihov totalitarni režim in na drugi strani podpiramo vsako vrsto demokracije pri njih.

📍 Vaša »sosednja država« je tudi ruska enklava Kalingrad? Kako to vpliva na Litvo in kakšen je danes njen status?

Kalingrad je del Rusije in zato je seveda prorusko usmerjen. Vsekakor povzroča določeno tveganje, saj je tam tudi pomembno rusko vojaško oporišče. Poznamo putinove sanje, ki si želijo tudi geografsko povezati Rusijo s Kalingradom. S tem bi Rusija dobila dostop do Baltskega morja. A po drugi strani sta med Rusijo in Kalingradom Litva in Poljska, dve članici EU, kar vsekakor zagotavlja določeno stopnjo varnosti.

📍 Kakšen je bil odziv litovske politike na ruski napad na Ukrajino?

Mislím, da smo skupaj z ostalimi vzhodnoevropskimi državami tisti, ki najbolj pritiskamo na sankcije proti Rusiji. Jasno in glasno smo povedali, da se Ukrajina bori za vse nas, za mir, demokracijo in svobodo celotne Evrope. Že od leta 2008, ko je Rusija napadla Gruzijo, v evropskem parlamentu neprestano ponavljamo, da je ruski režim nevarnost za celotno Evropo. Pri tem smo res glasni in ni nas strah tega povedati.

📍 Za konec pa še malce športnega pridiha. Litva je poznana kot dežela košarke, ampak mi imamo Luko Dončiča! Kaj porečeš na našo vzhajajočo zvezdo košarke?

Moram priznati, da sem ena izmed redkih, ki v naši državi ne spremlja košarke. Ne morem trditi, da mi je košarka všeč, a seveda spoštujem vse, ki jim je ta šport pri srcu. A košarke res ne spremljam. Iskreno? Morala sem sedaj »poguglati« ime Luka Dončič in vidim, da bo verjetno res še dodatno ponesel ime Slovenije v svet. Želim mu vse najboljše! 📍

© foto: arhiv Kotryna Stankute

TOYOTA YARIS CROSS

SLOVENSKI AVTO LETA 2022

OD
99 €
NA
MESEC

DO
10 LET
JAMSTVA
TOYOTA RELAX

AVTO AKTIV

Industrijska cesta 9
Nova Gorica
(05) 330 60 73

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 160.000 km. Izračun je informativne narave in ni zavezujoči za sklenitev posla • izračun velja za Yaris Cross, 1,5 petrol Luna • vrsta financiranja: finančni leasing • predračunska vrednost predmeta financiranja: 16.350 € • lastna udeležba (polog): € 5.235 • znesek financiranja: € 11.115 • število obrokov: 60 – mesečno plačevanje: € 99 • obroki se v času trajanja pogodbe ne spreminjajo • zadnji obrok: € 7.266 • stroški odobritve: € 300 • skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: € 6.240 • letna obrestna mera: 4,5 % p.a. je fiksna • efektivna obrestna mera: 5,32 % na dan 30. 12. 2021. Toyota Easy financiranje vključuje več možnosti po izteku. Pridržujemo si pravico do spremembe cen in specifikacij opreme brez predhodnega obvestila. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si.

Harvey Norman[®]
ZAUPANJA *reden* NAKUP.

Miza in stol HOLLY

VRTNO POHIŠTVO 2022

skenirajte kodo in prelistajte novi spletni katalog

NAKUPUJTE
VARNO

NAKUPUJTE
PAMETNO

Klik
Prevzem

VARNA
DOSTAVA

Set NOFI, 4 kosi

Set BOKKA, 3 kosi

Set MISSISSIPPI, 6 kosov

© foto: Klavdij Blažko

UREJANJE KOLESARSKIH ENOSLEDNIC

Vipavska dolina ima med gorskimi kolesarji sloves ene najbolj privlačnih destinacij za kolesarske navdušence. Privlačijo strma pobočja in presenečenj polne visoke planote nad dolino.

TEKST TINA VELIKONJA

Različne oblike kolesarjenja vabijo v našo dolino vse leto, saj se možnosti za kolesarske navdušence odstirajo za vsakim vogalom. Poleg urejanja kolesarskih stez in povezav posveča Občina Ajdovščina posebno pozornost tudi urejanju kolesarskih enoslednic, ki so na našem območju vse bolj priljubljene. Prijetna klima namreč omogoča spuščanje po adrenalinskih progah skozi vse leto. Vsled boljše urejenosti, varnosti in nadaljnjem razvoju tovrstnega turizma na Ajdovskem, je Občina pristopila k sistemski ureditvi tovrstne oblike kolesarjenja.

Zaradi vse večje priljubljenosti gorskega kolesarjenja je občina Ajdovščina ob že legaliziranih kolesarskih progah Na Brjah in progji Frutabela v Palah, pristopila k legalizaciji prog, ki bodo potekale po vznožju Gore. Zanimanje za njihovo uporabo se neprestano povečuje. Velika želja – tako uporabnikov kot lokalne skupnosti – je, da se kolesarje usmeri na namenske proge in s tem zmanjša morebitna nesoglasja med različnimi uporabniki prostora. Za urejanje enoslednic je Občina v letošnjem proračunu zagotovila dobrih 80.000 evrov. Načrtovana so gradbena, obrtniška dela ter posegi na terenu, s

katerimi se bo preprečilo škodo, obenem pa postavilo informacijske table z navodili za uporabnike prog. Ker večina teh tras in prog poteka po gozdnih in drugih poteh ter zunaj vlak in cest, deloma po nekategoriziranih poteh in brezpotjih, je Občina najprej pristopila k pridobivanju dovoljenj – Zavoda za gozdove, Zavoda za varstvo narave idr. uporabnikov prostorov. Nekatere trase namreč uporabljajo tudi pohodniki in planinci, zato občasno prihaja do nesoglasij. Ker poti niso označene, saj za to še ni podlage, se kolesarji od drugod na terenu ne znajdejo, kolesarjem pa zaradi vožnje v gozdnem okolju grozi tudi globa.

V tem letu je Občina Ajdovščina pospešila postopke za sistemsko ureditev enoslednic – trenutno se pripravljajo pogodbe z lastniki zemljišč. Predvsem v kolesarskih klubih Kamplc in Črn trn, ki s predanimi člani skrbijo, da so 'trails' urejeni, se zavedajo, da lahko razvoj gorskega kolesarstva pri nas sloni le na urejeni dokumentaciji in legalizaciji obstoječih poti. Želja obeh klubov je urediti kolesarski park v celoti – z izbiro upravljalca ter uvedbo vinjetnega sistema za uporabo športne infrastrukture.

NA AJDOVSKEM AKTIVNA DVA KOLESARSKA KLUBA – KAMPLC IN ČRN TRN

Oba kluba v soglasju z lastniki zemljišč in drugimi službami v okolici mesta že nekaj let urejata namenske proge za treninge kolesarjev in za tekmovanja. Sebastjan Kodele iz kluba Črn Trn izpostavlja, da je urejanje trailov pereča teme cele Slovenije: »Medtem ko vsi vabijo na kolesarske dopuste, je le malo teh trailov dejansko legalno urejenih. Tujci so že spoznali Slovenijo kot kolesarsko destinacijo in je žalostno, da ne bi imeli tudi domačini kaj od tega.« Poudarja, da je prav Vipavska dolina pravi biser za kolesarjenje, saj se da ob ugodni klimi kolesariti vse leto. »Menim, da smo skupaj z Občino, županom in lastniki zemljišč uspeli najti rešitev, ki bo omogočila legalno uporabo prog. Hvala vsem lastnikom zemljišč za razumevanje, da smo tudi kolesarji lahko uporabniki terena.« Sebastjan Stres iz kluba Kamplc pa dodaja: »Trenutna situacija razvoja gorskega kolesarstva je v vzponu, zaradi vse večjega števila uporabnikov rabimo urejene kolesarske poti. Veseli smo, da se stanje na terenu izboljšuje, da so lastniki zemljišč urejanju naklonjeni. V nadaljevanju pa je pomembno predvsem to, da proge dobijo vzdrževalce, nekoga, ki bo zanje skrbel. Tako bo celotna ponudba tovrstne oblike kolesarjenja izpolnjena, tudi s poligonom za učenje in treniranje mladine.«

Z DELOVNO MTB BRIGADO PRISTOPILI K UREJANJU PROG

Oba ajdovska kolesarska kluba sta pred kratkim v okviru delovne akcije MTB brigada združila kolesarske užitke z delovno akcijo. Na pomoč so jim priskočili tudi ljubitelji kolesarstva od drugod. Več kot sto prijavljenih kolesarskih zanesenjakov je poprijelo za krampe in lopate

ter združno, v želji in veliki vnemi po kolesarskih užitkih, dokazalo, koliko se lahko doseže v enotnosti in povezanosti za skupen namen. Rokave so zavihali za spodnji del traila Kamplc (od asfaltne ceste pri izviru Hublja do 'pump' proge v Palah), ki je najbolj obremenjen – združuje namreč vse traile s tistega območja. Odslej bo proga primerna tako za začetnike kot tudi za bolj izkušene gorske kolesarje. Sebastjan Kodele iz kluba Črn Trn izpostavlja: »V Ajdovščini je bilo na brigadi okrog 100 ljudi, na naslednji že 170. Kolesarji vemo, da si moramo pomagati med sabo in da so te akcije dobrodošle tudi za spoznavanje 'trail builderjev' med sabo. Vrhunska ideja!«

Urejena kolesarska infrastruktura bo ob idealnih naravnih pogojih zagotovo privabila k nam kolesarje od blizu in daleč ter še krepila razvoj turizma, temelječega na rekreaciji, športu in adrenalinu. 📍

KA3 Ajdovščina
Vipavska cesta 6A
T: 041 703 560

KA3 Šempeter pri Gorici
Žnidarčičeva ulica 23A
T: 051 610 125

KAKOVOSTNO ROČNO IN ELEKTRIČNO ORODJE

Prava izbira za mehanično delavnico in domačo garažo

ODPRTO: 8.00 – 19.00, sobota: 8.00 – 13.00

NEO
TOOLS

Snovanje otroških sanjskih strojev s pobudo MyMachine.

KO TE SANJSKI STROJ ZAPELJE V PODJETNIŠKE PRILOŽNOSTI

TEKST REGIJSKA RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina že vse od svoje ustanovitve posebno pozornost namenja razvoju podjetništva. Aktivnosti, ki so bile nekoč namenjene podjetnikom, smo razširili tudi na mlajše člane družbe; vpeljali smo jih v vrtce. V okviru projekta LAS Vipavska dolina »Spodbujanje ustvarjalnega in inovativnega razmišljanja med mladimi – MLIN« smo začeli s podpiranjem podjetniških zamisli pri najmlajših. S pobudo »MyMachine« vzpostavljamo povezovanje vseh stopenj izobraževanja (otroci v vrtcu ali v osnovnih šolah) in industrije, kar omogoča uresničitev idej otrok – izdelava njihovih **sanjskih strojev**. Prav tako v okviru projekta »MLIN« pa je bil na Škofijski gimnaziji v Vipavi izveden START UP vikend, kjer so srednješolci spoznali, kako v čim krajšem času ustvariti učinkovit poslovni model podjetja po najsodobnejših metodologijah.

Že vrsto let uspešne osnovnošolske ekipe 7., 8. in 9. razredov sodelujejo na **podjetniških krožkih** in na državnih tekmovanjih **posegajo po najvišjih nagradah**. Tudi v šolskem letu 2021/22 so se na nacionalnem tekmovanju POPRI za najboljšo podjetniško idejo mladih za uvrstitev potegovali štiri skupine z našega območja. Pod mentorstvom mentorice iz Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina so podjetniške ideje razvijali učenci iz štirih osnovnih šol: OŠ Dobravlje, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, OŠ Draga Bajca Vipava in OŠ Šturje. Za osnovnošolce, ki so postavljeni pred izziv izbora nadaljevanja šolanja organiziramo **tehniške dneve**, kjer lokalni podjetniki odprejo vrata svojih podjetij in učencem na interaktiven in zanimiv način predstavijo poklice, nekaj tudi deficitarnih.

Projekt SPOT svetovanje Goriška nudi osnovno svetovanje na področju ustanavljanja in zagona podjetja, pomoč pri razvoju poslovnih idej in podajanje informacij o trgu oziroma poslovnem okolju, na katero vstopa podjetnik. Točka SPOT skrbi za mreženje poslovnih subjektov, organizirajo številna podjetniška usposabljanja,

izobraževanja in delavnice o različnih podjetniških temah, obveščajo o objavljenih razpisih in nudijo pomoč pri prijavi nanje.

Nacionalni projekt »Regionalno skrbništvo«, v sklopu katerega opravljamo **promocijo investicijskih priložnosti Goriške regije**, uspešno izvajamo že drugo leto zapored. Skupaj z nacionalnim koordinatorjem nas dvanajst slovenskih regionalnih razvojnih agencij tvori mrežo skrbnikov regij pod okriljem Javne Agencije SPIRIT Slovenija. Aktivno opravljamo tudi druge promocijske naloge kot so: udeležbe na **mednarodnih investicijskih sejmih** in konferencah, kjer predstavljamo investicijske priložnosti v naši regiji, **organiziranje B2B sestankov** s potencialnimi investitorji ter organiziranje **obiskov vhodnih in izhodnih delegacij** potencialnih investitorjev v regionalno gospodarstvo. V tem sklopu smo se skupaj z Občino Ajdovščina v sredini marca udeležili **Investicijsko-nepremičninskega sejma MIPIM 2022** v francoskem Cannesu, kjer so bile v okviru Javne agencije SPIRIT Slovenije predstavljene tudi možnosti investiranja v občini Ajdovščina. Na predstavitvenem odru **»Gostoljubnost in Turizem«** je župan Tadej Beočanin z njegovo ekipo posebej izpostavil investicijske priložnosti za gradnjo hotela v starem mlinu v Ajdovščini (City Hotel Ajdovščina).

Ker se zavedamo pomena Evropske unije, ki se sooča z velikimi preobratni in izzivi, ki bodo v prihodnosti, upajmo, pripomogli k še večji enotnosti in preporodu za prebivalce vseh regij, mest in vasi na našem območju, smo se v začetku marca udeležili Evropskega vrha regij in mest v Marseillu, ki je sicer potekal že 9. leto zapovrstje. Pri svojem delu smo namreč na dnevni ravni vključeni v operativne projekte, s katerimi stremimo k doseganju najboljših rezultatov na terenu in s prizadevanjem, da Evropo približamo državljanom. Ves čas skrbimo za **pretočnost informacij iz lokalnega oziroma regionalnega nivoja na državni nivo in obratno**. 📍

DACIA

NOVI DACIA JOGGER

VELIKO VEČ OD SAME FUNKCIONALNOSTI

Podatki za različite modele: 1.6i 110 (105kW), 1.6i 130 (125kW), 1.6i 150 (138kW), 1.6i 160 (147kW), 1.6i 180 (166kW), 1.6i 200 (182kW), 1.6i 220 (199kW), 1.6i 240 (216kW), 1.6i 260 (233kW), 1.6i 280 (250kW), 1.6i 300 (267kW), 1.6i 320 (284kW), 1.6i 340 (301kW), 1.6i 360 (318kW), 1.6i 380 (335kW), 1.6i 400 (352kW), 1.6i 420 (369kW), 1.6i 440 (386kW), 1.6i 460 (403kW), 1.6i 480 (420kW), 1.6i 500 (437kW), 1.6i 520 (454kW), 1.6i 540 (471kW), 1.6i 560 (488kW), 1.6i 580 (505kW), 1.6i 600 (522kW), 1.6i 620 (539kW), 1.6i 640 (556kW), 1.6i 660 (573kW), 1.6i 680 (590kW), 1.6i 700 (607kW), 1.6i 720 (624kW), 1.6i 740 (641kW), 1.6i 760 (658kW), 1.6i 780 (675kW), 1.6i 800 (692kW), 1.6i 820 (709kW), 1.6i 840 (726kW), 1.6i 860 (743kW), 1.6i 880 (760kW), 1.6i 900 (777kW), 1.6i 920 (794kW), 1.6i 940 (811kW), 1.6i 960 (828kW), 1.6i 980 (845kW), 1.6i 1000 (862kW), 1.6i 1020 (879kW), 1.6i 1040 (896kW), 1.6i 1060 (913kW), 1.6i 1080 (930kW), 1.6i 1100 (947kW), 1.6i 1120 (964kW), 1.6i 1140 (981kW), 1.6i 1160 (998kW), 1.6i 1180 (1015kW), 1.6i 1200 (1032kW), 1.6i 1220 (1049kW), 1.6i 1240 (1066kW), 1.6i 1260 (1083kW), 1.6i 1280 (1100kW), 1.6i 1300 (1117kW), 1.6i 1320 (1134kW), 1.6i 1340 (1151kW), 1.6i 1360 (1168kW), 1.6i 1380 (1185kW), 1.6i 1400 (1202kW), 1.6i 1420 (1219kW), 1.6i 1440 (1236kW), 1.6i 1460 (1253kW), 1.6i 1480 (1270kW), 1.6i 1500 (1287kW), 1.6i 1520 (1304kW), 1.6i 1540 (1321kW), 1.6i 1560 (1338kW), 1.6i 1580 (1355kW), 1.6i 1600 (1372kW), 1.6i 1620 (1389kW), 1.6i 1640 (1406kW), 1.6i 1660 (1423kW), 1.6i 1680 (1440kW), 1.6i 1700 (1457kW), 1.6i 1720 (1474kW), 1.6i 1740 (1491kW), 1.6i 1760 (1508kW), 1.6i 1780 (1525kW), 1.6i 1800 (1542kW), 1.6i 1820 (1559kW), 1.6i 1840 (1576kW), 1.6i 1860 (1593kW), 1.6i 1880 (1610kW), 1.6i 1900 (1627kW), 1.6i 1920 (1644kW), 1.6i 1940 (1661kW), 1.6i 1960 (1678kW), 1.6i 1980 (1695kW), 1.6i 2000 (1712kW), 1.6i 2020 (1729kW), 1.6i 2040 (1746kW), 1.6i 2060 (1763kW), 1.6i 2080 (1780kW), 1.6i 2100 (1797kW), 1.6i 2120 (1814kW), 1.6i 2140 (1831kW), 1.6i 2160 (1848kW), 1.6i 2180 (1865kW), 1.6i 2200 (1882kW), 1.6i 2220 (1899kW), 1.6i 2240 (1916kW), 1.6i 2260 (1933kW), 1.6i 2280 (1950kW), 1.6i 2300 (1967kW), 1.6i 2320 (1984kW), 1.6i 2340 (2001kW), 1.6i 2360 (2018kW), 1.6i 2380 (2035kW), 1.6i 2400 (2052kW), 1.6i 2420 (2069kW), 1.6i 2440 (2086kW), 1.6i 2460 (2103kW), 1.6i 2480 (2120kW), 1.6i 2500 (2137kW), 1.6i 2520 (2154kW), 1.6i 2540 (2171kW), 1.6i 2560 (2188kW), 1.6i 2580 (2205kW), 1.6i 2600 (2222kW), 1.6i 2620 (2239kW), 1.6i 2640 (2256kW), 1.6i 2660 (2273kW), 1.6i 2680 (2290kW), 1.6i 2700 (2307kW), 1.6i 2720 (2324kW), 1.6i 2740 (2341kW), 1.6i 2760 (2358kW), 1.6i 2780 (2375kW), 1.6i 2800 (2392kW), 1.6i 2820 (2409kW), 1.6i 2840 (2426kW), 1.6i 2860 (2443kW), 1.6i 2880 (2460kW), 1.6i 2900 (2477kW), 1.6i 2920 (2494kW), 1.6i 2940 (2511kW), 1.6i 2960 (2528kW), 1.6i 2980 (2545kW), 1.6i 3000 (2562kW), 1.6i 3020 (2579kW), 1.6i 3040 (2596kW), 1.6i 3060 (2613kW), 1.6i 3080 (2630kW), 1.6i 3100 (2647kW), 1.6i 3120 (2664kW), 1.6i 3140 (2681kW), 1.6i 3160 (2698kW), 1.6i 3180 (2715kW), 1.6i 3200 (2732kW), 1.6i 3220 (2749kW), 1.6i 3240 (2766kW), 1.6i 3260 (2783kW), 1.6i 3280 (2800kW), 1.6i 3300 (2817kW), 1.6i 3320 (2834kW), 1.6i 3340 (2851kW), 1.6i 3360 (2868kW), 1.6i 3380 (2885kW), 1.6i 3400 (2902kW), 1.6i 3420 (2919kW), 1.6i 3440 (2936kW), 1.6i 3460 (2953kW), 1.6i 3480 (2970kW), 1.6i 3500 (2987kW), 1.6i 3520 (3004kW), 1.6i 3540 (3021kW), 1.6i 3560 (3038kW), 1.6i 3580 (3055kW), 1.6i 3600 (3072kW), 1.6i 3620 (3089kW), 1.6i 3640 (3106kW), 1.6i 3660 (3123kW), 1.6i 3680 (3140kW), 1.6i 3700 (3157kW), 1.6i 3720 (3174kW), 1.6i 3740 (3191kW), 1.6i 3760 (3208kW), 1.6i 3780 (3225kW), 1.6i 3800 (3242kW), 1.6i 3820 (3259kW), 1.6i 3840 (3276kW), 1.6i 3860 (3293kW), 1.6i 3880 (3310kW), 1.6i 3900 (3327kW), 1.6i 3920 (3344kW), 1.6i 3940 (3361kW), 1.6i 3960 (3378kW), 1.6i 3980 (3395kW), 1.6i 4000 (3412kW), 1.6i 4020 (3429kW), 1.6i 4040 (3446kW), 1.6i 4060 (3463kW), 1.6i 4080 (3480kW), 1.6i 4100 (3497kW), 1.6i 4120 (3514kW), 1.6i 4140 (3531kW), 1.6i 4160 (3548kW), 1.6i 4180 (3565kW), 1.6i 4200 (3582kW), 1.6i 4220 (3599kW), 1.6i 4240 (3616kW), 1.6i 4260 (3633kW), 1.6i 4280 (3650kW), 1.6i 4300 (3667kW), 1.6i 4320 (3684kW), 1.6i 4340 (3701kW), 1.6i 4360 (3718kW), 1.6i 4380 (3735kW), 1.6i 4400 (3752kW), 1.6i 4420 (3769kW), 1.6i 4440 (3786kW), 1.6i 4460 (3803kW), 1.6i 4480 (3820kW), 1.6i 4500 (3837kW), 1.6i 4520 (3854kW), 1.6i 4540 (3871kW), 1.6i 4560 (3888kW), 1.6i 4580 (3905kW), 1.6i 4600 (3922kW), 1.6i 4620 (3939kW), 1.6i 4640 (3956kW), 1.6i 4660 (3973kW), 1.6i 4680 (3990kW), 1.6i 4700 (4007kW), 1.6i 4720 (4024kW), 1.6i 4740 (4041kW), 1.6i 4760 (4058kW), 1.6i 4780 (4075kW), 1.6i 4800 (4092kW), 1.6i 4820 (4109kW), 1.6i 4840 (4126kW), 1.6i 4860 (4143kW), 1.6i 4880 (4160kW), 1.6i 4900 (4177kW), 1.6i 4920 (4194kW), 1.6i 4940 (4211kW), 1.6i 4960 (4228kW), 1.6i 4980 (4245kW), 1.6i 5000 (4262kW), 1.6i 5020 (4279kW), 1.6i 5040 (4296kW), 1.6i 5060 (4313kW), 1.6i 5080 (4330kW), 1.6i 5100 (4347kW), 1.6i 5120 (4364kW), 1.6i 5140 (4381kW), 1.6i 5160 (4398kW), 1.6i 5180 (4415kW), 1.6i 5200 (4432kW), 1.6i 5220 (4449kW), 1.6i 5240 (4466kW), 1.6i 5260 (4483kW), 1.6i 5280 (4500kW), 1.6i 5300 (4517kW), 1.6i 5320 (4534kW), 1.6i 5340 (4551kW), 1.6i 5360 (4568kW), 1.6i 5380 (4585kW), 1.6i 5400 (4602kW), 1.6i 5420 (4619kW), 1.6i 5440 (4636kW), 1.6i 5460 (4653kW), 1.6i 5480 (4670kW), 1.6i 5500 (4687kW), 1.6i 5520 (4704kW), 1.6i 5540 (4721kW), 1.6i 5560 (4738kW), 1.6i 5580 (4755kW), 1.6i 5600 (4772kW), 1.6i 5620 (4789kW), 1.6i 5640 (4806kW), 1.6i 5660 (4823kW), 1.6i 5680 (4840kW), 1.6i 5700 (4857kW), 1.6i 5720 (4874kW), 1.6i 5740 (4891kW), 1.6i 5760 (4908kW), 1.6i 5780 (4925kW), 1.6i 5800 (4942kW), 1.6i 5820 (4959kW), 1.6i 5840 (4976kW), 1.6i 5860 (4993kW), 1.6i 5880 (5010kW), 1.6i 5900 (5027kW), 1.6i 5920 (5044kW), 1.6i 5940 (5061kW), 1.6i 5960 (5078kW), 1.6i 5980 (5095kW), 1.6i 6000 (5112kW), 1.6i 6020 (5129kW), 1.6i 6040 (5146kW), 1.6i 6060 (5163kW), 1.6i 6080 (5180kW), 1.6i 6100 (5197kW), 1.6i 6120 (5214kW), 1.6i 6140 (5231kW), 1.6i 6160 (5248kW), 1.6i 6180 (5265kW), 1.6i 6200 (5282kW), 1.6i 6220 (5299kW), 1.6i 6240 (5316kW), 1.6i 6260 (5333kW), 1.6i 6280 (5350kW), 1.6i 6300 (5367kW), 1.6i 6320 (5384kW), 1.6i 6340 (5401kW), 1.6i 6360 (5418kW), 1.6i 6380 (5435kW), 1.6i 6400 (5452kW), 1.6i 6420 (5469kW), 1.6i 6440 (5486kW), 1.6i 6460 (5503kW), 1.6i 6480 (5520kW), 1.6i 6500 (5537kW), 1.6i 6520 (5554kW), 1.6i 6540 (5571kW), 1.6i 6560 (5588kW), 1.6i 6580 (5605kW), 1.6i 6600 (5622kW), 1.6i 6620 (5639kW), 1.6i 6640 (5656kW), 1.6i 6660 (5673kW), 1.6i 6680 (5690kW), 1.6i 6700 (5707kW), 1.6i 6720 (5724kW), 1.6i 6740 (5741kW), 1.6i 6760 (5758kW), 1.6i 6780 (5775kW), 1.6i 6800 (5792kW), 1.6i 6820 (5809kW), 1.6i 6840 (5826kW), 1.6i 6860 (5843kW), 1.6i 6880 (5860kW), 1.6i 6900 (5877kW), 1.6i 6920 (5894kW), 1.6i 6940 (5911kW), 1.6i 6960 (5928kW), 1.6i 6980 (5945kW), 1.6i 7000 (5962kW), 1.6i 7020 (5979kW), 1.6i 7040 (5996kW), 1.6i 7060 (6013kW), 1.6i 7080 (6030kW), 1.6i 7100 (6047kW), 1.6i 7120 (6064kW), 1.6i 7140 (6081kW), 1.6i 7160 (6098kW), 1.6i 7180 (6115kW), 1.6i 7200 (6132kW), 1.6i 7220 (6149kW), 1.6i 7240 (6166kW), 1.6i 7260 (6183kW), 1.6i 7280 (6200kW), 1.6i 7300 (6217kW), 1.6i 7320 (6234kW), 1.6i 7340 (6251kW), 1.6i 7360 (6268kW), 1.6i 7380 (6285kW), 1.6i 7400 (6302kW), 1.6i 7420 (6319kW), 1.6i 7440 (6336kW), 1.6i 7460 (6353kW), 1.6i 7480 (6370kW), 1.6i 7500 (6387kW), 1.6i 7520 (6404kW), 1.6i 7540 (6421kW), 1.6i 7560 (6438kW), 1.6i 7580 (6455kW), 1.6i 7600 (6472kW), 1.6i 7620 (6489kW), 1.6i 7640 (6506kW), 1.6i 7660 (6523kW), 1.6i 7680 (6540kW), 1.6i 7700 (6557kW), 1.6i 7720 (6574kW), 1.6i 7740 (6591kW), 1.6i 7760 (6608kW), 1.6i 7780 (6625kW), 1.6i 7800 (6642kW), 1.6i 7820 (6659kW), 1.6i 7840 (6676kW), 1.6i 7860 (6693kW), 1.6i 7880 (6710kW), 1.6i 7900 (6727kW), 1.6i 7920 (6744kW), 1.6i 7940 (6761kW), 1.6i 7960 (6778kW), 1.6i 7980 (6795kW), 1.6i 8000 (6812kW), 1.6i 8020 (6829kW), 1.6i 8040 (6846kW), 1.6i 8060 (6863kW), 1.6i 8080 (6880kW), 1.6i 8100 (6897kW), 1.6i 8120 (6914kW), 1.6i 8140 (6931kW), 1.6i 8160 (6948kW), 1.6i 8180 (6965kW), 1.6i 8200 (6982kW), 1.6i 8220 (6999kW), 1.6i 8240 (7016kW), 1.6i 8260 (7033kW), 1.6i 8280 (7050kW), 1.6i 8300 (7067kW), 1.6i 8320 (7084kW), 1.6i 8340 (7101kW), 1.6i 8360 (7118kW), 1.6i 8380 (7135kW), 1.6i 8400 (7152kW), 1.6i 8420 (7169kW), 1.6i 8440 (7186kW), 1.6i 8460 (7203kW), 1.6i 8480 (7220kW), 1.6i 8500 (7237kW), 1.6i 8520 (7254kW), 1.6i 8540 (7271kW), 1.6i 8560 (7288kW), 1.6i 8580 (7305kW), 1.6i 8600 (7322kW), 1.6i 8620 (7339kW), 1.6i 8640 (7356kW), 1.6i 8660 (7373kW), 1.6i 8680 (7390kW), 1.6i 8700 (7407kW), 1.6i 8720 (7424kW), 1.6i 8740 (7441kW), 1.6i 8760 (7458kW), 1.6i 8780 (7475kW), 1.6i 8800 (7492kW), 1.6i 8820 (7509kW), 1.6i 8840 (7526kW), 1.6i 8860 (7543kW), 1.6i 8880 (7560kW), 1.6i 8900 (7577kW), 1.6i 8920 (7594kW), 1.6i 8940 (7611kW), 1.6i 8960 (7628kW), 1.6i 8980 (7645kW), 1.6i 9000 (7662kW), 1.6i 9020 (7679kW), 1.6i 9040 (7696kW), 1.6i 9060 (7713kW), 1.6i 9080 (7730kW), 1.6i 9100 (7747kW), 1.6i 9120 (7764kW), 1.6i 9140 (7781kW), 1.6i 9160 (7798kW), 1.6i 9180 (7815kW), 1.6i 9200 (7832kW), 1.6i 9220 (7849kW), 1.6i 9240 (7866kW), 1.6i 9260 (7883kW), 1.6i 9280 (7900kW), 1.6i 9300 (7917kW), 1.6i 9320 (7934kW), 1.6i 9340 (7951kW), 1.6i 9360 (7968kW), 1.6i 9380 (7985kW), 1.6i 9400 (8002kW), 1.6i 9420 (8019kW), 1.6i 9440 (8036kW), 1.6i 9460 (8053kW), 1.6i 9480 (8070kW), 1.6i 9500 (8087kW), 1.6i 9520 (8104kW), 1.6i 9540 (8121kW), 1.6i 9560 (8138kW), 1.6i 9580 (8155kW), 1.6i 9600 (8172kW), 1.6i 9620 (8189kW), 1.6i 9640 (8206kW), 1.6i 9660 (8223kW), 1.6i 9680 (8240kW), 1.6i 9700 (8257kW), 1.6i 9720 (8274kW), 1.6i 9740 (8291kW), 1.6i 9760 (8308kW), 1.6i 9780 (8325kW), 1.6i 9800 (8342kW), 1.6i 9820 (8359kW), 1.6i 9840 (8376kW), 1.6i 9860 (8393kW), 1.6i 9880 (8410kW), 1.6i 9900 (8427kW), 1.6i 9920 (8444kW), 1.6i 9940 (8461kW), 1.6i 9960 (8478kW), 1.6i 9980 (8495kW), 1.6i 10000 (8512kW), 1.6i 10020 (8529kW), 1.6i 10040 (8546kW), 1.6i 10060 (8563kW), 1.6i 10080 (8580kW), 1.6i 10100 (8597kW), 1.6i 10120 (8614kW), 1.6i 10140 (8631kW), 1.6i 10160 (8648kW), 1.6i 10180 (8665kW), 1.6i 10200 (8682kW), 1.6i 10220 (8699kW), 1.6i 10240 (8716kW), 1.6i 10260 (8733kW), 1.6i 10280 (8750kW), 1.6i 10300 (8767kW), 1.6i 10320 (8784kW), 1.6i 10340 (8801kW), 1.6i 10360 (8818kW), 1.6i 10380 (8835kW), 1.6i 10400 (8852kW), 1.6i 10420 (8869kW), 1.6i 10440 (8886kW), 1.6i 10460 (8903kW), 1.6i 10480 (8920kW), 1.6i 10500 (8937kW), 1.6i 10520 (8954kW), 1.6i 10540 (8971kW), 1.6i 10560 (8988kW), 1.6i 10580 (9005kW), 1.6i 10600 (9022kW), 1.6i 10620 (9039kW), 1.6i 10640 (9056kW), 1.6i 10660 (9073kW), 1.6i 10680 (9090kW), 1.6i 10700 (9107kW), 1.6i 10720 (9124kW), 1.6i 10740 (9141kW), 1.6i 10760 (9158kW), 1.6i 10780 (9175kW), 1.6i 10800 (9192kW), 1.6i 10820 (9209kW), 1.6i 10840 (9226kW), 1.6i 10860 (9243kW), 1.6i 10880 (9260kW), 1.6i 10900 (9277kW), 1.6i 10920 (9294kW), 1.6i 10940 (9311kW), 1.6i 10960 (9328kW), 1.6i 10980 (9345kW), 1.6i 11000 (9362kW), 1.6i 11020 (9379kW), 1.6i 11040 (9396kW), 1.6i 11060 (9413kW), 1.6i 11080 (9430kW), 1.6i 11100 (9447kW), 1.6i 11120 (9464kW), 1.6i 11140 (9481kW), 1.6i 11160 (9498kW), 1.6i 11180 (9515kW), 1.6i 11200 (9532kW), 1.6i 11220 (9549kW), 1.6i 11240 (9566kW), 1.6i 11260 (9583kW), 1.6i 11280 (9600kW), 1.6i 11300 (9617kW), 1.6i 11320 (9634kW), 1.6i 11340 (9651kW), 1.6i 11360 (9668kW), 1.6i 11380 (9685kW), 1.6i 11400 (9702kW), 1.6i 11420 (9719kW), 1.6i 11440 (9736kW), 1.6i 11460 (9753kW), 1.6i 11480 (9770kW), 1.6i 11500 (9787kW), 1.6i 11520 (9804kW), 1.6i 11540 (9821kW), 1.6i 11560 (9838kW), 1.6i 11580 (9855kW), 1.6i 11600 (9872kW), 1.6i 11620 (9889kW), 1.6i 11640 (9906kW), 1.6i 11660 (9923kW), 1.6i 11680 (9940kW), 1.6i 11700 (9957kW), 1.6i 11720 (9974kW), 1.6i 11740 (9991kW), 1.6i 11760 (10008kW), 1.6i 11780 (10025kW), 1.6i 11800 (10042kW), 1.6i 11820 (10059kW), 1.6i 11840 (10076kW), 1.6i 11860 (10093kW), 1.6i 11880 (10110kW), 1.6i 11900 (10127kW), 1.6i 11920 (10144kW), 1.6i 11940 (10161kW), 1.6i 11960 (10178kW), 1.6i 11980 (10195kW), 1.6i 12000 (10212kW), 1.6i 12020 (10229kW), 1.6i 12040 (10246kW), 1.6i 12060 (10263kW), 1.6i 12080 (10280kW), 1.6i 12100 (10297kW), 1.6i 12120 (10314kW), 1.6i 12140 (10331kW), 1.6i 12160 (10348kW), 1.6i 12180 (10365kW), 1.6i 12200 (10382kW), 1.6i 12220 (10399kW), 1.6i 12240 (10416kW), 1.6i 12260 (10433kW), 1.6i 12280 (10450kW), 1.6i 12300 (10467kW), 1.6i 12320 (10484kW), 1.6i 12340 (10501kW), 1.6i 12360 (10518kW), 1.6i 12380 (10535kW), 1.6i 12400 (10552kW), 1.6i 12420 (10569kW), 1.6i 12440 (10586kW), 1.6i 12460 (10603kW), 1.6i 12480 (10620kW), 1.6i 12500 (10637kW), 1.6i 12520 (10654kW), 1.6i 12540 (10671kW), 1.6i 12560 (10688kW), 1.6i 12580 (10705kW), 1.6i 12600 (10722kW), 1.6i 12620 (10739kW), 1.6i 12640 (10756kW), 1.6i 12660 (10773kW), 1.6i 12680 (10790kW), 1.6i 12700 (10807kW), 1.6i 12720 (10824kW), 1.6i 12740 (10841kW), 1.6i 12760 (10858kW), 1.6i 12780 (10875kW), 1.6i 12800 (10892kW), 1.6i 12820 (10909kW), 1.6i 12840 (10926kW), 1.6i 12860 (10943kW), 1.6i 12880 (10960kW), 1.6i 12900 (10977kW), 1.6i 12920 (10994kW), 1.6i 12940 (11011kW), 1.6i 12960 (11028kW), 1.6i 12980 (11045kW), 1.6i 13000 (11062kW), 1.6i 13020 (11079kW), 1.6i 13040 (11096kW), 1.6i 13060 (11113kW), 1.6i 13080 (11130kW), 1.6i 13100 (11147kW), 1.6i 13120 (11164kW), 1.6i 13140 (11181kW), 1.6i 13160 (11198kW), 1.6i 13180 (11215kW), 1.6i 13200 (11232kW), 1.6i 13220 (11249kW), 1.6i 13240 (11266kW), 1.6i 13260 (11283kW), 1.6i 13280 (11300kW), 1.6i 13300 (11317kW), 1.6i 13320 (11334kW), 1.6i 13340 (11351kW), 1.6i 13360 (11368kW), 1.6i 13380 (11385kW), 1.6i 13400 (11402kW), 1.6i 13420 (11419kW), 1.6i 13440 (11436kW), 1.6i 13460 (11453kW), 1.6i 13480 (11470kW), 1.6i 13500 (11487kW), 1.6i 13520 (11504kW), 1.6i 13540 (11521kW), 1.6i 13560 (11538kW), 1.6i 13580 (11555kW), 1.6i 13600 (11572kW), 1.6i 13620 (11589kW), 1.6i 13640 (11606kW), 1.6i 13660 (11623kW), 1.6i 13680 (11640kW), 1.6i 13700 (11657kW), 1.6i 13720 (11674kW), 1.6i 13740 (11691kW), 1.6i 13760 (11708kW), 1.6i 13780 (11725kW), 1.6i 13800 (11742kW), 1.6i 13820 (11759kW), 1.6i 13840 (11776kW), 1.6i 13860 (11793kW), 1.6i 13880 (11810kW), 1.6i 13900 (11827kW), 1.6i 13920 (11844kW), 1.6i 13940 (11861kW), 1.6i 13960 (11878kW), 1.6i 13980 (11895kW), 1.6i 14000 (11912kW), 1.6i 14020 (11929kW

© foto: Uros Rejc

NAMAKALNI SISTEM

Ob vse večjih vremenskih ekstremih – visoke temperature, vse daljša sušna obdobja, zgodnjepomladanske zmrzali – je za kmetovanje dandanes neobhodno potrebno namakanje.

TEKST ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN RAZVOJNE ZADEVE OBČINE AJDOVŠČINA

Zato so v zadnjih šestih letih pod vodstvom Občine Ajdovščina v sodelovanju z mnogimi strokovnjaki (hidrologi, urbanisti, pravniki) preverili vse možnosti v dolini za izgradnjo namakalnega sistema. Kot najbolj učinkovita rešitev se je izkazalo namakanje iz zajezitive Vogršček. Po šestih letih se tako v občini Ajdovščina vzpostavlja namakalni sistem, ki bo lastnikom kmetijskih zemljišč na območju zgornje Vipavske doline omogočil oskrbo z vodo.

NAMAKALNI SISTEM JE POGOJ ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA

Kmetijstvo in voda sta neločljivo povezana. Namakalni sistemi so eden ključnih ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe - visoke in kakovostne pridelke lahko dosežemo le s strokovnim in skrbno načrtovanim namakanjem. Možnost namakanja zmanjšuje občutljivost kmetijske pridelave na sušo ter zagotavlja optimalno rast in razvoj gojenih rastlin. Hkrati lahko služi za oroševanje v boju proti spomladanski pozebi, pa tudi za dovajanje hranil rastlinam. Namakalni sistem v občini Ajdovščina bo speljan iz akumulacijskega jezera Vogršček, ki bo po sanaciji zagotavljal zadostne količine vode za namakanje. Cevovodi bodo večinoma potekali po ali ob obstoječih poteh. V zgornjo Vipavsko dolino se bo vodo, tako kot v mnogih drugih primerih namakalnih sistemov v Sloveniji in tujini, črpalo s pomočjo električne energije.

INTERES LASTNIKOV ZEMLJIŠČ JE VELIK

Sistem bo zgrajen s pomočjo evropskih, državnih in občinskih sredstev, če se bo vsaj 67 % lastnikov površin, potencialnih za

namakanje, s podpisom pogodbe zavezalo, da bodo sistem tudi uporabljali in poravnali obratovalne stroške – tako namreč določa zakonodaja. Strošek za lastnika bo sestavljen iz fiksnega dela na hektar namakalne površine in variabilnega dela, ki bo odvisen od količine porabljene vode. Namakalni sistem bo obsegal območja, kjer bo dovolj interesa. Podpisu pogodb – te se sklepa za 20 let – bodo v primeru doseženega minimalnega izraženega interesa sledili priprava dokumentacije, pridobivanje dovoljenj in zagotavljanje financiranja izgradnje. Glede na veliko zanimanje lastnikov in njihovo odobravanje projekta izgradnje namakalnega sistema v Vipavski dolini so sodelavci projekta prepričani, da bo uspelo v pravem času zbrati dovolj interesa. Občina Ajdovščina je z namenom informiranja lastnikov zemljišč o namakalnem sistemu uvedla direktne kontakte: namakanje@ajdovscina.si ali **05 36 59 104**. Na občinski spletni strani je namakanju namenjena posebna rubrika, izšla je tudi zgibanka z dejstvi in informacijami o novem namakalnem sistemu v Vipavski dolini. Hkrati že dober mesec potekajo tudi pogovori s kmetovalci. Interes je zelo velik, kmetje so naklonjeni projektu izgradnje namakalnega sistema.

NAMAKALNI SISTEM BO ZGRAJEN DO LETA 2028

Do junija 2022 bodo potekali postopki podpisovanja pogodb z lastniki zemljišč, čemur bo sledila izdelava projektne dokumentacije in pridobivanje dovoljenj. Sledila bo prijava projekta na razpis za financiranje izgradnje namakalnega sistema. Namakalni sistem bo po načrtih zgrajen in predan v uporabo v letu 2028, kar bo omogočilo prvo namakalno sezono v letu 2029.

CENA NAMAKANJA

Ena ključnih usmeritev uvajanja namakalnega sistema na območju občine Ajdovščina je čim nižja cena uporabe sistema. Ta bo sestavljena iz fiksnega dela stroškov (na hektar) in variabilnega dela stroškov (glede na porabljeno količino vode).

Fiksni del cene (EUR/ha) vključuje plačilo naslednjih stroškov:

- priprave namakalnega sistema na zagon,
- rednega vzdrževanja (odvzemnega objekta, dovodnega omrežja in druge opreme),
- tehnološke in računalniške podpore lokalnega namakalnega sistema,
- dela upravljanja,
- zunanjih izvajalcev za izvedbo rednega vzdrževanja (košnja trave ipd.),
- zavarovanja sistema in
- morebitnega investicijskega vzdrževanja.

Variabilni del cene (EUR/m³) vključuje plačilo:

- vodnega povračila,
- porabe energije,
- stroška vodarine in
- drugih stroškov tekočega vzdrževanja.

Obveza plačila stroškov za obratovanje namakalnega sistema bo za lastnika kmetijskega zemljišča nastala po izgradnji in zagonu namakalnega sistema. V času izvedbe investicije lastnik kmetijskega zemljišča stroškov z izgradnjo nima. Po zastavljeni časovnici bodo stroški za lastnika kmetijskega zemljišča pričeli nastajati po letu 2028. (vmes tekstov dodati 2–3 fotografije, tiste, ki so že bile v zbirki)

ZAKAJ V VIPAVSKI DOLINI POTREBUJEMO NAMAKALNI SISTEM?

Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina: »Pomembno je, da vsi sodelujemo pri zavezi, s katero bomo omogočili kmetom, da nas še naprej oskrbujejo z lokalno, doma pridelano hrano. Namakalni sistem bo nedvomno zmanjšal vpliv podnebnih sprememb in dal prave smernice za nadaljnji razvoj kmetijstva v naši dolini. Imamo smelega načrta, ki bodo ob podpori obeh občin in podpornih institucij z gotovostjo uspeli, a najprej ste na vrsti prav lastniki kmetijskih zemljišč. Smo namreč v ključni fazi – podpisovanju pogodb o uporabi sistema na vaših zemljiščih. Te so zakonski pogoj za uvedbo namakanja, zato vas vabim, da projekt podprete. Prvi odzivi s terena so izjemni, zato verjamem, da nam bo s sodelovanjem in enotnostjo uspelo zgraditi tudi to 'avtocesto' za kmetijstvo v Vipavski dolini.«

Janez Furlan, vodja oddelka za gospodarske in razvojne zadeve Občine Ajdovščina: »Skrjni čas je, da izpeljemo izgradnjo namakalnega sistema. Podnebne spremembe vsako leto bolj vplivajo na naše kmetijstvo. Kmetje zato upravičeno pričakujejo, da jih bomo podprli in organizirali možnost namakanja. Organizacijsko je to velik

zalogaj, vendar nam vsak dan znova daje zagon izjemno pozitiven odziv lastnikov zemljišč in kmetov. Prepričan sem, da bomo z enotno odločitvijo uspeli vzpostaviti tako velik projekt, ki bo nedvomno veliko doprinesel razvoju kmetijstva v celotni Vipavski dolini.«

Uroš Kompara, Kmetija pri Rebkovih, Lokavec: »Naša kmetija je pretežno govedorejsko usmerjena, redimo tudi prašiče. Obdelujemo 50 hektarjev površin – od tega je 25 ornih površin, ostalo so travniki. Namakalni sistem potrebujemo zaradi podnebnih sprememb, ker so vsako leto večje suše. Lastnike zemljišč naprošam, da se odločijo za namakalni sistem, če hočemo, da bomo v Vipavski dolini še lahko kmetovali.«

Borut Koron, Kmetija Koron, Brje: »Na naši kmetiji obdelujemo 25 hektarjev površin, kjer imamo vinograde, sadovnjake, njive, nekaj je tudi travnikov. Na njivah kolobarimo z žiti, koruzo in vrtninami. Namakanje je za obdelovanje vseh naših površin nujno – tudi zaradi oroševanja in preprečevanja posledic pomladanskih pozzeb. Pred 25. leti smo najeli del površin, ki so že pokrite z namakalnim sistemom iz Vogrščka. Te površine so oddaljene od nas več kot 20 kilometrov, vendar so nam pomembne zaradi kakovosti pridelave, ki jo samo namakanje nudi. Pozval bi lastnike zemljišč, da podprejo projekt za izgradnjo namakalnega sistema, ker je dober in nam nudi trajnostni razvoj te doline, obdelanost, konkurenčnost in višjo dodano vrednost teh površin.«

KJE LAHKO PODPIŠETE POGODBO ZA UPORABO NAMAKALNEGA SISTEMA?

Pogodbo lahko podpišete na Občini Ajdovščina. Dodatne informacije o namakalnem sistemu in možnostih podpisa dobite na telefonu 05 365 91 04 ali elektronski pošti namakanje@ajdovscina.si.

© foto: Marjan Modčevnik

Gasilci,
hvala vam!

Cestitamo!

ANDREJA
SLOVAKAR

Avastajal

info@disidis.si

DiS!2DiS

- Celostna grafična podoba
- Ilustracija
- Oblikovanje in priprava tiskovin
- Oblikovanje embalaže
- Grafična oprema notranjih prostorov
- Vsebinski marketing in priprava promocijske strategije
- Izdelava in urejanje profilov na socialnih omrežjih
- Izdelava in urejanje spletnih strani
- Priprava PR besedil

DISIDIS STUDIO

APIA

SALON KERAMIKE

Do konca meseca maja
BREZPLAČEN 3D izris !

**Vabimo vas na 500m² razstavnih površin v
1. nadstropje trgovine APIA Šempeter.**

www.apia.si - keramika@apia.si - 05/33-84-947

HIŠNI

SEJEM

PRIDI & IZBERI

6. – 9. APRIL

POD HRASTI 29, PC KOMENDA

REAM

URADNI DISTRIBUTER

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**
KLIMATSKE NAPRAVE

 Kaysun
by frigicoll

 080 98 98

**SLOVENSKA
VOJSKA**

STOPI V NAŠE VRSTE.

postanivojak.si

PRIDRUŽI SE PROSTOVOLJNEMU
SLUŽENJU VOJAŠKEGA ROKA.

SVOBODA PO EVROPSKO

TEKST BOJAN BIZJAK

Ko sem že mislil, da se je svet nekoliko umiril, da je koronska malikovalska kriza mimo, vsaj tista, ki jo je zakoličila vsemogočna farmacevtska industrija – pa me je udarila novica VOJNA. Mi, ki nismo rojeni po letu 1990, vemo, kako je, če te zasačijo novice o vojni. Čeprav je izkušnja moritve šla mimo mene, sem se pa naposlušal zgodb očeta in starega očeta, ki sta bila v vojaških formacijah in sta videla, kako granata raztrga človeka, kako krogla navrta meso. In sam sem delal z begunci v begunskem centru in vem, kako je psiha prizadeta, če odideš od doma, ker granate treskajo, ko se pijani vojaki izživljajo, ko je ulica zaznamovana z rdečimi madeži in so tu in tam še trupla. Slišal sem o teh krutostih, ki jih še nisem uspel popisati, ker je v meni še vedno obroč neprepoznave človeške zlobe, ki je naredila zgodovino krvavo in ji dala vonj po dimu, vonj po ožganem mesu. Pa je že toliko let mimo, ampak v meni vstajajo slike otrok, ki so videli drugačno stvarnost, kot jo ponujajo računalniške igrice. Videli so zaklane ljudi, videli drobce granat, videli so goreče žito, videli so starca, ki je nesel psa v naročju, pa je ostrostrelec najprej ubil psa, malo počakal, potem pa ubil še starca. In videl sem dečke, ki so se igrali taborišče na dvorišču begunskega centra in zapirali druge dečke, pa pri tem kričali: ne daj mu vode, ne daj! Veste, ko to slišiš in ko slišiš medicinsko sestro, ki si je zjutraj kuhala kavo v stanovanjskem bloku in je granata priletela v dve nadstropji nad njo in je zatreslo stene, potrlo šipe, da je razsuto steklo priletelo vse do štedilnika, v lase, takrat si zlahka predstavljaš, kaj je vojna. In druga zgodba, ko je mati s sinom bežala v konvoju avtobusov, nekam v opevano Evropo, pa jih ustavijo bradati pijani vojaki in se izživljajo ... Dokler niso prišle modre čelade, menda naključno ... Videti resnično vojno je seveda drugačna izkušnja, ampak videl sem sence v očeh, čutil sem trpljenje, solz pa malo – vojna jim jih je zaklenila.

In zdaj spet, vojna. Kaj pa mislite, do ukrajinske meje je nekaj čez šesto kilometrov Murska Sobota – Užgorod 640, iz Ljubljane do Kijeva je pa 1600 km. Za današnje pojmovanje razdalj ni tako daleč, pa vendar je dovolj daleč, da v udobnosti spremljamo tuja trpljenja. Evropa pa diplomatsko žonglira, kaj bi in kaj ne bi. Kot že tolikokrat do sedaj. In kako ne bi bila ta opevana Evropa poučena, kaj je vojna. Od devetnajstega stoletja pa do danes je bilo v Evropi čez 50 vojn, bržkone si visoki uradniki mislijo, je pa še ena, pa kaj. Zdaj že govorijo, da bo treba proti Rusiji uvesti še strožje sankcije, ja, seveda. Licemerstvo se pokaže, ko Združene države Amerike začenjajo in dokončajo svoje vojne – takrat Evropa utihne. Nisem navijač nobene strani. Kot človeka me ponižuje ta načelna vzdržnost ob agresiji ene velesile in gospodarskem napadanju druge, ko zaneti prekleto vojno. So že kdaj prepovedali ameriškim športnikom tekmovanja – vsaj, da bi jaz vedel ne, od kar so se šli vojne: Irak, Afganistan, Sirija, Libija ... In če gremo še dlje nazaj, dolga vojna Vietnam recimo. Zdaj pa taka svetovna zamera, ker so Rusi udarili na Ukrajino, upravičena zamera in vznemirjenje, da se razumemo. Ampak je treba prepoznati to čudno in izprijeno polarizacijo, na pridne naše in pokvarjene

njihove, na dvojnost, ki ubija na drugačen način. Svet ne zna reči ne in se upreti eni in drugi orožarski hegemoniji. Nekje v ozadju so najbrž tekle daljše priprave, da se sproži širši spopad in se preizkusi orožje enih in drugih, Ukrajinci pa naj bodo v tem poligonu. Bedasto se mi zdi, da se ubogim navadnim ljudem vsilijo vojaške igre, da veliki lahko gledajo, kaj počnejo njihovi stroji za ubijanje, kaj počnejo dresirani ubijalci na obeh straneh, ker je pač taka narava vojne. In vprašam se, če je ubijanje osnovni nagon človeka – očitno je, saj brez ni šlo, nikoli. In ne čudim se, da se iz umirjenih ljudi v vojni rodijo ubijalci, ne, temu se ne čudim več. Tehnološki napredek je prinesel marsikaj koristnega za ljudi, hkrati pa je izpopolnil sisteme za ubijanje. Že veliki teoretik in vojaški praktik, pruski general, Carl von Clausewitz, je razlagal, da obstajajo upravičene vojne. Mar res!? Evropska intelektualna elita se je le malokdaj postavila na stališče, da so vojne nepotrebne. Vojna je vedno dokaz, da so ljudje izgubili gon sožitnosti. Običajni ljudje pa čutijo posledice, tako imenovani »civilni«. In kako so ti »civilni« sploh dovolili voditeljem, da jim ukažejo, da morajo v morijo. Tukaj se začne psihološka arheologija človeškega duha. Nobena oblika vladavine ne prepreči elitam, da ne bi hujskaško spravila ljudi v morijo. Ameriška opevana demokracija se je šla vojne, ruska hibridna demokracija se je šla vojne, le evropske države si za enkrat dajo mir – do kdaj še – tega me je strah.

Svoboda po evropsko, daj bojujočim kruha in pušk, potem pa diplomatsko gladi odnose – tako je bilo na Balkanu, tako je zdaj v Ukrajini. In razseljenci bodo trkali na evropska vrata, za nekatere se bodo odprla, za vse zagotovo ne. In bržkone Evropa hlata po novi kvalitetni delovni sili – tudi zato morda ploska vojni, ne javno, a v ozadju so velike igre kapitala, ki vzpodbuja rušitve, da potem lahko služi na račun graditve. Globalna stiska zaradi te vojne še ni očitna, čeprav je strah v evropski svobodi potrjeno prisoten. Zakaj se Evropska unija noče definirati kot pomemben svetovni politični akter, to sem se že dostikrat vprašal. V bistvu je tampon med eno in drugo in tretjo silo, pozablja se na Kitajsko, pa tudi Indijo, in pravzaprav vsa Azija ima potencial, ki senči evropsko superiornost. Južna Amerika pa živi v ritmu sambe in pleše. Pozablja se na trpečo Afriko, na umirajoče, na mikro vojne, na vse to se pozablja. Zato se pozablja, ker je še vedno privilegij biti Evropejec in s to valuto uživati nadvrednost. Pa smo res toliko več vredni, da bi smeli zazehati ob poročilih, kjer povedo, da je raketa zadela porodnišnico ... Kakšna simbolna vrednost, v kali zatreti nek narod. To je Evropa že videla, morda pa prav zato tako gleda na vojno pred njenimi vrati, tako diplomatsko in vsevedno.

In kje so zdaj vsi tisti, ki so se še nedavno tega šli odbore za človekove pravice, pisali deklaracije, se sklicevali na Združene narode in na človekove pravice. Vse to je lepo napisano, vse je v formuliranih pravnihških lepoumijih, le da je samo tam, ne pa v glavah generalov, ki se igrajo svojo najljubšo igro – vojno. In kje je zdaj veliki duhovni

potencial Rusije, ki je dala nesmrtno stvaritve človeštvu – ni ga, ker je ropot orožja preveč glasen, da bi se slišala njihova beseda. Z besedo se je vse začelo, beseda je dala prvi sunek, potem pa moderno orožje, ki ubija od daleč, da ne vidijo spačenih obrazov, da ne vidijo krvi in raztrganega mesa. Ko pride vojna v fazo jurišev, takrat ljudje postanejo arhaični stvori pobijanja, do tam še pridemo, se mi zdi. In kje je tu ves napredek psiholoških znanj, ki zna analizirati in predvideti reakcije ljudi, ni ga. Človek je ostal tisočletja enak, samo boljše tehnologijo ima. Še vedno je bojujoče se pleme, ki nima razvitega čuta za sobivanje, kljub masovni koncentrirani civilizaciji velikih mest. Zaman so posamezni kriki ozaveščenih intelektualcev, ki razumejo širino zla. Preglasi jih populizem in divja sla po maščevanju, tako je bilo od nekdaj. Ko je mrtvih veliko na eni in na drugi strani, se po neki inerciji notranjih šibkosti začnejo pogajanja, ki prinesejo novo politično ureditev – kakšna ponavljajoča se dejstva. Vse sovražnosti pa nikoli ne umrejo, nikoli. Zdi se, da se prenesejo v genski prepis, in ko se zgodi kritična masa genskega prepisovanja, sledijo nove vojne – kako to ustaviti!? Iluzorno je pričakovati, da bo s časoma kritična masa tistih, ki nimajo več volje do bojevanja, čeprav se v Evropi to potihoma dogaja, deloma tudi zato, ker upada moški hormon testosteron, vendar so v ozadju tudi drugi parametri družbene klime: udobje, socialna varnost. Bolj skrbi politična birokratizacija, ki izgublja stik z realnostjo, kar se je že pokazalo. Kdo zares oblikuje

politiko Evrope? Tukaj pa trčimo na tisto famozno evropsko svobodo. Jasno je, da so to koncerni, ki so pomembni svetovni gospodarski igralci. Ideja Evropske unije je prišla iz jeklarskih gospodarskih krogov in tako se je rodila Evropska unija.

Bodimo osveščeni in ne sovražimo sami sebe, kajti na ta način bomo zmogli sprejeti tudi druge. Vojna je vedno usodna za vse, ker poruši našo navidezno varnost, gospodarske posledice bomo čutili vsi. Zahtevajmo od sebe, da smo ljudje, samo to, ljudje željni živeti z ljudmi, ne pa biti poslušni sužnji tujih želja, ki so jih nam že tolikokrat vsilili. ♡

STROŠKI DOSTAVE ŽE OD 12 €*

* CENA VELJA ZA DOSTAVO ENEGA KOSA GREDE ZA JAGODIČEVJE

VELIKA GREDA

220,00 €

Dimenzije vrtna grede: (d/s/v)
190x80x80 cm
cena z DDV

**GREDA ZA
JAGODIČEVJE**

125,00 €

Dimenzije vrtna grede: (d/s/v)
50x50x65 cm
cena z DDV

visoka
**VRTNA
GREDA**

Z uporabo visoke **vrtna grede** je vrtnarjenje lahko pravi užitek **brez bolečin v križu** ali v **kolenih**.

Vaš pridelek bo na dosegu roke. Dobesedno. Ob pravilni polnitvi grede bo tudi prej in bolj bogato dozorel. **Pridelajte si svoj zdravi obrok**. Vse kar potrebujete je naša visoka **vrtna greda!**

Vsi naši modeli gred pridejo opremljeni z **gumbasto folijo** za zaščito stranic (kar podaljša življensko dobo grede), **mrežo** proti voluharjem za zaščito vaših pridelkov ter vsemi potrebnimi dodatki za montažo. Za postavitev grede **potrebujete vsega 10 minut**, saj so stranice že sestavljene.

INDE
Salonit Anovo d.o.o.

član skupine Salonit

drugačni z razlogom

**OB NAKUPU VRTNE
GREDE DO 31.04.2022
PODARIMO
ZAKLJUČNE OBROBE
ZA VOGALE**

TISOČE MIGETAJOČIH MRAVLJIC

TEKST PETRA MIKLAUŽIČ

Ko sem kot otrok med sprehodom po gozdu naletela na mravljišče, sem se ob njem ustavila in ga občudovala. Tisoče migetajočih mravljič me je prevzelo. Če srečaš eno samo mravljo, je videti tako nemočna, potem pa ta ogromen kup posušenih smrekovih iglic, ki so ga marljive mravlje ustvarile s svojim ubranim sodelovanjem. Nekoč sem se spraševala, kako jim to uspe. Katera je prva mravlja, ki poda pobudo za gradnjo mravljišča, kako se med seboj sporazumevajo in kakšna je razporeditev vlog pri delu? Danes vem, da živali vodijo vrojena vedenja in jih tako ohranjajo pri življenju. Tesno medsebojno sodelovanje je nujno za njihovo preživetje in tudi navidezno manj pomembne naloge prispevajo k temu. Gozd je čaroben kraj. Če ga znaš pozorno opazovati, se je mogoče iz njega veliko naučiti.

Tudi ljudje med seboj sodelujemo, vendar nas pri tem ne vodijo samo nagoni. Različnih oblik obnašanja v skupnosti in sodelovanja se moramo naučiti. Prve take izkušnje pridobivamo v družini, kmalu pa se začne vključevanje v širše skupnosti, ena takih je vrtec. Tam je zelo zabavno, vendar se nam kot otrokom pogosto zdi, da se nam godi krivica. Zaradi svoje nezrelosti ne prepoznavamo dolgoročnih posledic in se ne zavedamo, da nekatera pravila šele čez čas in v spremenjenih okoliščinah prispevajo k naši dobrobiti. Spanje se nam zdi odveč, prav tako tudi zelenjavna mineštra, upiram se obojemu, vendar nas prav te navade ohranjajo pri zdravju. Nekatera pravila pa niso usmerjena v posameznikovo korist, temveč so namenjena skupnosti. Kadar se dva otroka v peskovniku potegujeta za isto igračo, med njiju poseže odrasla oseba in ju prosi, da si igračo izmenjujeta, sicer jima jo bo odvzela in je ne bo imel nobeden izmed njiju. Seveda otrokoma to pravilo ni niti najmanj všeč, vendar kmalu spoznata, da tretje možnosti nimata. Priljubljena igrača je vendarle samo ena in tega se ne da spremeniti. Oba imata pravico do igre z njo. V skupnostih imamo poleg pravic tudi dolžnosti. Naše dolžnosti so, da s svojimi dejanji po najboljših močeh pripomoremo k boljšemu življenju v skupnosti. Dolžnosti nas tudi pozivajo k odgovornosti. Biti odgovoren pomeni zmožnost odzivanja na način, da v dejanju prepoznamo svoj vpliv. Včasih naše pravice in dolžnosti s težavo razlikujemo, saj pravice enega hitro trčijo ob pravice drugega in potreben je zunanji razsodnik, da se meja med njima pravično postavi. Ločnice morajo biti vedno jasno opredeljene in vsak jih mora upoštevati, tudi kadar to ni najprijetnejše. Bivanje v skupnosti, kot je vrtec, je razposajeno ter polno solz in smeha. Kot otroci tam nabiramo bogate izkušnje, ki jih nato postopoma pomenljivo pretvorimo in osmislimo. Šele pozneje v življenju na podlagi takih izkušenj razumemo ustroj družbe. Eno najpomembnejših spoznanj je, da ni vse, kar je dobro za enega, tudi dobro za vse.

Z odraščanjem ljudje družbena pravila ozaveštam in ponotranjimo. Ni nas treba ves čas seznanjati in opominjati, kako pomembno je, da dobrine med seboj delimo, skrbimo drug za drugega ter po svojih zmožnostih prispevamo v skupnost. Zaradi tega je sobivanje za vse

zadovoljivo. Pridružujemo se različnim interesnim dejavnostim, športnim klubom, ustvarjalnim združenjem, aktivističnim skupinam ali političnim strankam in skupaj dosežemo več, kot bi le en sam. V manjših skupinah lažje uveljavimo svoj vpliv kot v večjih, v katerih je posameznikov več in želi biti prav vsak slišan ter upoštevan. Čeprav se nam občasno zazdi, da bi nam bilo samotarsko življenje bolj po godu, pa je zelo pomembno zavedanje, da nam družba omogoča zadovoljevanje tistih potreb, ki jih sami zase ne zmoremo. To so potrebe po pripadnosti, varnosti, spoštovanju in ugledu ter še veliko drugih. Deloma lahko sami izberemo, katerim skupnostim bomo pripadali, katere vloge bomo prevzemali in kakšne vrednote bomo oblikovali. Naši izbira in moč vpliva se s starostjo spreminjata. Kot otroci nimamo veliko možnosti za sooblikovanje družbe. Takrat zaupamo starejšim, da bodo dobro poskrbeli za nas. Ko odrastemo, pa lahko veliko pomembnih odločitev vzamemo v svoje roke.

Letos nas polnoletne državljane Slovenije čaka nekaj pomembnih odločitev. Udeležba na volitvah je težko priborjena pravica. Vendar ni le pravica, je tudi dolžnost. Svoj glas, ki bo prispeval k skupni prihodnosti, ne dolgujemo zgolj sebi, temveč tudi drugim sodržavljanom. Ker je pomembno, da skrbimo drug za drugega, naj naša presoja ne doprinese k lastnemu udobju, temveč k izboljšanju celotne družbe. Pred volilni listek zato sedimo z mislijo na tiste najranjlivejše v naši družbi, ki so pogosto preslišani in spregledani. Tako bomo skupaj krojili varno in mirno prihodnost za vse nas. 📍

POMLADNA

TEKST KATJA KRALJ

Prvi pomladni dan je že mimo, rastline se prebujajo, ptički žvrgolijo, meni pa se zdi, da je plast zime še vedno na mojih plečih, pod katero ne morem dihati, kaj šele, da bi kaj videla. Novega, se ve.

Vem, da boste rekli, da samski posamezniki le jamramo. Da se ne znamo angažirati, poprijeti za delo, se bolje potruditi in celo vzeti usode v lastne roke. Ampak kako? Sedeš morda za mizo in spišeš načrt, potem pa zavijaš rokave in pljuneš v roke?

Ljubezenski romani opisujejo vse prej kot to. Zavihani rokavi in slina se pojavijo kasneje. Veliko kasneje. Pred tem pa se vse skupaj zgodi kar samo od sebe. Verjetno takrat, ko človek najmanj pričakuje. Takrat, ko ne pričakuje prav ničesar. Sama si zgodbo predstavljam takole in sem jo celo teden dni nazaj izživela:

Med malico sedim na terasi najbližjega bistroja. Za kosilo je bilo prezgodaj, sendvič pa se je na šanku valjal že od preteklega dne. Vsaj okusna kava je odtehtala nivo stresa v predelu prsnega koša, kjer bi se morali poditi metuljčki, pa je zevala le siva praznina. Samske smo pač tečne in razlogov je mnogo. Torej, kava je popita, sok v zadnjih vzdihljajih, pretrd kruh je ostal. Vstala sem kot bi želela stol kriviti za vse tegobe tega sveta in se ob obratu spotaknila ob nogo, ki je želela odvihrati mimo. Zaman. Brez močne roke, bi telebnila po tleh. Veste kako to izgleda? Moj oče bi rekel, da poljubiš tla. Dobesedno. In omenjena roka me je zadržala tako močno, da me je stisk celo zabol. Seveda sem že hotela pričeti lajati, med zmrdovanjem soliti pamet in se šopiriti do te mere, da bi se moški ob meni pričel opravičevati, čeprav to ne bi bilo potrebno. Navsezadnje je bil moj rešitelj in temu ne gre gledati v zobe, temveč v oči. "O luba Gela," bi rekla moja nona. V njih sem se zasanjala do te mere, da me je teleportiralo na osamljeno plažo. Taisti se je sklanjal nad mano, mi zašepetal na uho nekaj o ljubezni in jaz nisem bila sposobna niti govoriti. Topila sem se. Tako zelo, da bi me lahko ustnice ob naslednjem poljubu popile na mah. Brez slamice in to z enim samim požirkom. Kar naenkrat se nisem obremenjevala z obsegom trebuha, ki se je od lanske jeseni podvoji. Pretiravam. Seveda pretiravam, ko pa nimam realnih problemov. Pikice, ki pričajo o navadnem odstranjevanju nepotrebnih dlak pa so naenkrat izginile, ker sem se v tistem, seveda neprimernem trenutku spomnila na reklamo, ki govori o depilaciji bikini predela. Morda nisem edina, ki ob misli na prvo bikini depilacijo dobim občutek nelagodja in občutim celo strah pred bolečino. Letak me pomirja. Bojda so vse njihove kozmetičarke, ki opravljajo depilacijo opravile kar nekaj ur izobraževanja in praktičnega dela, preden so lahko pričele delati s strankami. Jaz sem prebrala "s starkami" in brala dalje. Hkrati se zavedajo, da gre za zelo intimen postopek in ga zato opravljajo v kozmetični kabini, za zaprtimi vrati, kjer sva samo jaz in kozmetičarka. Če bi želela, bi mi lahko priskrbela tangice za enkratno uporabo in, pozor, lahko sem seveda brez njih ter se po tem lahko dogovarjam o končnem izgledu, pozor (!), ne glede na poraščenost.

Podobno bi mi lahko rekli na banki, ko pridem po kredit. Ne glede na vaše dohodke, se lahko mirne duše dogovorimo za vašo zadolženost.

Kot to počnejo veliki akterji. Ker reklama pravi, naj mi ne bo nerodno, saj se kozmetičarka zaveda, da je bikini depilacija tudi velik poseg v intimni prostor, ob enem pa moram imeti tudi sama v mislih njeno strokovnost, saj to počne vsak dan. Kot eni lažejo in kradejo. Zadolžujejo državo na račun navadnega sloja. Na sodišča ne rabijo prispeti in nikomur za nič ne odgovarjajo ter brezsravno nadaljujejo svoje početje.

Ko vmes že pozabim na raznoliko odstranjevanje poraščenosti, na pobaline v ukrojenih oblekah in podbradek, njegova roka na plaži pa pričakovano drsi od trebuha navzdol, me prebudi ženski glas. Rezko vpraša, če je vse v redu in mu z glavo pomigne proti izhodu in takrat se zavem, da bi to lahko bilo usodno srečanje. Moja zgodba bi lahko bila podlaga za nov ljubezenski roman, če je že za telenovelo preskromna in on bi lahko bil moj.

Tako pa lahko pomladnemu vrvežu navkljub domišljiji pustim le prosto pot do rešitve, kako se bom za kopalke in vidno področje okrog njih pripravila do poletja. Očitno so vsi čedni, dišeči in uglašeni moški, ki mi prestrežejo pot, že zasedeni. 📍

SAMO ENKRAT SE ŽIVI

TEKST URŠKA PODOJSTRŠEK

Vedno se trudim na življenje gledati z veselega konca.

Zato z vami z veseljem delim neumnosti, ki se mi dogajajo. O kuhanju pehtranovih štrukljev, ki na koncu izpadejo kot mokri planinski štumfi. O tem, kako sem na smučanju padla na glavo v sneg in so me trije močni moški komaj rešili pred zadušitvijo. Ali se pravilno reče utopitvijo?

Zaupam vam, da so mi kozmetičerke hotele preluknjati obraz z napravo, ki je spomnjala na očetov stroj za luknjanje in prezračevanje trave.

Pa o norih zabavah, avanturističnih potovanjih in starih prijateljih iz Ajdovščine.

Problem je, ker so res že stari, saj sem jih spoznala v študentskem domu pred mnogimi leti. Kar pomeni, da sem stara tudi jaz. In to mi gre vedno bolj na živce.

Včasih smo se zafrkavali, da bomo na stara leta skupaj živeli v domu za ostarele. Počasi bi bil že čas, da začnemo šparati in iskati parcelo, kjer ga bomo skupaj srali. Gospe si bomo izbrale medicinskega brata, ki nam bo za zajtrk mešal tablete z bellinijem, fantje pa medicinsko sestro, ki jih bo vozila na kajtanje z invalidskimi vozički. Imeli bomo bazen z dvigalom, visok hladilnik, da se nam ne bo treba sklanjati in vsaj enkrat na mesec obiske lepotnih kirurgov, ki nam bodo dvigali veke, da si z berglami ne bomo hodili po njih.

Če se mi je to zdelo za crknit smešno, se mi danes zdi vedno manj.

Letos sem bila na treh pogrebih, trikrat pri zdravniku in enkrat pri kozmetičarki na lepotnem tretmaju. Sicer me je popolnoma resno nahrulila, da sem prišla 20 let prepozno, a hkrati z olajšanjem ugotovila, da še nisem v meni. Ker ko si v meni, je konec neinvazivnega peglanja obraza. Takrat pomagajo samo še škarje, sukanec in selotejp. Injekcije in ta velik valjar. Do takrat pa lahko praznim pujsa za tako drage kreme, da bi jih lahko kupovala namesto zlatih palic in kripto valut. Saj je naložba vase, najboljša naložba. Mar ne?

Vsak dan slišim stavek: "To pač pride z leti."

Sama sebi sem ga prepovedala.

Ker je bil izgovor za vse.

Ker lahko zaspim sredi najbolj napetega filma. Modeli se streljajo, skačejo z aviona v blato, jaz pa blaženo dremam. Ker se mi ne da več v Italijo v šoping. Ker mi škripa koleno. Ker imam kilometrski narastek. Ker me mama vedno bolj spominja na babico. Ker se sama sebi zdi vedno bolj podobna mami. Ker mi gre na živce, če je muzika preveč na glas. Ker po novem glancam pipo v tušu po vsakem tuširanju. Ker nosim spodnje majice in volnene nogavice. Ker imam raje superge kot štikle. Ker imam ogromno skrbi preden zaspim. Takih res brezveznih. Recimo prekratek frufu na čelu. Ali sem zaklenila kolo? Razmišljam o osteoporozi. Ki je sicer še nimam, ampak najbrž ni daleč stran. Pa o demenci. Ker po koroni sem imela spomin preluknjan kot švicarski sir in vedno znova sem morala guglati ime od Crusia. Pa Bonda. In unga pevca od Coldplay. Ni bilo smešno.

Frendice so me vedno znova zafrkalave, da živim po načelu #FOMO: "fear of missing out", kar pomeni, da se bojim, da bi karkoli zamudila. Zdaj se mi še to ne da več. Biti inventarna številka vsakega žura.

Starost je res sranje.

Ker z leti začneš brati časopis s sprednje strani.

Tam redko kdaj napišejo kaj veselega. Razen takrat, ko naši športniki dosegajo odlične rezultate.

Iskrene čestitke Andreji Slokar in vsem, ki jo poznate!

Do lani je bila vaša. S temi medaljami je tudi naša.

Bog nas nima rad.

Saj si niti ne zaslužimo, da bi nas imel. [📍](#)

PREZRAČIMO SLOVENIJO

V Lunosu želimo omogočiti zdravo bivalno okolje v vsakem slovenskem domu, zato vam v posebni akciji Prezračimo Slovenijo zagotavljamo **do 50 % popusta** ob nakupu **revolucionarnih prezračevalnih enot i-Vent**, ki s **pametnim** upravljanjem s pomočjo **mobilne aplikacije** ali daljince predstavljajo prihodnost prezračevanja. Ne mečite denarja skozi okno: prezračujte pametno in učinkovito ter brez toplotnih izgub!

i-Vent

-50%
lunos.si

LUNOS
energy-efficient

Specialisti za prezračevanje.

 www.lunos.si

PE Ljubljana PE Maribor
 080 73 13 **080 71 86**

withu

Energija, ki poganja prvake!

Ponosni partner

